

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
ELEKTROBUDOWA SA i GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
za rok 2017**

Spis treści

1	Wybrane dane finansowe Spółki	4
2	Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej	4
3	Podstawowe informacje o Spółce i Grupie Kapitałowej	4
3.1	Przedmiot działalności	4
3.2	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA	5
3.2.1	Skład Zarządu ELEKTROBUDOWA SA	5
3.2.2	Skład Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA	7
3.3	Akcje i akcjonariat ELEKTROBUDOWA SA	8
3.3.1	Kapitał zakładowy Spółki	8
3.3.2	Struktura akcjonariatu	8
3.3.3	Umowy, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu	8
3.3.4	Stan posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące	8
3.3.5	Akcje własne	9
3.3.6	Program akcji pracowniczych	9
3.4	Oddziały i zakłady	9
3.5	Struktura Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA	10
3.6	Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	10
3.7	Zmiany w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową	10
3.8	Powiązania organizacyjne i kapitałowe	11
4	Działalność Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA	11
4.1	Podstawowe produkty, towary i usługi	11
4.2	Rynki zbytu	13
4.3	Źródła zaopatrzenia	14
4.4	Inwestycje i nakłady kapitałowe	15
4.5	Zdarzenia i umowy znaczące dla działalności Emitenta oraz Grupy Kapitałowej w 2017 roku oraz po jego zakończeniu	15
4.5.1	Znaczące zdarzenia i umowy w 2017 roku	15
4.5.2	Znaczące zdarzenia i umowy po zakończeniu roku obrotowego	20
4.6	Kredyty i pożyczki	20
4.7	Poręczenia i gwarancje	20
4.8	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	21
5	Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Spółki	21
5.1	Zasady sporządzania sprawozdania finansowego Spółki	21
5.2	Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Spółki	21
5.3	Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe	23
5.4	Realizacja prognoz wyników finansowych	23
5.5	Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Emitenta	24
5.6	Polityka dywidendowa	24
5.7	Emisje papierów wartościowych	24
5.8	Instrumenty finansowe	24
5.9	Ocena zarządzania zasobami finansowymi	24
6	Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej	25
6.1	Zasady sporządzania sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej	25
6.2	Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej	25
6.3	Istotne pozycje pozabilansowe	27
6.4	Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe	27
6.5	Realizacja prognoz wyników finansowych	27

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

6.6	Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.....	28
6.7	Emisje papierów wartościowych.....	28
6.8	Instrumenty finansowe.....	28
6.9	Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	28
7	Perspektywy rozwoju.....	29
7.1	Strategia i kierunki rozwoju.....	29
7.2	Realizacja strategii rozwoju w 2017 roku.....	31
7.3	Perspektywy rozwoju działalności w najbliższym roku obrotowym.....	31
7.4	Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki i Grupy Kapitałowej.....	32
7.5	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych.....	33
8	Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń.....	33
9	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w jednostce dominującej.....	33
9.1	Stosowany zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	34
9.2	Zasady ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono.....	34
9.3	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji.....	34
9.4	Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne.....	35
9.5	Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu.....	35
9.6	Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych.....	35
9.7	Zarząd.....	35
9.7.1	Zmiany w składzie osobowym.....	35
9.7.2	Zasady powoływania i odwoływania członków organu.....	35
9.7.3	Opis działania i uprawnień organu.....	35
9.8	Rada Nadzorcza.....	36
9.8.1	Zmiany w składzie osobowym.....	36
9.8.2	Zasady powoływania i odwoływania członków organu.....	37
9.8.3	Opis działania i uprawnień organu.....	37
9.8.4	Komitety Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.....	40
9.9	Walne Zgromadzenie.....	43
9.9.1	Sposób działania i zasadnicze uprawnienia.....	43
9.9.2	Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania.....	44
9.10	Zasady zmiany statutu Emitenta.....	46
9.11	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.....	46
9.12	Polityka różnorodności.....	48
10	Polityka wynagrodzeń w jednostce dominującej.....	49
10.1	System wynagrodzeń i jego zmiany w ciągu ostatniego roku.....	49
10.2	Warunki i wysokość wynagrodzeń członków Zarządu.....	49
10.3	Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom.....	50
10.4	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska.....	50
10.5	Warunki i wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej.....	50
10.6	Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń.....	51
10.7	Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.....	51
11	Oświadczenie na temat informacji niefinansowych.....	51
11.1	Interesariusze Grupy Kapitałowej i zagadnienia niefinansowe.....	51
11.2	Istotne zagadnienia niefinansowe.....	53
11.3	Obszar zarządczy.....	53
11.3.1	Model biznesowy i strategia biznesowa.....	54
11.3.2	Ład zarządczy.....	59

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

11.3.3 Zarządzanie ryzykiem.....	62
11.3.4 Zarządzenie etyką.....	64
11.4 Kwestie środowiskowe.....	66
11.4.1 Surowce i materiały.....	68
11.4.2 Paliwa i energie.....	69
11.4.3 Bioróżnorodność.....	70
11.4.4 Emisje do atmosfery.....	71
11.4.5 Odpady.....	72
11.5 Kwestie pracownicze.....	74
11.5.1 Zatrudnienie, wynagrodzenia i ochrona socjalna.....	74
11.5.2 Równość i różnorodność.....	80
11.5.3 Rozwój pracowników.....	81
11.5.4 Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się.....	83
11.5.5 Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	85
11.6 Poszanowanie praw człowieka.....	87
11.7 Kwestie społeczne.....	89
11.7.1 Zaangażowanie społeczne i wpływ na społeczności lokalne.....	89
11.7.2 Bezpieczeństwo produktów, w tym właściwe oznakowanie produktów.....	91
11.7.3 Relacje z klientami.....	94
11.7.4 Komunikacja marketingowa.....	95
11.7.5 Ochrona prywatności.....	95
11.8 Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu.....	96
11.9 Specyfikacja wskaźników.....	98
12 Pozostałe informacje.....	102
12.1 Postępowania sądowe.....	102
12.2 Firma audytorska.....	102
12.3 Zatrudnienie.....	102
12.4 Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego.....	102
12.5 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju.....	102
12.6 Działalność sponsoringowa.....	103

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

1 Wybrane dane finansowe Spółki

Wybrane dane finansowe ELEKTROBUDOWA SA	2017 rok	2016 rok
	w tys. zł	w tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży	863 169	928 509
Zysk z działalności operacyjnej	66 423	56 115
Zysk brutto	66 542	64 057
Zysk netto	52 030	53 121
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	82 383	69 573
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11 945)	(1 946)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(85 714)	(34 087)
Zmiana stanu netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(15 276)	33 540
Aktywa trwałe	217 778	214 875
Aktywa obrotowe	659 368	687 150
Aktywa razem	877 146	902 025
Zobowiązania razem	448 687	477 228
Zobowiązania długoterminowe	42 102	53 873
Zobowiązania krótkoterminowe	406 585	423 355
Kapitał własny	428 459	424 797
Kapitał zakładowy	10 003	10 003

2 Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej

Wybrane dane finansowe Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA	2017 rok	2016 rok
	w tys. zł	w tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży	902 901	971 480
Zysk z działalności operacyjnej	69 751	61 785
Zysk brutto	74 412	68 777
Zysk netto	58 608	55 130
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	83 729	72 313
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(18 210)	(7 877)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(85 714)	(34 087)
Zmiana stanu netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(20 195)	30 349
Aktywa trwałe	203 598	195 109
Aktywa obrotowe	686 632	715 824
Aktywa razem	890 230	910 933
Zobowiązania razem	459 305	487 605
Zobowiązania długoterminowe	42 433	54 157
Zobowiązania krótkoterminowe	416 872	433 448
Kapitał własny	430 925	423 328
Kapitał zakładowy	10 003	10 003

3 Podstawowe informacje o Spółce i Grupie Kapitałowej

3.1 Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności **Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA** jest szeroko rozumiane wykonywanie kompletnych obiektów i instalacji elektrycznych oraz produkcja urządzeń elektroenergetycznych. Jednostką dominującą **ELEKTROBUDOWA SA** jest największą w kraju firmą, działającą w branży elektroinstalacyjnej, zajmującą się produkcją urządzeń elektroenergetycznych, kompleksowymi usługami elektroinstalacyjnymi oraz budową kompletnych obiektów na potrzeby energetyki i przemysłu.

Przedmiotem działalności spółki zależnej **ENERGOTEST sp. z o.o.** są usługi związane z budową, modernizacją i eksploatacją obiektów elektroenergetycznych, produkcja urządzeń do przetwarzania informacji oraz aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej, usługi w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji aparatury rozdzielczej i sterowniczej, a także badania i analizy techniczne.

Przedmiotem działalności spółki zależnej **ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o.** jest sprzedaż systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, w tym rozdzielnic, paneli rozdzielczych oraz stacji elektroenergetycznych na rynek ukraiński, montaż aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej, remont oraz obsługa techniczna aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej.

Podstawowa działalność spółki stowarzyszonej **VECTOR sp. z o.o.** to produkcja elementów elektrycznych oraz części aparatury elektropróżniowej, a także wykonawstwo robót budowlanych i sprzedaż hurtowa produkcyjnych urządzeń elektrycznych, włącznie z elektrycznymi urządzeniami łączności.

Przedmiotem działalności spółki stowarzyszonej **SAUDI ELEKTROBUDOWA sp. z o.o.** jest sprzedaż systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, w tym rozdzielnic, paneli rozdzielczych oraz stacji elektroenergetycznych oraz prace montażowe, naprawcze i konserwacyjne dla systemów sterowania i dystrybucji energii elektrycznej.

3.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA

3.2.1 Skład Zarządu ELEKTROBUDOWA SA

Janusz Juszczyk - Prezes Zarządu, Dyrektor Spółki

Z wykształcenia magister inżynier elektryk z dyplomem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. W 2002 roku ukończył studia podyplomowe Zarządzanie Projektami na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej. Swoją karierę rozpoczął w 1980 roku w Zakładach Koksowniczych im. Powstańców Śląskich w Zdzeszowicach. Doświadczenie zawodowe zdobywał, pracując na stanowisku głównego specjalisty do spraw energetycznych w Opolskim Kombinacie Ogrodniczym Opole (Zakład Produkcji Sadowniczej Grudynia Wielka) oraz w latach 1984 - 1985 w Okręgowych Warsztatach Poczty i Telekomunikacji w Opolu - Winowie. Od grudnia 1985 roku zatrudniony w ELEKTROBUDOWA SA kolejno na stanowiskach kierowniczych, przechodząc wszystkie szczeble kariery od Kierownika Robót, przez Zastępcę Dyrektora Wielkiego Zespołu Montaży Opole, Dyrektora Marketingu Rynku Wytwarzania Energii, Członka Zarządu - Dyrektora Oddziału Spółki Rynek Wytwarzania Energii do Wiceprezesa Zarządu.

Funkcję Prezesa pełni od 1 stycznia 2016 roku. Zakres jego odpowiedzialności:

- określa długo i krótkookresową strategię Spółki i Grupy Kapitałowej,
- odpowiada za zarządzanie Spółką,
- nadzoruje działalność operacyjną Oddziałów Spółki,
- nadzoruje realizację systemów zarządzania jakością i zarządzania środowiskowego,
- nadzoruje zarządzanie majątkiem, zarządzanie ryzykiem biznesowym i ryzykiem nadużyć,
- nadzoruje działalność inwestycyjną,
- odpowiada za przestrzeganie Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW.

Paweł Skrzypczak - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy

Absolwent Wydziału Finansów i Rachunkowości Wyższej Szkoły Bankowości i Ubezpieczeń w Warszawie. W 2005 roku uzyskał certyfikat księgowy Ministerstwa Finansów. Dodatkowo ukończył szereg specjalistycznych szkoleń z zakresu finansów, zarządzania, negocjacji oraz zasobów ludzkich. Posiada doświadczenie w obszarze zarządzania procesami finansowymi, controllingowymi i księgowymi w działalności budowlanej i produkcyjnej. Od 2001 roku związany z branżą budowlaną. W latach 2001 - 2006 w spółce Freyssinet Polska należącej do grupy VINCI gdzie odpowiadał za sprawozdawczość finansową wg IFRS na potrzeby Grupy, sprawozdawczość statutową, opracowanie rocznych planów i kontrolę ich wykonania, zarządzanie płynnością. W latach 2006 - 2009 Główny Księgowy w Hydrobudowa - 6 SA. W okresie od stycznia 2008 do maja 2009 roku powołany na stanowisko Likwidatora w Bilfinger Berger AG (Spółka Akcyjna). Od maja 2009 do lipca 2015 roku zatrudniony w Bilfinger Infrastructure SA jako Dyrektor Finansowy, Dyrektor Biura Finansów i Rachunkowości, Główny Księgowy odpowiedzialny za finanse, rachunkowość i podatki.

Funkcję Wiceprezesa Zarządu pełni od 1 sierpnia 2015 roku. Zakres jego odpowiedzialności:

- określa długo i krótkookresową strategię programów finansowych w Spółce,
- zapewnia sprawne gospodarowanie finansami Spółki w aspekcie planowania, realizacji, kontroli i analizy zachodzących procesów,
- odpowiada za zagadnienia ekonomiczno - finansowe Spółki,
- odpowiada za przestrzeganie zasad rachunkowości,
- planowanie budżetowe i controlling,
- odpowiada za politykę finansową oraz zapewnienie finansowania dla Spółki,
- nadzoruje obsługę informatyczną.

Wojciech Paleczny - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Zarządzania Marketingiem

Posiada wykształcenie wyższe, ukończył studia na kierunku Elektrotechnika oraz na kierunku Zarządzanie i Marketing na Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie. Ukończył również studia podyplomowe z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem oraz controllingu i auditu w przedsiębiorstwie, jak również szereg specjalistycznych szkoleń, między innymi z zakresu zamówień publicznych, zarządzania projektami, zarządzania operacyjno - wdrożeniowego, negocjacji oraz zarządzania kulturą organizacji. Od kilkunastu lat związany jest z ELEKTROBUDOWA SA, gdzie początkowo zajmował stanowiska inżyniera stażysty, inżyniera pomiarów pomontażowych, specjalisty badań i projektowania oraz specjalisty ofert i kosztorysowania, a następnie pełnił funkcje kierownicze, będąc Kierownikiem Robót i Kierownikiem Kontraktu. Poprzednio pełnił funkcję Dyrektora Marketingu w Oddziale Spółki Rynek Wytwarzania Energii.

Funkcję Wiceprezesa Zarządu pełni od 25 lutego 2016 roku. Zakres jego odpowiedzialności:

- określa długo i krótkookresową strategię programów marketingu i sprzedaży na rynkach krajowym i zagranicznych,
- nadzoruje analizy rynkowe oraz identyfikację nowych rynków zbytu dla produktów i usług,
- odpowiada za koordynację działalności związanej z procesem pozyskiwania zamówień,
- odpowiada za działania eksportowe w zakresie marketingu i sprzedaży,
- sprawuje nadzór nad systemem CRM,
- sprawuje nadzór nad systemem identyfikacji wizualnej,
- planuje i nadzoruje działania związane komunikacją marketingową.

Piotr Janczyk - Członek Zarządu, Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami

Z wykształcenia ekonomista. W 1989 roku ukończył Wydział Przemysłu Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, uzyskując dyplom magistra ekonomii. Ukończył również Podyplomowe Studia Zarządzania Finansami w Przedsiębiorstwie na Akademii Ekonomicznej w Katowicach (2008), Podyplomowe Studia Zarządzania Projektami (Project Management) na Politechnice Warszawskiej (2002), Podyplomowe Studia Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie (1998) oraz Podyplomowe Studia Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (1995). Od 1998 roku związany z ELEKTROBUDOWA SA. Jako Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami jest odpowiedzialny za strategię i politykę personalną, administrację kadrowo - płacową, naliczanie wynagrodzeń, sprawy socjalne oraz całokształt kwestii z zakresu zarządzania personelem. Ponadto od 2004 roku jako Pełnomocnik Zarządu odpowiada za relacje z zakładowymi organizacjami związkowymi, zaś od 2011 roku jako Pełnomocnik Zarządu ponosi dodatkowo odpowiedzialność za zagadnienia z obszaru Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. W 2016 roku wyznaczony przez Zarząd do sprawowania nadzoru w sprawach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w Spółce. Od 2017 roku nadzór nad systemami zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego i zarządzania BHP w ramach zintegrowanego systemu zarządzania.

Funkcję Członka Zarządu pełni od 1 stycznia 2016 roku. Zakres jego odpowiedzialności:

- określa długo i krótkookresową strategię zarządzania zasobami ludzkimi,
- zapewnia organizacji kompetencje i umiejętności gwarantujące jej rozwój,
- zapewnia prawidłowość realizacji zagadnień kadrowych i płacowych,
- odpowiada za przestrzeganie przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
- sprawuje nadzór nad systemem komunikacji wewnętrznej,
- odpowiada za tworzenie i realizację strategii zrównoważonego rozwoju,
- odpowiada za relacje ze związkami zawodowymi oraz rokowania zbiorowe,
- sprawuje nadzór w sprawach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- sprawuje nadzór nad systemami zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego i zarządzania BHP w ramach zintegrowanego systemu zarządzania.

3.2.2 Skład Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA

Karol Żbikowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Członek Rady Nadzorczej od 24 kwietnia 2008 roku.
Tomasz Mosiek	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Członek Rady Nadzorczej od 24 kwietnia 2008 roku.
Grzegorz Krystek	- Członek Rady Nadzorczej od 09 listopada 2017 roku.
Artur Małek	- Członek Rady Nadzorczej od 22 maja 2014 roku.
Hubert Staszewski	- Członek Rady Nadzorczej od 25 kwietnia 2017 roku.
Andrzej Soldek	- Członek Rady Nadzorczej od 25 kwietnia 2017 roku.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

3.3 Akcje i akcjonariat ELEKTROBUDOWA SA

3.3.1 Kapitał zakładowy Spółki

Struktura kapitału podstawowego

Seria /emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii /emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	3 248 750	6 497	07.06.1995	01.01.1995
B	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	722 250	1 953	11.12.1995	01.01.1995
C	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	249 096	498	06.12.2006	01.01.2006
D	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane	brak	527 512	1 055	23.01.2008	01.01.2008
				4 747 608	10 003		

Akcje zwykłe mające pełne pokrycie w kapitale, o wartości nominalnej 2,00 zł dają prawo do wykonywania pojedynczego głosu na Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu kapitału. Wszystkie akcje były objęte za wkład gotówkowy. ELEKTROBUDOWA SA nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i stowarzyszone nie posiadają akcji ELEKTROBUDOWA SA.

3.3.2 Struktura akcjonariatu

Struktura akcjonariuszy ELEKTROBUDOWA SA	Stan na dzień 31 grudnia 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	liczba akcji równa liczbie głosów	procent	liczba akcji równa liczbie głosów	procent
AVIVA OFE AVIVA BZ WBK SA	583 220	12,28	510 437	10,75
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	470 313	9,91	464 910	9,79
Nationale - Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	469 499	9,89	469 499	9,89
AXA Otwarty Fundusz Emerytalny	446 553	9,41	446 553	9,41
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień"	443 381	9,34	441 989	9,31
Aegon Otwarty Fundusz Emerytalny	343 747	7,24	-	-
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny	299 523	6,31	299 523	6,31
MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny	271 562	5,72	271 562	5,72
Generali Otwarty Fundusz Emerytalny	241 640	5,09	241 640	5,09
pozostali akcjonariusze	1 178 170	24,81	1 601 495	33,73
Łączna liczba akcji w kapitale podstawowym	4 747 608	100,00	4 747 608	100,00

3.3.3 Umowy, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA nie posiada informacji o umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu.

3.3.4 Stan posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień 31 grudnia 2017 roku osoby zarządzające oraz nadzorujące nie posiadały akcji ani uprawnień do akcji ELEKTROBUDOWA SA.

Zgodnie z posiadaną wiedzą do dnia publikacji niniejszego sprawozdania stan posiadania akcji i uprawnień do akcji nie uległ zmianie.

3.3.5 Akcje własne

ELEKTROBUDOWA SA nie nabyła oraz nie dokonała zbycia akcji własnych.

3.3.6 Program akcji pracowniczych

Grupa Kapitałowa nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

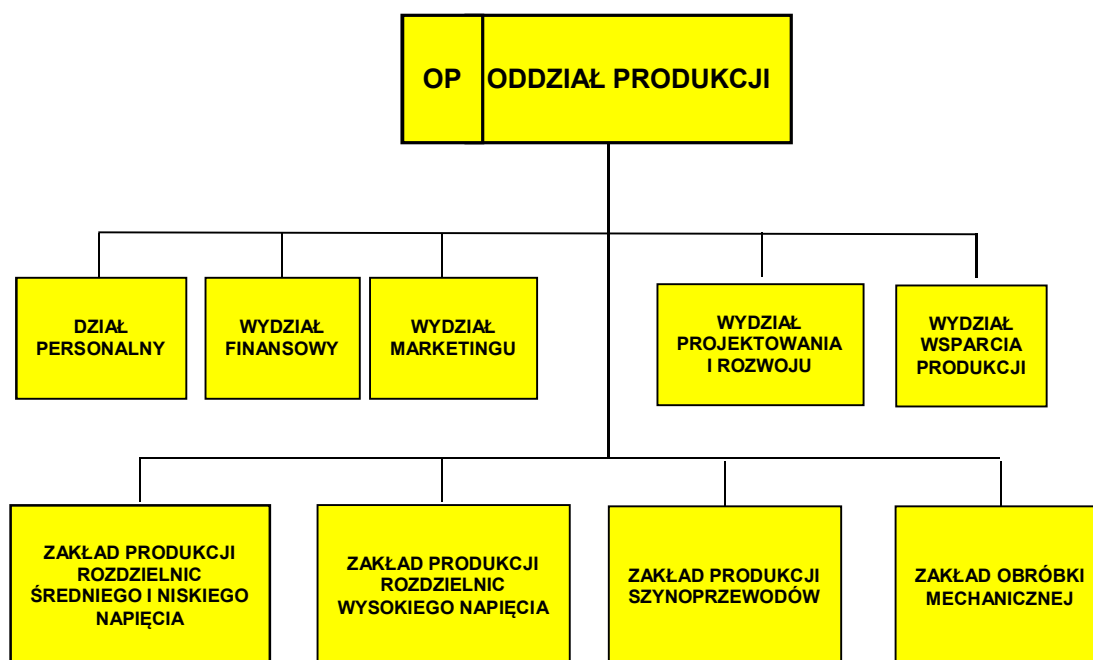
3.4 Oddziały i zakłady

W strukturze organizacyjnej ELEKTROBUDOWA SA wyodrębniono dwa oddziały według zakresu działania, odpowiadające wyodrębnionym obszarom działalności. Oddziały te nie są ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Podstawowy zakres działalności Oddziałów:

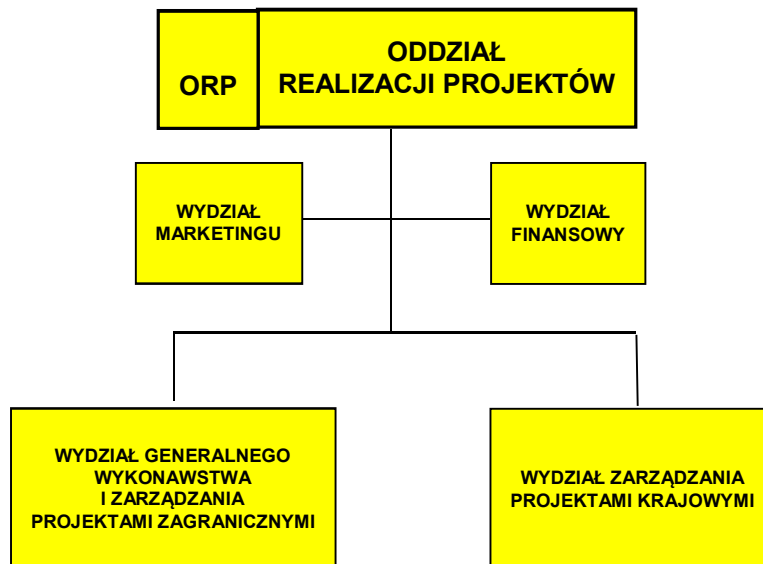
Oddział Produkcji prowadzi działalność produkcyjną rozdzielnic (niskiego napięcia, średniego napięcia, wysokiego napięcia w izolacji gazowej) stacji kontenerowych, produkcji szynoprzewodów oraz produkcji mechanicznej.

Poniżej schemat organizacyjny Oddziału.

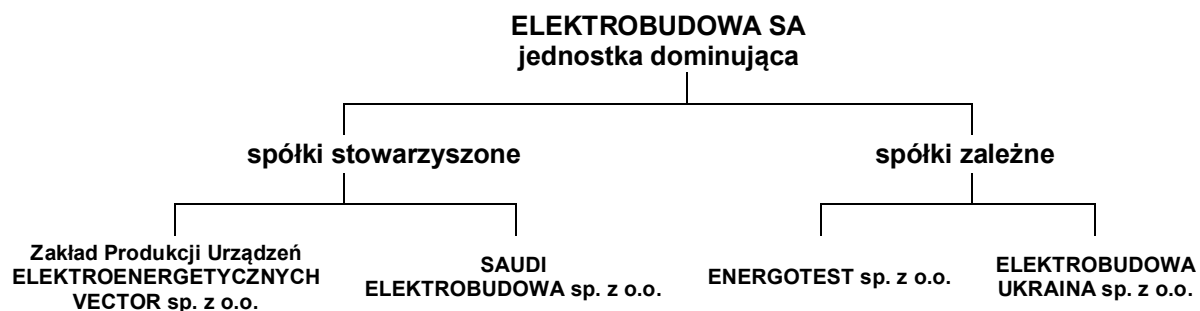
Oddział Realizacji Projektów prowadzi działalność usługową w zakresie Zarządzania Projektami Zagranicznymi i Krajowymi oraz Generalnego Wykonawstwa.

Poniżej schemat organizacyjny Oddziału.

Oddział Realizacji Projektów posiada **Zakład w Finlandii**. Zakład zagraniczny został powołany w następstwie podpisanej umowy na realizację długoterminowego kontraktu. Działalność Zakładu została zarejestrowana w Finlandii zgodnie z obowiązującą umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska.

3.5 Struktura Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA

3.6 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

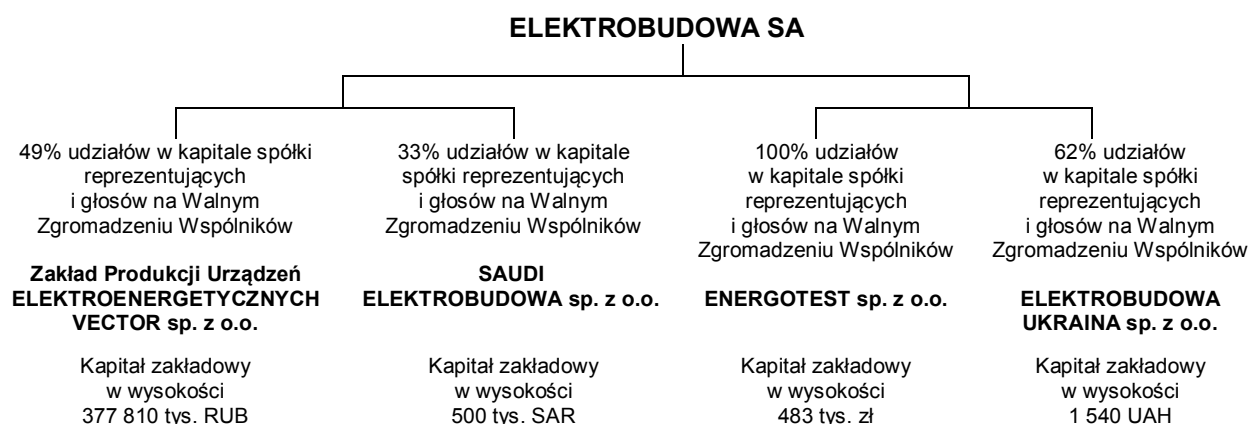
W 2017 roku nie miały miejsca zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

3.7 Zmiany w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową

W 2017 roku nie dokonano istotnych zmian w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

3.8 Powiązania organizacyjne i kapitałowe

4 Działalność Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA

4.1 Podstawowe produkty, towary i usługi

Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy ELEKTROBUDOWA

Przychody ze sprzedaży	2017 rok		2016 rok		Zmiana	
	wartość	udział	wartość	udział	wartość	%
	w tys. zł.	w %	w tys. zł.	w %	w tys. zł.	zmiany
Usługi budowlano - montażowe	719 943	79,7	809 222	83,3	(89 279)	↓ 11,0
Wyroby elektrotechniczne	159 875	17,7	133 492	13,7	26 383	↑ 19,8
Pozostałe usługi	21 150	2,4	24 735	2,6	(3 585)	↓ 14,5
Materiały	1 933	0,2	4 031	0,4	(2 098)	↓ 52,0
Razem	902 901	100,0	971 480	100,0	(68 579)	↓ 7,1

Przychody ze sprzedaży usług budowlano - montażowych

Przychody ze sprzedaży usług budowlano - montażowych według segmentów działalności	Segment Realizacji Projektów	Segment Produkcji	Segment Automatyki	Razem
2017 rok	661 291	26 178	32 474	719 943
2016 rok	754 487	22 279	32 456	809 222

Grupa Kapitałowa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Różnicę pomiędzy przychodami faktycznie otrzymanymi (zafakturowanymi) a przychodami wynikającymi z ustalenia przychodu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania kontraktu Grupa prezentuje w pozycjach: „Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów budowlanych” (aktywa) oraz „Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów budowlanych” (pasywa).

Wartość kwot należnych od odbiorców z tytułu umów budowlanych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła: 163 401 tys. zł. Istotne pozycje dotyczyły następujących kontraktów:

- projektowanie, dostawa oraz budowa w systemie „pod klucz” Instalacji Metatezy w zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku dla PKN Orlen S.A. 67 281 tys. zł Wartość kontraktu: 247 498 tys. zł. Termin przewidziany na ukończenie 31 lipca 2018 roku.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

- wykonanie prac dla zadania pn.: „Budowa bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole” dla Polimex Opole sp. z o.o. sp.k.	27 404 tys. zł	Wartość kontraktu: 72 003 tys. zł. Termin ukończenia przedmiotu umowy: 31 marca 2019 roku. Na mocy zawartych aneksów zakres prac uległ zwiększeniu.
- rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV dla Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.	13 849 tys. zł	Wartość kontraktu: 215 000 tys. zł. W marcu 2017 roku został zawarty aneks terminowy, w którym wskazano termin na ukończenie do dnia 31 grudnia 2018 roku. Aneks nie zmienia zakresu umowy oraz wynagrodzenia .
- modernizacja stacji 220/110 kV Konin dla Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.	13 354 tys. zł	Wartość kontraktu: 114 490 tys. zł. Termin zakończenia: 30 maj 2020 roku. Realizacja kontraktu przebiega zgodnie z harmonogramem rzeczowo - finansowym.

Wartość kwot należnych odbiorcom z tytułu umów budowlanych na dzień 31 grudnia 2017 wyniosła 110 091 tys. zł i wynikała głównie z następujących kontraktów:

- dostawa systemów elektrycznych w ramach budowy nowego bloku o mocy 910MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II dla Emerson Progress Management, Power and Water Solution sp. z o.o.
- dostawa, montaż i badania pomontażowe komponentów i układów części elektrycznych i AKPiA dla Elektrowni Atomowej dla AREVA NP GmbH
- wykonanie robót budowlanych dla zadania „Modernizacja instalacji Polipropylenu 3 (PP3) oraz Platformy Logistycznej NPP” dla Basell Orlen Polyolefin sp. z o.o.
- zaprojektowanie i wykonanie instalacji elektrycznych, oświetlenia, gniazd remontowych i innych w ramach budowy nowego bloku Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II dla PBG OIL AND GAS sp. z o.o.
- wykonanie instalacji elektrycznych w Lotos Gdańsk - projekt BPLK 214 i 224 dla Elektromontaż Gdańsk S.A.
- przebudowa stacji elektroenergetycznej Mennicza dla Tauron Dystrybucja S.A.

W omawianym okresie sprzedaż zafakturowana usług budowlano - montażowych osiągnęła poziom 787 211 tys. zł, i wynikała głównie z następujących kontraktów:

- rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV dla Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.	136 290 tys. zł,
- dostawa, montaż i badania pomontażowe komponentów i układów części elektrycznych i AKPiA w Elektrowni Atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii dla AREVA NP GmbH	126 520 tys. zł,
- projektowanie, dostawy oraz budowa w systemie „pod klucz” Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku dla PKN Orlen S.A.	96 355 tys. zł,
- dostawa systemów elektrycznych w ramach budowy bloku o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II dla Emerson Progress Management, Power and Water Solution sp. z o.o.	73 340 tys. zł,
- rozbudowa i modernizacja stacji 220/110 kV Skawina wraz z wprowadzeniem linii 2x2x400 kV dla Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	57 700 tys. zł,
- wykonanie prac dla zadania pn.: „Budowa bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole” dla Polimex Opole sp. z o.o. sp.k.	23 046 tys. zł,
- budowa Systemu Obrony Przeciwrakietowej Aegis w ramach Stopniowego i Adaptacyjnego Programu dla Europy Etap III w Redzikowie dla Amec Foster Wheeler Environment & Infrastructure Inc.	21 784 tys. zł,

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Przychody ze sprzedaży wyrobów

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów	2017 rok	2016 rok
Sprzedaż wewnętrzna	72 233	89 568
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	159 875	133 492
Razem	232 108	223 060

Strukturę sprzedaży wyrobów w podziale na poszczególne asortymenty prezentuje poniższa tabela:

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów	2017 rok		2016 rok	
	wartość	udział	wartość	udział
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Rozdzielnice SN	91 068	39,2	102 197	45,8
Rozdzielnice NN	40 528	17,5	27 671	12,4
Szynoprzewody	52 875	22,8	31 208	14,0
Rozdzielnice OPTIMA	15 260	6,6	16 889	7,6
Stacje kontenerowe	16 002	6,9	6 159	2,8
Pozostałe wyroby	16 375	7,0	38 936	17,4
Razem	232 108	100,0	223 060	100,0

W 2017 roku największa sprzedaż wyrobów zafakturowana w kwocie 17 036 tys. zł dotyczyła dostawy i montażu szynoprzewodów SN-Pakiet P-33 do budowy bloku nr 5 i 6 w Elektrowni Opole dla Polimex Mostostal Opole sp. z o.o.

4.2 Rynki zbytu

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej ujęte według sektorów gospodarki

Obszary działania według sektorów gospodarki	2017 rok		2016 rok	
	wartość	udział	wartość	udział
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Energetyka wytwarzanie	360 500	39,9	524 186	54,0
Przemysł chemiczny	223 107	24,7	107 593	11,1
Przemysł wydobywczy	49 703	5,5	73 193	7,5
Przemysł papierniczy	13 576	1,5	14 790	1,5
Energetyka dystrybucja	9 701	1,1	6 068	0,6
Przemysł metalurgiczny	4 381	0,5	12 487	1,3
Pozostałe obszary	98 019	10,9	46 688	4,8
Eksport	143 914	15,9	186 475	19,2
Razem	902 901	100,0	971 480	100,0

Największym źródłem przychodów Grupy Kapitałowej w 2017 roku był tradycyjnie sektor energetyka wytwarzanie. Wiodące prace w tym sektorze to wykonanie prac dla zadania pn.: „Budowa bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole” dla Polimex Opole sp. z o.o. sp.k. W 2017 roku przychody ze sprzedaży dla tego kontraktu wynosiły 48 688 tys. zł, a ich udział w strukturze wynosił 5,6%.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Znaczący udział w strukturze branżowej sprzedaży uzyskał przemysł chemiczny. Największe przychody w tym sektorze dotyczyły projektowania, dostawy oraz budowy w systemie „pod klucz” Instalacji Metatezy w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku dla PKN Orlen S.A. (sprzedaż w wysokości 162 309 tys. zł i 18,8% udziału w przychodach ze sprzedaży).

Kolejne miejsce, w strukturze branżowej sprzedaży, zajął przemysł wydobywczy. Największa sprzedaż w tej branży dotyczyła budowy układu zasilania rejonu szybu L-VI w ramach projektu „Zmiana funkcji szybu L-VI na materiałowo - zjazdowy” dla KGHM Polska Miedź S.A. (sprzedaż w wysokości 13 111 tys. zł i 1,5% udziału w strukturze przychodów ze sprzedaży).

Wymienione wyżej sektory gospodarki od lat zajmują czołowe miejsca w strukturze sprzedaży Grupy Kapitałowej.

Pozostałe obszary działania, których łączny udział w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Grupy Kapitałowej wyniósł 14,0% oraz eksport produktów, towarów i materiałów (15,9%), pozwoliły w znacznym stopniu na uzupełnienie sprzedaży poza wyżej wymienionymi podstawowymi branżami gospodarki.

Kierunki oraz struktura sprzedaży eksportowej Grupy Kapitałowej

Kierunki sprzedaży eksportowej	2017 rok		2016 rok	
	wartość	udział	wartość	udział
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Finlandia	128 326	89,2	151 054	81,0
Rosja	4 543	3,2	14 227	7,6
Arabia Saudyjska	3 520	2,4	3 959	2,1
Szwajcaria	2 125	1,5	7 412	4,0
Turcja	1 499	1,0	0	0,0
Peru	888	0,6	0	0,0
Angola	826	0,6	0	0,0
Kuwejt	662	0,5	1 704	0,9
Algieria	0	0,0	4 807	2,6
Ukraina	0	0,0	459	0,2
Pozostałe kraje	1 525	1,0	2 853	1,6
Razem przychody z eksportu	143 914	100,0	186 475	100,0

Przychody ze sprzedaży do Finlandii związane były głównie z realizacją kontraktu, w zakresie montażu części elektrycznej i aparatury kontrolno - pomiarowej oraz automatyki dla Elektrowni Atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Zafakturowana w 2017 roku wartość robót wykonanych w ramach tego kontraktu wyniosła 126 520 tys. zł, co stanowiło 14,7% całkowitej sprzedaży eksportowej.

Ponadto znaczący udział w strukturze sprzedaży eksportowej w 2017 roku przypadła na:

- **Rosję** - głównie sprzedaż rozdzielnic, stacji kontenerowych i pozostałych usług,
- **Arabię Saudyjską** - sprzedaż rozdzielnic,
- **Szwajcarię** - sprzedaż usług budowlanych i mostu szynowego ELPE,
- **Turcję** - sprzedaż mostu szynowego ELPE, elementów szynoprzewodów i pozostałych usług,
- **Peru** - sprzedaży rozdzielnic,
- **Angolę** - sprzedaż elementów szynoprzewodów i pozostałych usług,
- **Kuwejt** - sprzedaż pozostałych usług.

4.3 Źródła zaopatrzenia

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa nie była uzależniona od dostawcy, którego udział w całkowitej sprzedaży Grupy Kapitałowej przekroczyłby 10%.

4.4 Inwestycje i nakłady kapitałowe

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosły 19 894 tys. zł, w tym:

- nakłady na środki trwałe 12 031 tys. zł,
- nakłady na wartości niematerialne 7 863 tys. zł.

Nakłady inwestycyjne finansowane były ze środków własnych podmiotów Grupy Kapitałowej, w tym w niewielkim stopniu z wpływów uzyskanych ze sprzedaży składników majątku trwałego.

Nakłady na środki trwałe:

Część wydatków na niefinansowe aktywa trwałe przeznaczona została na dalsze unowocześnianie, bieżące odtwarzanie rzeczowego majątku trwałego oraz modernizację istniejących obiektów budowlanych. Nakłady inwestycyjne w grupie budynków i budowli wyniosły 1 007 tys. zł.

Zrealizowano zakupy urządzeń i sprzętu usprawniającego proces produkcji oraz technologii montażu na kwotę 4 143 tys. zł.

Nakłady na środki transportu wyniosły 5 106 tys. zł.

Odnowienie i modernizacja infrastruktury IT skutkowałą nakładami w kwocie 1 775 tys. zł.

Nakłady na wartości niematerialne:

Zakup licencji i praw do nowoczesnego oprogramowania stanowił wartość 901 tys. zł.

Nakłady poniesione w związku z wdrażaniem nowego zintegrowanego systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie przedsiębiorstwem (system ERP) wyniosły 2 178 tys. zł.

Spółka poniosła również nakłady na prace rozwojowe w kwocie 4 784 tys. zł.

Planowane nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej na I półrocze 2018 roku wynoszą 14 764 tys. zł.

Dotyczą w zdecydowanej części zakupów odtworzeniowych i modernizacji parku maszynowego, urządzeń technicznych oraz nieruchomości biurowych i produkcyjnych.

Mając na uwadze sytuację finansową Grupy Kapitałowej należy stwierdzić, że nie występują zagrożenia w zakresie realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Podobnie jak w roku ubiegłym, Grupa Kapitałowa planuje finansowanie wydatków inwestycyjnych środkami własnymi, co znajduje potwierdzenie w zgromadzonych zasobach pieniężnych.

Nakłady kapitałowe

Nakłady kapitałowe Grupy Kapitałowej na 2018 rok wynikają z planu wzrostu i poszerzenia oferty zarówno produktowej jak i usługowej. Grupa Kapitałowa realizuje przyjęte plany strategiczne z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu. Zarząd jednostki dominującej dalszy rozwój Grupy Kapitałowej upatruje w przejęciach podmiotów, które posiadają doświadczenie i referencje w segmentach rynków, na których Grupa Kapitałowa nie oferowała dotąd swoich produktów i usług albo udział w nim był nieznaczny. Planowane działania wymagają długotrwałego kształtowania wiedzy i doświadczenia w tym zakresie. Czas trwania tego procesu można znacząco ograniczyć poprzez akwizycję innych podmiotów. Z uwagi na długi czas realizacji i złożoność tego działania oraz trudność wskazania wartości przedsięwzięcia, które mogą być docelowo przedmiotem tej transakcji, w budżecie na 2018 rok nie uwzględniono skutków takiej transakcji.

4.5 Zdarzenia i umowy znaczące dla działalności Emitenta oraz Grupy Kapitałowej w 2017 roku oraz po jego zakończeniu

4.5.1 Znaczące zdarzenia i umowy w 2017 roku

30 stycznia 2017 roku jednostka dominująca przedstawiła prognozę wyników Spółki i Grupy Kapitałowej na 2017 rok.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

22 lutego 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że zawarła aneks do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 24 lutego 2006 roku z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie. Na podstawie Aneksu, Strony przedłużyły okres, na który został udzielony limit tj. do dnia 28 lutego 2018 roku. Wysokość limitu została na dotychczasowym poziomie 146,9 mln zł.

10 marca 2017 roku jednostka dominująca przekazała szacunki wyników finansowych za rok 2016.

17 marca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że został podpisany aneks do Umowy na realizację zadania "Rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV", które ELEKTROBUDOWA SA realizuje na podstawie Umowy zawartej ze spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA z siedzibą w Konstancinie - Jeziornie. Na mocy Aneksu, Strony ustaliły zmiany w Harmonogramie rzeczowo - finansowym w zakresie terminów realizacji prac ujętych w ramach poszczególnych etapów i elementów. W wyniku zmian w Harmonogramie ostateczny termin zakończenia zadania został ustalony do dnia 31 grudnia 2018 roku.

20 marca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że Zarząd Spółki w dniu 20 marca 2017 roku podjął uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok 2016, zgodnie z którym rekomenduje dokonanie wypłaty dywidendy dla Akcjonariuszy Spółki w wysokości 28,5 mln zł tj. po 6,00 zł na jedną akcję. Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie zaopiniowała propozycję Zarządu. Ostateczną decyzję dotyczącą podziału zysku za rok obrotowy 2016 podejmie Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA.

28 marca 2017 roku. jednostka dominująca zwołała Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA na dzień 25 kwietnia 2017 roku oraz przekazała materiały związane z tym Zgromadzeniem.

31 marca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 31 marca 2017 roku Pan Janusz Kędziora zgłosił swoją kandydaturę na niezależnego Członka Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA X kadencji.

6 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 6 kwietnia 2017 roku wpłynęło do ELEKTROBUDOWA SA zgłoszenie Nationale – Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego reprezentowanego przez Nationale - Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A., zawierające informację, że zamierza zgłosić kandydaturę Pana Artura Małka (Małek) na niezależnego Członka Rady Nadzorczej Spółki na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA, które odbędzie się 25 kwietnia 2017 roku.

11 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że wpłynęło do Spółki zgłoszenie AXA Otwartego Funduszu Emerytalnego, zawierające informację, iż zamierza zgłosić kandydaturę Pana Tomasza Mośka (Mosiek) na Członka Rady Nadzorczej Spółki na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA, które odbędzie się 25 kwietnia 2017 roku.

11 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w związku ze Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Spółki, zwołanym na dzień 25 kwietnia 2017 roku, akcjonariusz Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK, zgłasza kandydaturę Pana Jacka Tomasika (Tomasik) na Członka Rady Nadzorczej.

12 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że 12 kwietnia 2017 roku został zawarty kolejny aneks do umowy nr 234510 zawartej w dniu 3 stycznia 2008 roku z firmą AREVA GmbH z siedzibą w Erlangen - Niemcy na wykonanie montażu instalacji elektrycznych, w tym montaż kabli i urządzeń rozdzielczych, aparatury kontrolno - pomiarowej i automatyki oraz udział w rozruchu dla części reaktorowej w budowanej elektrowni atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Przedmiotem aneksu jest wykonanie dodatkowych robót elektromontażowych, a tym samym zwiększenie wartości umowy o kwotę preliminowaną w wysokości 14,3 mln EUR netto. Ostateczna wartość będzie określona rzeczywistą wielkością prac wykonanych przez ELEKTROBUDOWA SA na rzecz Zamawiającego biorąc pod uwagę ceny jednostkowe za poszczególne rodzaje prac. Po podpisaniu aneksu łączna wartość robót zleconych przez AREVA GmbH w ramach przedmiotowej umowy wynosi około 146 mln EUR netto.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

20 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała o zgłoszeniu (na podstawie art. 401 § 4 Kodeksu spółek handlowych) przez akcjonariusza Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny reprezentowanego przez PTE Allianz Polska S.A., projektu uchwały dotyczącej sprawy wprowadzonej do porządku obrad, to jest do punktu 15 porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zwołanego na dzień 25 kwietnia 2017 roku, w przedmiocie powołania Członka Rady Nadzorczej Spółki. Zgodnie z przedłożonym projektem uchwały akcjonariusz proponuje powołanie w skład Rady Nadzorczej X kadencji Pana Andrzeja Soldeka (Soldek).

20 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że wpłynęło do Spółki zgłoszenie Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego PZU SA reprezentującego OFE PZU „Złota Jesień” (akcjonariusza Spółki ELEKTROBUDOWA SA), zawierające informację, że zgłasza kandydaturę Pana Karola Żbikowskiego w wyborach Członków Rady Nadzorczej na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA, które odbędzie się 25 kwietnia 2017 roku.

20 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 20 kwietnia 2017 roku zostało zawarte z Bankiem Handlowym w Warszawie Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie Porozumienie w sprawie rozwiązania Umowy Ramowej o Udzielanie Kredytów Handlowych Nr URKHSZ/ELE/16/2013 z dnia 6 listopada 2013 roku w związku z całkowitą spłatą zadłużenia z tytułu kredytu obrotowego.

20 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że wpłynęło do Spółki zgłoszenie MetLife Otwartego Funduszu Emerytalnego (akcjonariusza Spółki ELEKTROBUDOWA SA) zawierające informację, że zamierza zgłosić kandydaturę Pana Huberta Staszewskiego na niezależnego Członka Rady Nadzorczej Spółki na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA, które odbędzie się 25 kwietnia 2017 roku.

21 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że uprawniony Akcjonariusz OFE PZU "Złota Jesień" reprezentowany przez PTE PZU S.A. w Warszawie zgłosił propozycje uchwał w pkt. 13 i 14 porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki ELEKTROBUDOWA SA zwołanego na dzień 25 kwietnia 2017 roku w sprawie podjęcia uchwały o podziale zysku za rok 2016 oraz ustalenia dnia nabycia prawa do dywidendy i dnia wypłaty dywidendy za rok 2016.

25 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała o treści uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA w dniu 25 kwietnia 2017 roku.

25 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 25.04.2017 roku podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok 2016, przeznaczając na dywidendę kwotę w wysokości 47.476.080,00 zł tj. po 10,00 zł na jedną akcję.

25 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, iż w dniu 25 kwietnia 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, powołało Radę Nadzorczą Spółki na X kadencję w następującym składzie: Artur Małek, Tomasz Mosiek, Andrzej Soldek, Hubert Staszewski, Jacek Tomasik, Karol Żbikowski.

27 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca przekazała wykaz akcjonariuszy dysponujących co najmniej 5% głosów na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 25 kwietnia 2017 roku.

27 kwietnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 27 kwietnia 2017 roku zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy z dnia 21 kwietnia 2004 roku o wielocelowy limit kredytowy. Aneks przedłuża termin udostępnienia limitu wielocelowego w wysokości 60 mln zł do dnia 31 maja 2017 roku.

9 maja 2017 roku jednostka dominująca przekazała szacunkowe dane finansowe Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA za I kwartał 2017 roku.

29 maja 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, iż otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Jacka Tomasika rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 1 czerwca 2017 roku.

1 czerwca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy z dnia 21 kwietnia 2004 roku o wielocelowy limit kredytowy. Aneks przedłuża termin udostępnienia limitu wielocelowego w wysokości 60 mln zł do dnia 31 lipca 2017 roku.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

1 czerwca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że zawarła z TUIR Allianz Polska S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy o udzielanie gwarancji kontraktowych w ramach limitu odnawialnego. Na podstawie zawartego Aneksu, strony przedłużyły do dnia 31 maja 2018 roku okres, w którym TUIR Allianz Polska S.A. wydawać będzie Spółce gwarancje kontraktowe (przetargowe, należytego wykonania kontraktu, właściwego usunięcia wad i usterek, zwrotu zaliczki) na rzecz wskazanych podmiotów. Wysokość limitu odnawialnego została na dotychczasowym poziomie 40,0 mln zł, z podlimitem na pojedynczą gwarancję w wysokości 10 mln zł.

28 czerwca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że 28 czerwca 2017 roku został zawarty kolejny aneks do umowy nr 234510 zawartej w dniu 3 stycznia 2008 roku z firmą AREVA GmbH z siedzibą w Erlangen - Niemcy na wykonanie montażu instalacji elektrycznych, w tym montaż kabli i urządzeń rozdzielczych, aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki oraz udział w rozruchu dla części reaktorowej w budowanej elektrowni atomowej OLKILUOTO 3 w Finlandii. Przedmiotem aneksu jest wykonanie dodatkowych robót elektromontażowych, a tym samym zwiększenie wartości umowy o kwotę preliminowaną w wysokości 22,0 mln EUR netto. Po podpisaniu aneksu łączna wartość robót zleconych przez AREVA GmbH w ramach przedmiotowej umowy wynosi około 168 mln EUR netto.

27 lipca 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 27 lipca 2017 roku zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy z dnia 21 kwietnia 2004 roku o wielocelowy limit kredytowy. Aneks przedłuża termin udostępnienia limitu wielocelowego w wysokości 60 mln zł do dnia 30 kwietnia 2018 roku.

24 sierpnia 2017 roku jednostka dominująca przekazała szacunkowe dane finansowe Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA za I półrocze 2017 roku.

8 września 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 7 września 2017 roku otrzymała zawiadomienie od Aegon Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. zarządzające dotychczas wyłącznie Aegon Otwartym Funduszem Emerytalnym, iż w dniu 1 września 2017 roku przejęło zarządzanie Nordea Otwartym Funduszem Emerytalnym, w wyniku czego łączny udział funduszy zarządzanych przez Towarzystwo, to jest Aegon OFE oraz Nordea OFE w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA przekroczył 5% głosów. Po przejęciu zarządzania Nordea OFE, wg stanu na dzień 1 września 2017 roku, obydwa fundusze zarządzane przez Towarzystwo posiadają łącznie 343 747 akcji Spółki, co stanowi 7,24% udziału w kapitale zakładowym i uprawnia do 343 747 głosów, to jest 7,24% ogólnej liczby głosów.

14 września 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 14 września 2017 roku został podpisany kolejny aneks do umowy zawartej z firmą Amec Foster Wheeler Environment & Infrastructure, Inc. z siedzibą w USA na wykonanie wraz z dostawami instalacji elektrycznych i teletechnicznych związanych z budową Systemu Obrony Przeciwrakietowej Aegis w ramach Stopniowego i Adaptacyjnego Programu dla Europy Etap III w Redzikowie. Przedmiotem aneksu jest wykonanie dodatkowych prac polegających na dostawie i montażu zasilania rezerwowego w oparciu o generator z silnikiem diesla (agregat prądowórczy) o mocy 2000 kW o wartości 1,6 mln USD netto. Po podpisaniu aneksu łączna wartość robót zleconych w ramach przedmiotowej umowy wynosi 13,1 mln USD netto.

28 września 2017 roku Spółka poinformowała, że otrzymała obustronnie podpisany Aneks dotyczący Umowy współpracy I nr 11/234/06/Z/PX („Umowa”) zawartej w dniu 25 września 2006 roku z mBank S.A. („Bank”). Na podstawie zawartego Aneksu uległ przedłużeniu do dnia 28 września 2018 roku termin dostępności limitu w ramach Linii na finansowanie bieżącej działalności przyznanego Spółce na mocy przedmiotowej umowy. W związku z powyższym podpisane zostały również następujące aneksy:

- aneks do Umowy o kredyt w rachunku bieżącym, zawartej w ramach Umowy Ramowej, przedłużający do dnia 28 września 2018 roku termin dostępności kredytu w rachunku bieżącym w ramach Linii na finansowanie bieżącej działalności Spółki,
- aneks do Umowy ustanawiającej hipotekę, który aktualizuje datę ustanowionego zabezpieczenia wskazując dzień 28 września 2025 roku, jako najpóźniejszy termin spłaty zabezpieczanych wierzytelności.

6 października 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że do Spółki wpłynął wniosek akcjonariusza Aviva Otwartego Funduszu Emerytalnego Aviva BZ WBK, reprezentującego co najmniej 1/20 kapitału zakładowego Spółki, o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

11 października 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że został zawarty aneks do umowy z Polimex Opole sp. z o.o. sp. k., której przedmiotem jest dostawa materiałów pomocniczych i montaż pakietów wyposażenia elektrycznego, dostawa kabli, układanie, podłączanie i uszczelnianie oraz uziemienie nadziemne tras kablowych. Zawarta umowa związana jest z realizacją przez Polimex Opole „pod klucz” dwóch bloków energetycznych nr 5 i 6 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole. Przedmiotem aneksu jest zmiana zakresu umowy oraz wykonanie dodatkowych prac elektromontażowych i dostaw. W związku z podpisaniem aneksu uległa zwiększeniu wartość umowy o kwotę w wysokości 13,6 mln zł netto. Po podpisaniu aneksu łączna szacunkowa wartość robót zleconych przez Polimex Opole Sp. z o.o. sp. k. w ramach przedmiotowej umowy wynosi 66,6 mln zł netto.

12 października 2017 roku jednostka dominująca zwołała Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA, na dzień 9 listopada 2017 roku oraz przekazała materiały związane z tym Zgromadzeniem.

17 października 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w związku z Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Spółki ELEKTROBUDOWA SA, zwołanym na dzień 9 listopada 2017 roku, akcjonariusz Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK, zgłasza kandydaturę Pana Grzegorza Krystka (Krystek) na Członka Rady Nadzorczej.

17 października 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że w dniu 17 października 2017 roku Pan Janusz Kędziora zgłosił swoją kandydaturę na niezależnego Członka Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA na trwającą X kadencję. Powołanie Członka Rady Nadzorczej przewidziane jest w porządku obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki ELEKTROBUDOWA SA, które odbędzie się w dniu 9 listopada 2017 roku.

30 października 2017 roku jednostka dominująca poinformował, że otrzymała od Haitong Bank S.A. Oddział w Polsce („Bank”) obustronnie podpisany Aneks do umowy ramowej o udostępnienie wielocelowej linii kredytowej. Na podstawie zawartego Aneksu, strony przedłużyły do dnia 31 października 2018 roku termin, w którym Bank wystawiać będzie na zlecenie Spółki gwarancje bankowe tj.: gwarancje przetargowe, gwarancje dobrego wykonania kontraktu, rękojmi oraz inne wystawiane celem zabezpieczenia roszczeń wynikłych z kontraktów handlowych Spółki. Wysokość limitu odnawialnego pozostała na dotychczasowym poziomie 70,0 mln zł.

31 października 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że nadal trwają prace związane z realizacją umowy na wykonanie wraz z dostawami instalacji elektrycznych i teletechnicznych związanych z budową Systemu Obrony Przeciwrakietowej Aegis w ramach Stopniowego i Adaptywnego Programu dla Europy Etap III w Redzikowie, które Spółka realizuje na podstawie umowy zawartej z Amec Foster Wheeler Environment & Infrastructure, Inc. z siedzibą w USA. Strony podjęły działania w celu zmiany terminu zakończenia przedmiotu umowy.

8 listopada 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że został podpisany kolejny aneks do umowy zawartej z firmą Amec Foster Wheeler Environment & Infrastructure, Inc. z siedzibą w USA na wykonanie wraz z dostawami instalacji elektrycznych i teletechnicznych związanych z budową Systemu Obrony Przeciwrakietowej Aegis w ramach Stopniowego i Adaptywnego Programu dla Europy Etap III w Redzikowie. Na podstawie aneksu został ustalony termin zakończenia prac do 31 grudnia 2017 roku.

8 listopada 2017 roku jednostka dominująca Spółka przekazała wybrane szacunkowe dane finansowe Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA za III kwartały 2017 roku.

9 listopada 2017 roku jednostka dominująca poinformowała o treści uchwał podjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA w dniu 9 listopada 2017 roku.

9 listopada 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało Pana Grzegorza Krystka (Krystek) na Członka Rady Nadzorczej na trwającą X kadencję.

15 listopada 2017 roku jednostka dominująca przekazała wykaz akcjonariuszy dysponujących co najmniej 5% głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu ELEKTROBUDOWA SA w dniu 9 listopada 2017 roku.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

23 listopada 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że otrzymała zawiadomienie sporządzone w trybie art. 69 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, od Aegon Otwartego Funduszu Emerytalnego (dalej: „Aegon OFE”) jako organ którego działa Aegon Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A., że w związku z zakończeniem w dniu 17 listopada 2017 roku likwidacji Nordea Otwartego Funduszu Emerytalnego (dalej: „Nordea OFE”), skutkującym przeniesieniem w tym dniu wszystkich aktywów Nordea OFE do Aegon OFE oraz wstąpieniem Aegon OFE we wszystkie prawa i obowiązki Nordea OFE, Aegon OFE na dzień 17 listopada 2017 roku posiada 343 747 akcji ELEKTROBUDOWA SA, co stanowi 7,24% udziału w kapitale zakładowym i uprawnia do 343 747 głosów, to jest 7,24% ogólnej liczby głosów.

28 grudnia 2017 roku jednostka dominująca poinformowała, że nadal trwają prace związane z realizacją umowy na wykonanie wraz z dostawami instalacji elektrycznych i teletechnicznych związanych z budową Systemu Obrony Przeciwrakietowej Aegis w ramach Stopniowego i Adaptacyjnego Programu dla Europy Etap III w Redzikowie, które Spółka realizuje na podstawie umowy zawartej z Amec Foster Wheeler Environment & Infrastructure, Inc. (zwaną dalej „Amec Foster Wheeler”) z siedzibą w USA. Spółka wystąpiła do Amec Foster Wheeler z propozycją zmiany terminu zakończenia przedmiotu umowy.

4.5.2 Znaczące zdarzenia i umowy po zakończeniu roku obrotowego

Znaczące zdarzenia i umowy dotyczące 2017 roku przedstawiono w nocy 45 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

4.6 Kredyty i pożyczki

Zestawienie umów kredytowych

Nazwa Banku	Rodzaj kredytu	Okres obowiązywania umowy	Kwota limitu		Warunki oprocentowania
PKO BP S.A. w Warszawie	w rachunku bieżącym	do 28.02.2018 roku	25 000	tys. zł	WIBOR 1M + marża banku
Bank Handlowy S.A. w Warszawie	w rachunku bieżącym	do 08.11.2018 roku	15 000	tys. zł	WIBOR 1M + marża banku
	kredyt obrotowy limit kart kredytowych		200	tys. zł	
ING Bank Śląski S.A. w Katowicach	w rachunku bieżącym (limit krzyżowy z gwarancjami)	do 30.01.2019 roku	10 000	tys. zł	WIBOR 1M + marża banku
mBank S.A. w Warszawie	w rachunku bieżącym	do 28.09.2018 roku	10 000	tys. zł	WIBOR ON + marża banku
Bank PEKAO S.A. w Krakowie	w rachunku bieżącym	do 30.04.2018 roku	7 500	tys. zł	WIBOR 1M + marża banku
BNP PARIBAS BANK Polska S.A. w Warszawie	w rachunku bieżącym	do 05.10.2018 roku	1 000	tys. zł	WIBOR 1M + marża banku

4.7 Poręczenia i gwarancje

Jednostki Grupy Kapitałowej nie udzieliły żadnych poręczeń.

Jednostki Grupy Kapitałowej nie otrzymywały gwarancji od podmiotów powiązanych oraz nie udzielały gwarancji podmiotom powiązanim.

Szczegóły dotyczące otrzymanych i udzielonych gwarancji od pozostałych podmiotów zawiera nota 39.1 i 40 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

4.8 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawierane były na warunkach rynkowych.

Informacje na temat transakcji między jednostką dominującą, a jej jednostkami powiązаныmi (zależnymi i stowarzyszonymi) zamieszczono w nocie 37.1 sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

5 Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Spółki

5.1 Zasady sporządzania sprawozdania finansowego Spółki

Zarząd ELEKTROBUDOWA SA oświadcza, że według najlepszej wiedzy, sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób, prawdziwy, rzetelny, jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy, a także że sprawozdanie Zarządu z działalności ELEKTROBUDOWA SA zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

5.2 Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Spółki

Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno - finansowych

Wartość zawartych przez ELEKTROBUDOWA SA umów, zleceń i zamówień w 2017 roku wyniosła 760 526 tys. zł, co w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, w którym pozyskano zamówienia o wartości 795 015 tys. zł, oznacza spadek o 4,3%.

Portfel zamówień jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku osiągnął poziom 919 049 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 1 021 583 tys. zł). W porównaniu ze stanem za analogiczny okres ubiegłego roku portfel zamówień spadł o 10,0%.

Główne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA za 2017 rok w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Główne pozycje rachunku zysków i strat	2017 rok		2016 rok		Zmiana	
	wartość	udział w	wartość	udział w	wartość	%
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	zmiany
Przychody ze sprzedaży	863 169	100,0	928 509	100,0	(65 340)	↓ 7,0
Koszt własny sprzedaży	(772 853)	89,5	(839 436)	90,4	66 583	↓ 7,9
Zysk brutto ze sprzedaży	90 316	10,5	89 073	9,6	1 243	↑ 1,4
Koszty sprzedaży	(1 169)	0,1	(2 576)	0,3	1 407	↓ 54,6
Koszty ogólnego zarządu	(16 985)	2,0	(15 327)	1,7	(1 658)	↑ 10,8
Pozostałe przychody operacyjne	7 278	0,8	15 604	1,7	(8 326)	↓ 53,4
Pozostałe koszty operacyjne	(13 017)	1,5	(30 659)	3,3	17 642	↓ 57,5
Zysk z działalności operacyjnej	66 423	7,7	56 115	6,0	10 308	↑ 18,4
Przychody finansowe	4 042	0,5	10 189	1,1	(6 147)	↓ 60,3
Koszty finansowe	(3 923)	0,5	(2 247)	0,2	(1 676)	↑ 74,6
Zysk brutto	66 542	7,7	64 057	6,9	2 485	↑ 3,9
Podatek dochodowy	(14 512)	1,7	(10 936)	1,2	(3 576)	↑ 32,7
Zysk netto	52 030	6,0	53 121	5,7	(1 091)	↓ 2,1

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Główne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ELEKTROBUDOWA SA na dzień 31 grudnia 2017 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016		Zmiana
	wartość	udział	wartość	udział	wartość
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł
AKTYWA					
Aktywa trwałe	217 778	24,8	214 875	23,8	2 903
Rzeczowe aktywa trwałe	84 125	9,6	82 788	9,2	1 337
Aktywa niematerialne	21 479	2,4	18 783	2,1	2 696
Inwestycje w jednostkach zależnych	44 981	5,1	47 453	5,2	(2 472)
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21 516	2,5	21 516	2,4	0
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	4 427	0,5	4 298	0,5	129
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	39 517	4,5	38 157	4,2	1 360
Pozostałe aktywa niefinansowe	1 733	0,2	1 880	0,2	(147)
Aktywa obrotowe	659 368	73,5	687 150	76,2	(27 782)
Zapasy	42 253	4,8	56 335	6,3	(14 082)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	331 237	36,0	284 990	31,6	46 247
Należności z tytułu podatku dochodowego	1 146	0,1	0	0,0	1 146
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów budowlanych	154 822	17,7	208 399	23,1	(53 577)
Pozostałe aktywa niefinansowe	18 360	2,1	8 416	0,9	9 944
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	111 550	12,8	128 809	14,3	(17 259)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0,0	201	0,0	(201)
AKTYWA RAZEM	877 146	98,3	902 025	100,0	(24 879)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Kapitał własny	428 459	48,8	424 797	47,1	3 662
Kapitał podstawowy	10 003	1,1	10 003	1,1	0
Kapitał zapasowy	369 334	42,1	363 689	40,3	5 645
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(2 184)	0,2	(1 314)	0,1	(870)
Zyski zatrzymane	51 306	5,8	52 419	5,8	(1 113)
Zobowiązania razem	448 687	51,2	477 228	52,9	(28 541)
Zobowiązania długoterminowe	42 102	4,8	53 873	5,9	(11 771)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 805	0,5	4 790	0,5	15
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	27 790	3,2	38 887	4,3	(11 097)
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 820	0,7	10 196	1,1	(4 376)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	3 687	0,4	0	0,0	3 687
Zobowiązania krótkoterminowe	406 585	46,4	423 355	47,0	(16 770)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	160 583	18,3	132 746	14,7	27 837
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	4 210	0,5	6 403	0,7	(2 193)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów budowlanych	106 544	12,1	88 267	9,8	18 277
Kredyty i pożyczki	0	0,0	35 021	3,9	(35 021)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	576	0,1	687	0,1	(111)
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	25 806	2,9	25 053	2,8	753
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	63 621	7,3	107 349	11,9	(43 728)
Rozliczenia międzyokresowe	45 245	5,2	27 829	3,1	17 416
PASYWA RAZEM	877 146	100,0	902 025	100,0	(24 879)

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

5.3 Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe

Wskaźniki	2017 rok	2016 rok	2015 rok	zmiana 2017 roku do 2016 roku	zmiana 2017 roku do 2015 roku
WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI					
Wskaźnik rentowności netto <i>zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży</i>	6,0%	5,7%	3,9%	↑ 0,3	↑ 2,1
Wskaźnik rentowności brutto <i>zysk (strata) brutto / przychody ze sprzedaży</i>	7,7%	6,9%	4,9%	↑ 0,8	↑ 2,8
Wskaźnik rentowności operacyjnej <i>zysk (strata) operacyjny / przychody ze sprzedaży</i>	7,7%	6,0%	4,9%	↑ 1,7	↑ 2,8
Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) <i>zysk (strata) netto / średni stan kapitału własnego</i>	12,2%	13,0%	12,7%	↓ 0,8	↓ 0,5
Wskaźnik rentowności majątku (ROA) <i>zysk (strata) netto / średni stan majątku</i>	5,8%	5,9%	5,2%	↓ 0,1	↑ 0,6
WSKAŹNIKI PŁYNNOSCI					
Średni wskaźnik płynności bieżący <i>średni stan maj. obrotowy / średni stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	1,6	1,5	1,4	↑ 0,1	↑ 0,2
Średni wskaźnik płynności szybki <i>średni stan (maj. obrotowy - zapasy - pozostałe aktywa niefinansowe - aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży) / średni stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	1,5	1,4	1,2	↑ 0,1	↑ 0,3
WSKAŹNIKI ROTACJI					
Rotacja należności z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan należ z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	120	111	90	↑ 9	↑ 30
Rotacja zobowiązań z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	54	58	62	↓ 4	↓ 8
Rotacja zapasów w dniach <i>średni stan zapasów x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	21	21	15	0	↑ 6
Obrotowość aktywów <i>przychody ze sprzedaży / średni stan aktywów ogółem</i>	1,0	1,0	1,3	0,0	↓ 0,3
WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Wskaźnik ogólnego zadłużenia <i>kapitał obcy / majątek ogółem</i>	51,2%	52,9%	56,1%	↓ 1,7	↓ 4,9

5.4 Realizacja prognoz wyników finansowych

Opublikowana 30 stycznia 2017 roku jednostkowa Prognoza Spółki ELEKTROBUDOWA SA na rok 2017 zakładała zrealizowanie rocznych przychodów ze sprzedaży na poziomie 1 015 003 tys. zł i osiągnięcie zysku netto w wysokości 50 102 tys. zł. Po 12 miesiącach 2017 roku Spółka wypracowała zysk netto w wysokości 52 030 tys. zł, przy przychodach ze sprzedaży 863 169 tys. zł. Wartość pozyskanych w ciągu 12 miesięcy 2017 roku zamówień to 760 526 tys. zł. Z powyższych danych wynika, że prognozowane roczne przychody ze sprzedaży zostały zrealizowane w 85,0% a zysk netto w 103,8%.

W dniu 2 marca 2018 roku Spółka opublikowała raport bieżący nr 7/2018, w którym przekazała wstępne szacunkowe wyniki finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku Spółki ELEKTROBUDOWA SA na poziomie przychodów ze sprzedaży 905 000 tys. zł. i zysku netto 55 000 tys. zł. oraz poziom zamówień 760 000 tys. zł. Wstępne wyniki finansowe zostały sporządzone na podstawie dostępnych Zarządowi Spółki wstępnych danych finansowych. Ocena danych finansowych dokonana została według najlepszej wiedzy Zarządu na dzień ich sporządzenia. Zarząd Spółki monitoruje postęp prac i realizację kontraktów. Na dzień sporządzenia raportów rocznych za rok 2017 Zarząd Spółki zidentyfikował konieczność weryfikacji wysokości zaawansowania prac na jednym z kontraktów. Wpłynęło to na odchylenie danych finansowych za rok 2017 w stosunku do opublikowanych szacunków ww. raportem bieżącym. Wysokość zamówień wskazana w niniejszym raporcie rocznym jest taka sama jak w ww. raporcie bieżącym.

5.5 Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Emitenta

Do najważniejszych czynników, mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe ELEKTROBUDOWA SA należą:

- koniunktura w branży elektroenergetycznej,
- koniunktura na rynkach eksportowych,
- wzrost cen materiałów elektrycznych i urządzeń energetycznych oraz wyrobów hutniczych,
- wzrost cen usług podwykonawców,
- opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji administracyjnych,
- wahania kursów walutowych.

5.6 Polityka dywidendowa

Polityka dywidendy zawarta w Strategii ELEKTROBUDOWA SA przewiduje, że w latach 2016 - 2018 Zarząd zamierza rekomendować Walnemu Zgromadzeniu wypłatę dywidendy na poziomie nie niższym niż 30% skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ELEKTROBUDOWA SA.

Rekomendacje Zarządu odnośnie wypłaty dywidendy każdorazowo będą uwzględniać aktualną oraz przewidywaną sytuację finansową Spółki, bieżące potrzeby inwestycyjne oraz potrzeby rozwojowe. Ostateczną decyzję o wielkości dywidendy podejmuje Walne Zgromadzenie.

5.7 Emisje papierów wartościowych

W okresie objętym raportem ELEKTROBUDOWA SA nie dokonała emisji papierów wartościowych.

5.8 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe posiadane przez Spółkę przedstawia nota 18 i 28 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, a informacje o ryzyku finansowym zawiera nota 6 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

5.9 Ocena zarządzania zasobami finansowymi

ELEKTROBUDOWA SA w 2017 roku prowadziła politykę finansowania działalności w ramach posiadanych środków własnych oraz kredytami w rachunku bieżącym. Szczegóły dotyczące limitów kredytowych i zadłużenia kredytowego opisane zostały w nocie 23 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Współpraca z kilkoma bankami daje możliwość równomiernego zaangażowania środków finansowych oraz utrzymania odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, przeznaczonych do obrotu.

W obszarze obrotu dewizowego czynnikiem determinującym działania Spółki jest poziom kursów podstawowych walut - EUR i USD. W Spółce występuje naturalne zabezpieczenie ryzyka kursowego wynikające z równoważenia się wpływów i wydatków w walutach obcych.

Spółka posiada szeroko rozwiniętą współpracę z bankami i towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie gwarancji, co przejawia się w postaci udzielonych spółce linii gwarancyjnych na zabezpieczenie: wniesienia wadium, zwrotu otrzymanej zaliczki, dobrego wykonania przedmiotu umowy handlowej, usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym oraz zagwarantowania terminowej zapłaty wierzytelności.

Dominującą rolę w zawartych umowach z bankami, dotyczących przyznanych limitów wielocelowych w łącznej wysokości 648 050 tys. zł, odgrywają linie gwarancyjne (580 350 tys. zł linia gwarancyjna, 67 500 mln zł linia kredytowa i 200 tys. zł limit kart kredytowych).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wykorzystanie wynosiło: 295 648 tys. zł z tytułu udzielonych gwarancji bankowych.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

W 2016 roku udzielone limity wielocelowe wynosiły 654 050 tys. zł (550 350 tys. zł linia gwarancyjna, 103 500 tys. zł linia kredytowa i 200 tys. zł limit kart kredytowych).

Na dzień 31 grudnia 2016 roku ich wykorzystanie wynosiło: 314 176 tys. zł na udzielone gwarancje bankowe oraz 34 929 tys. zł na zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego.

Spółka, w ramach współpracy z towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, posiada łączny limit w wysokości 204 465 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka wykorzystwała 76 936 tys. zł.

W 2016 roku limit na gwarancje ubezpieczeniowe wynosił 220 465 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2016 roku spółka wykorzystwała 64 915 tys. zł.

Szczegóły dotyczące udzielonych w okresie sprawozdawczym gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych oraz największych beneficjentach opisane zostały w nocie 39 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Mając na uwadze powyższe Zarząd Spółki ocenia, iż zasoby posiadanych przez Spółkę środków pieniężnych są wystarczające na obsługę bieżącej działalności operacyjnej.

6 Analiza sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej

6.1 Zasady sporządzania sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej

Zarząd jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA oświadcza, że według najlepszej wiedzy, skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób, prawdziwy, rzetelny, jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA oraz jej wynik finansowy, a także że skonsolidowane sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

6.2 Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej

Charakterystyka podstawowych wielkości ekonomiczno - finansowych

Główne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów Grupy Kapitałowej za 2017 rok w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Główne pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat	2017 rok		2016 rok		Zmiana		
	wartość	udział w	wartość	udział w	wartość	%	
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	zmiany	
Przychody ze sprzedaży	902 901	100,0	971 480	100,0	(68 579)	↓	7,1
Koszt własny sprzedaży	(804 232)	89,1	(873 082)	89,9	68 850	↓	7,9
Zysk brutto ze sprzedaży	98 669	10,9	98 398	10,1	271	↑	0,3
Koszty sprzedaży	(1 285)	0,1	(2 577)	0,3	1 292	↓	50,1
Koszty ogólnego zarządu	(21 035)	2,3	(19 456)	2,0	(1 579)	↑	8,1
Pozostałe przychody operacyjne	6 568	0,8	16 217	1,7	(9 649)	↓	59,5
Pozostałe koszty operacyjne	(13 166)	1,6	(30 797)	3,2	17 631	↓	57,2
Zysk z działalności operacyjnej	69 751	7,7	61 785	6,3	7 966	↑	12,9
Przychody finansowe	51	0,0	3 815	0,4	(3 764)	↓	98,7
Koszty finansowe	(1 451)	0,2	(2 247)	0,2	796	↓	35,4
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych	6 061	0,7	5 424	0,6	637	↑	11,7
Zysk brutto	74 412	8,2	68 777	7,1	5 635	↑	8,2
Podatek dochodowy	(15 804)	1,7	(13 647)	1,4	(2 157)	↑	15,8
Zysk netto	58 608	6,5	55 130	5,7	3 478	↑	6,3

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Główne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016		Zmiana
	wartość	udział	wartość	udział	wartość
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł
AKTYWA					
Aktywa trwałe	203 598	22,9	195 109	21,4	8 489
Rzeczowe aktywa trwałe	86 524	9,7	85 280	9,4	1 244
Aktywa niematerialne	46 270	5,2	42 248	4,6	4 022
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25 302	2,9	22 069	2,4	3 233
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	230	0,0	308	0,0	(78)
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	4 459	0,5	4 308	0,5	151
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	39 080	4,4	39 016	4,3	64
Pozostałe aktywa niefinansowe	1 733	0,2	1 880	0,2	(147)
Aktywa obrotowe	686 632	75,4	715 824	78,6	(29 192)
Zapasy	44 841	5,0	58 370	6,4	(13 529)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	343 777	36,9	297 906	32,7	45 871
Należności z tytułu podatku dochodowego	1 146	0,1	0	0,0	1 146
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów budowlanych	163 401	18,4	213 567	23,5	(50 166)
Pozostałe aktywa niefinansowe	18 715	2,1	8 849	1,0	9 866
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	114 752	12,9	136 931	15,0	(22 179)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0,0	201	0,0	(201)
AKTYWA RAZEM	890 230	98,3	910 933	100,0	(20 703)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Kapitał własny	430 925	48,4	423 328	46,5	7 597
Kapitał podstawowy	10 003	1,1	10 003	1,1	0
Kapitał zapasowy	367 963	41,3	362 318	39,8	5 645
Kapitał z wyceny inwestycji dostępnych do sprzedaży	180	0,0	243	0,0	(63)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(11 852)	(1,3)	(8 399)	(0,9)	(3 453)
Zyski zatrzymane	64 654	7,3	59 192	6,5	5 462
Razem kapitał własny przypadający na akcjonariuszy ELEKTROBUDOWA SA	430 948	48,4	423 357	46,5	7 591
Udziały niekontrolujące	(23)	0,0	(29)	0,0	6
Zobowiązania razem	459 305	51,6	487 605	53,5	(28 300)
Zobowiązania długoterminowe	42 433	4,8	54 157	5,9	(11 724)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 058	0,6	5 049	0,5	9
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	27 790	3,1	38 887	4,3	(11 097)
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 898	0,7	10 221	1,1	(4 323)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	3 687	0,4	0	0,0	3 687
Zobowiązania krótkoterminowe	416 872	46,8	433 448	47,6	(16 576)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	162 720	18,3	132 497	14,5	30 223
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	4 210	0,5	6 886	0,8	(2 676)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów budowlanych	110 091	12,3	91 560	10,1	18 531
Kredyty i pożyczki	0	0,0	35 021	3,8	(35 021)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	643	0,1	725	0,1	(82)
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	25 995	2,9	25 232	2,8	763
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	67 187	7,5	110 360	12,1	(43 173)
Rozliczenia międzyokresowe	46 026	5,2	31 167	3,4	14 859
PASYWA RAZEM	890 230	100,0	910 933	100,0	(20 703)

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

6.3 Istotne pozycje pozabilansowe

Istotne pozycje pozabilansowe opisane zostały w nocie 39.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

6.4 Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe

Wskaźniki	2017 rok	2016 rok	2015 rok	zmiana 2017 roku do 2016 roku	zmiana 2017 roku do 2015 roku
WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI					
Wskaźnik rentowności netto <i>zysk (strata) netto / przychody ze sprzedaży</i>	6,5%	5,7%	4,0%	↑ 0,8	↑ 2,5
Wskaźnik rentowności brutto <i>zysk (strata) brutto / przychody ze sprzedaży</i>	8,2%	7,1%	5,1%	↑ 1,1	↑ 3,1
Wskaźnik rentowności operacyjnej <i>zysk (strata) operacyjny / przychody ze sprzedaży</i>	7,7%	6,3%	5,1%	↑ 1,4	↑ 2,6
Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) <i>zysk (strata) netto / średni stan kapitału własnego</i>	13,7%	13,6%	13,8%	↑ 0,1	↓ 0,1
Wskaźnik rentowności majątku (ROA) <i>zysk (strata) netto / średni stan majątku</i>	6,5%	6,1%	5,5%	↑ 0,4	↑ 1,0
WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Średni wskaźnik płynności bieżący <i>średni stan maj. obrotowy / średni stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	1,6	1,5	1,4	↑ 0,1	↑ 0,2
Średni wskaźnik płynności szybki <i>średni stan (maj. obrotowy - zapasy - pozostałe aktywa niefinansowe - aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży) / średni stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	1,5	1,4	1,3	↑ 0,1	↑ 0,2
WSKAŹNIKI ROTACJI					
Rotacja należności z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan należności z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	119	110	89	↑ 9	↑ 30
Rotacja zobowiązań z tyt. dostaw i usług w dniach <i>średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	51	55	59	↓ 4	↓ 8
Rotacja zapasów w dniach <i>średni stan zapasów x 360 dni / przychody ze sprzedaży</i>	21	21	15	0	↑ 6
Obrotowość aktywów <i>przychody ze sprzedaży / średni stan aktywów ogółem</i>	1,0	1,1	1,4	↓ 0,1	↓ 0,4
WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Wskaźnik ogólnego zadłużenia <i>kapitał obcy / majątek ogółem</i>	51,6%	53,5%	56,9%	↓ 1,9	↓ 5,3

6.5 Realizacja prognoz wyników finansowych

Opublikowana 30 stycznia 2017 roku skonsolidowana Prognoza Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA na rok 2017, zakładała zrealizowanie rocznych przychodów ze sprzedaży na poziomie 1 066 403 tys. zł i osiągnięcie zysku netto w wysokości 51 105 tys. zł (zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki to 51 105 tys. zł). Skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Kapitałowej po 12 miesiącach 2017 roku to 902 901 tys. zł przychodów ze sprzedaży oraz 58 608 tys. zł zysku netto, z czego zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki to 58 609 tys. zł.

Z powyższych danych wynika, że prognozowane roczne przychody ze sprzedaży zostały zrealizowane w 84,7% a zysk netto w 114,7%.

W dniu 2 marca 2018 roku Spółka opublikowała raport bieżący nr 7/2018, w którym przekazała wstępne szacunkowe wyniki finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA na poziomie przychodów ze sprzedaży 945 000 tys. zł. i zysku netto 61 000 tys. zł. Wstępne wyniki finansowe zostały sporządzone na podstawie dostępnych Zarządowi Spółki wstępnych danych finansowych. Ocena danych finansowych dokonana została według najlepszej wiedzy Zarządu na dzień ich sporządzenia. Zarząd Spółki monitoruje postęp prac i realizację kontraktów. Na dzień sporządzenia raportów rocznych za rok 2017 Zarząd Spółki zidentyfikował konieczność weryfikacji wysokości zaawansowania prac na jednym z kontraktów. Wpłynęło to na odchylenie danych finansowych za rok 2017 w stosunku do opublikowanych szacunków ww. raportem bieżącym.

6.6 Czynniki i zdarzenia, w tym o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

Do najważniejszych czynników, mających znaczący wpływ na działalność i sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA należą:

- koniunktura w branży elektroenergetycznej,
- koniunktura na rynkach eksportowych,
- wzrost cen materiałów elektrycznych i urządzeń energetycznych oraz wyrobów hutniczych,
- wzrost cen usług podwykonawców,
- wahania kursów walutowych,
- opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji administracyjnych.

6.7 Emisje papierów wartościowych

W okresie objętym raportem Grupa Kapitałowa nie dokonała emisji papierów wartościowych.

6.8 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe posiadane przez Grupę Kapitałową zostały przedstawione w nocie 19 i 29 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, a informacje o ryzyku finansowym zawiera nota 6 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

6.9 Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Grupa Kapitałowa w 2017 roku prowadziła politykę finansowania działalności w ramach posiadanych środków własnych oraz kredytami w rachunku bieżącym. Szczegóły dotyczące limitów kredytowych i zadłużenia kredytowego opisane zostały w nocie 24 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017.

Współpraca z kilkoma bankami daje możliwość równomiernego zaangażowania środków finansowych oraz utrzymania odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, przeznaczonych do obrotu.

W obszarze obrotu dewizowego czynnikiem determinującym działania Grupy Kapitałowej jest poziom kursów podstawowych walut - EUR i USD. W Grupie Kapitałowej występuje naturalne zabezpieczenie ryzyka kursowego wynikające z równoważenia się wpływów i wydatków w walutach obcych.

Grupa Kapitałowa posiada szeroko rozwiniętą współpracę z bankami i towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie gwarancji, co przejawia się w postaci udzielonych spółce linii gwarancyjnych na zabezpieczenie: wniesienia wadium, zwrotu otrzymanej zaliczki, dobrego wykonania przedmiotu umowy handlowej, usunięcia wad i usterek w okresie gwarancyjnym oraz zagwarantowania terminowej zapłaty wierzytelności.

Dominującą rolę w zawartych umowach z bankami, dotyczących przyznanych limitów wielocelowych w łącznej wysokości 654 050 mln zł, odgrywają linie gwarancyjne (585 350 tys. zł linia gwarancyjna, 68 500 mln zł linia kredytowa i 200 tys. zł limit kart kredytowych).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wykorzystanie wynosiło: 299 543 tys. zł z tytułu udzielonych gwarancji bankowych.

W 2016 roku udzielone limity wielocelowe wynosiły 660 050 tys. zł (555 350 tys. zł linia gwarancyjna, 104 500 tys. zł linia kredytowa i 200 tys. zł limit kart kredytowych).

Na dzień 31 grudnia 2016 roku ich wykorzystanie wynosiło: 318 311 tys. zł na udzielone gwarancje bankowe oraz 34 929 tys. zł na zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego.

Spółka, w ramach współpracy z towarzystwami ubezpieczeniowymi w zakresie udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, posiada łączny limit w wysokości 209 465 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2017 roku spółka wykorzystwała 78 119 tys. zł.

W 2016 roku limit na gwarancje ubezpieczeniowe wynosił 225 465 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2016 roku spółka wykorzystwała 65 412 tys. zł.

Szczegóły dotyczące udzielonych w okresie sprawozdawczym gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych oraz największych beneficjentach opisane zostały w nocie 39.1 i 40 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

Mając na uwadze powyższe Zarząd jednostki dominującej ocenia, iż zasoby posiadanych przez Grupę Kapitałową środków pieniężnych są wystarczające na obsługę bieżącej działalności operacyjnej.

7 Perspektywy rozwoju

7.1 Strategia i kierunki rozwoju

Spółka i Grupa Kapitałowa realizują strategię rozwoju w wielu obszarach działalności.

Segment Produkcji prowadzi i rozwija swoją działalność na następujących rynkach:

- Wytwarzanie energii elektrycznej - gdzie zamierza utrzymać pozycję krajowego lidera w zakresie produkcji rozdzielnic i szynoprzewodów dla segmentu wytwarzania energii elektrycznej poprzez aktywną współpracę z inwestorami i biurami projektów pracującymi w tym segmencie rynku, a także rozwijając swoją ofertę produktową tak, aby była ona dostosowana do wymagań tego segmentu rynku.
- Pierwotna dystrybucja energii elektrycznej - gdzie zamierza utrzymać pozycję krajowego lidera w zakresie produkcji rozdzielnic wysokiego i średniego napięcia dla segmentu pierwotnej dystrybucji energii elektrycznej poprzez promocję swoich rozwiązań podczas targów branżowych, seminariów i konferencji techniczno - naukowych, jak również aktywną współpracę z Zakładami Elektroenergetycznymi, biurami projektów pracującymi w tym segmencie rynku. Uzupełnienie oferty produktowej o rozdzielnice potrzeb własnych i szafy zabezpieczeń.
- Przemysł wydobywczy - po latach mniejszej ilości inwestycji w kopalniach planowane są znaczące remonty i inwestycje. Dlatego Segment Produkcji planuje skutecznie powiększać udział zdobywanych zleceń w górnictwie poprzez promowanie na seminariach, konferencjach i spotkaniach z kadrą techniczną zakładów wydobywczych obecnych rozwiązań konstrukcyjnych, jak również budowanie przewagi konkurencyjnej poprzez wprowadzenie nowych rozwiązań konstrukcyjnych rozdzielnic średniego i niskiego napięcia.
- Kolej - gdzie planuje budowanie komplementarnej oferty zawierającej: rozdzielnice wysokiego napięcia, rozdzielnice średniego napięcia, szynoprzewody, zespoły prostownicze zasilane ze średniego i wysokiego napięcia, rozdzielnice prądu stałego 3,3 kV, celki minusowe i kabiny sekcyjne. Skutkować to będzie postrzeganiem jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA jako profesjonalnego dostawcy rozumiejącego potrzeby i wymagania rynku kolejowego, a co za tym idzie, przełożyć się na zwiększoną ilość zamówień z rynku.
- Transport elektryczny miejski (tramwaje, trolejbusy) - Segment Produkcji zauważa wzrost w pozyskiwaniu funduszy unijnych w tym sektorze gospodarki oraz dostrzega brak inwestycji przez ostatnich kilka lat, jak również problemy z zanieczyszczeniem powietrza, które w najbliższym czasie skutkować będą zwiększonymi nakładami inwestycyjnymi. Inwestycje polegać będą zarówno na rozbudowie sieci, jak i remoncie istniejących. Segment Produkcji posiada w swoim portfolio szeroką gamę produktów przeznaczonych dla tego sektora gospodarki. Dostosowując portfolio produktowe do indywidualnych wymagań klientów chcemy zbudować przewagę konkurencyjną, która docelowo przełożyć się powinna na zwiększoną ilość rentownych zleceń. Planuje również aktywnie uczestniczyć w spotkaniach branżowych prezentując i promując nasze rozwiązania techniczne.

- Rynki zagraniczne - w 2018 roku jednostka dominująca ELEKTROBUDOWA SA nadal będzie zwiększać swoje zaangażowanie na rynkach zagranicznych. Działalność ta będzie nadal opierać się na powiększaniu swojego udziału w rynku głównie dzięki strategii penetracji rynku oraz rozwoju produktu. Działania te oparte będą na pozyskiwaniu nowych klientów, polepszeniu jakości produktów, powiększaniu funkcjonalności sprzedawanych produktów, zastosowaniu aktywnej promocji i udoskonaleniu obsługi klientów oraz wprowadzaniu na rynek nowych produktów. Obszar geograficzny, na którym będą kompleksowo realizowane powyższe zadania, to rynki wschodnie, w tym Białoruś, Ukraina i Federacja Rosyjska, rynki bliskowschodnie oraz rynki europejskie.

W 2018 roku **Segment Realizacji Projektów** oprócz realizacji zadań nakreślonych w strategii 2016 - 2018 konsekwentnie realizować będzie działania rozpoczęte w roku 2017 w zakresie elastycznego reagowania na zmiany, jakie dokonują się w otoczeniu biznesowym.

Podejmowanie nowych kierunków rozwoju będzie w dużej mierze uzależnione od regulacji prawnych i związanych z tym otwarciem się Inwestorów na nowe inwestycje. Podstawowym operacyjnym działaniem w strukturach Segmentu Realizacji Projektów w 2018 roku będzie optymalizacja struktur i ich pracy do zmieniającego się otoczenia rynkowego i wewnętrznych potrzeb Segmentu. Analiza rynku wskazuje na utrzymującą się niską rentowność w obszarach podstawowej działalności Segmentu Realizacji Projektów. Przy takich tendencjach rynkowych konieczna jest selekcja postępowań przetargowych projektów, o które Segment będzie się starał, ale i konieczność ukierunkowania rozwoju działalności i zasobów na poszukiwanie zleceń w branży ciepłowniczej, mechanicznej oraz w infrastrukturze trakcyjnej. W szczególności w ciepłownictwie ze względu na wieloletni brak inwestycji, zarówno w obszarze ogólnych modernizacji, jak też konieczności przystosowania go do wymagań środowiskowych, główny nacisk zostanie położony na branżę ciepłowniczą. Uwzględniając kolejne derogacje przepisów unijnych w ocenie Zarządu jednostki dominującej w tym sektorze powinno nastąpić ożywienie.

Powyższe wymusza uprzednie przygotowanie się Segmentu Realizacji Projektów, w tym wzmocnienie wszystkich komórek związanych z pozyskiwaniem zamówień i ich kontraktacją w tych obszarach. Reasumując, w roku 2018 oczekuje się na wzrosty w segmentach związanych z realizacją kompletnych obiektów, głównie w systemie generalnego wykonawstwa małych jednostek wytwórczych opalanych biomasą i gazem. Rezygnacja z inwestycji w 2017 roku, ale i przedłużanie procesów przetargowych przez inwestorów stanowi swego rodzaju niepewność, w czym Zarząd jednostki dominującej upatruje jednak szansę na potencjalne zwiększenie ilości zamówień, głównie w segmencie generalnego wykonawstwa. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju w segmencie przemysłu jest także zależna od aktualnego przebiegu już rozpoczętych kontraktów, a mianowicie zakończenia projektu „Metateza” i innych będących w toku, realizowanych kompleksowo, strategicznych dla zdobycia wiedzy, referencji i możliwości dalszego uczestnictwa w projektach o tej skali dla przemysłu. Przyjęta w ostatnich latach strategia o podjęciu działań w segmencie przemysłu na skalę projektów „pod klucz” powinna być kontynuowana i sukcesywnie korygowana, a celem nadrzędnym jest uzyskanie jak najlepszej pozycji Grupy Kapitałowej w wyniku realizowanych kontraktów. Zatem podejmowanie decyzji, w jakiej konfiguracji Segment Realizacji Projektów będzie przystępował do nowo ogłaszanych przetargów generalnego wykonawstwa w przemyśle będzie musiało uwzględniać dostępność zasobów i postęp realizacji na wyżej wymienionych projektach.

Głównymi kierunkami rozwoju eksportu usług są rynki wschodnie, w tym Ukraina, Mołdawia, Białoruś i Kraje Bałtyckie. W tych krajach oferta usług Grupy Kapitałowej będzie zawierała głównie usługi na pełnienie funkcji generalnego wykonawcy lub realizację w systemie „pod klucz” wraz z dostawami urządzeń. Istotnym elementem będzie nawiązanie współpracy z lokalnymi wykonawcami oraz z firmami, które są już obecne w wyżej wymienionych krajach. Grupa docelowa to duże państwowe podmioty w branży energetyki zawodowej między innymi operatorzy sieci oraz dystrybutorzy i sprzedawcy energii elektrycznej.

Strategia **Segmentu Automatyki** zakłada kreowanie wartości dodanej dzięki dostarczaniu klientom specjalistycznej, unikalnej wiedzy inżynierskiej w docelowych segmentach rynku, w szczególności w obszarze wytwarzania energii, dystrybucji i przesyłu energii oraz przemysłu z własną generacją. Jako przewagę konkurencyjną ENERGETEST sp. z o.o. dostrzega możliwość dostarczania kompleksowych usług i łączenie ich z produktami Spółki, zgodnie z podejściem „produkt generuje usługę” lub „usługa stwarza rynek na produkt”.

7.2 Realizacja strategii rozwoju w 2017 roku

W 2017 roku w jednostce dominującej **ELEKTROBUDOWA SA** kontynuowany był program rozwoju produktowego zawierający zarówno nowe rozwiązania konstrukcyjne jak i zmiany w dotychczasowych rozwiązaniach, w tym mające na celu doprowadzenie do certyfikacji na rynku krajowym i rynkach zagranicznych. Największym wartościowo projektem rozwojowym są nowe rozwiązania konstrukcyjne rozdzielnic średniego napięcia w izolacji gazowej OPTIMA 24. Znacząca większość projektów, zgodnie z ich harmonogramami, powinna zakończyć się w 2018 roku.

Ze względu na zidentyfikowane nowe obszary działalności następuje rozwój organizacji w ramach własnych zasobów ukierunkowany na nowe segmenty rynku. Kontynuowano również rozwój kompetencji w obszarach budowy kompletnych obiektów zarówno w energetyce jak i w przemyśle.

W ostatnim czasie uporządkowano działalność Spółki w obszarze eksportowym. Spółka prowadzi działalność na rynkach wschodnich, bliskowschodnim i europejskim.

Spółka prowadzi także zintensyfikowane działania mające na celu wzrost kompetencji i rozwój organizacji poprzez akwizycję. W obszarach, w których zidentyfikowano szanse rynkowe i w których nie planuje się rozwoju kompetencji we własnym zakresie, ze względu na ich często wysoką specjalizację, prowadzone są analizy i działania mające na celu wykazanie korzyści z takiej akwizycji dla Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA SA.

Dla spółki zależnej **ENERGOTEST sp. z o.o.** w roku 2017 cykl inwestycyjny w energetyce wszedł w niekorzystną fazę. Kończą się stopniowo budowy nowych bloków na elektrowniach (Kozienice, Opole, Turów) i nie było znaczących realizacji w obszarze stacji energetycznych. Spowodowało to zmniejszenie zamówień i sprzedaży spółki w 2017 roku. Istotnym wydarzeniem, dla realizacji strategii spółki, było wprowadzenie do oferty gamy przełączników pośredniczących, co miało umożliwić oferowanie kompleksowych rozwiązań z zakresu szaf automatyki. Bariery wejścia na ten rynek okazały się znaczące i w 2017 nie udało się jeszcze pozyskać żadnego znaczącego zamówienia z tego obszaru, ale perspektywy na lata kolejne są bardziej optymistyczne.

7.3 Perspektywy rozwoju działalności w najbliższym roku obrotowym

Segment Produkcji podchodzi z dużą nadzieją do roku 2018, biorąc pod uwagę planowane do realizacji inwestycje na rynku krajowym w segmentach gospodarki takich jak: wytwarzanie energii elektrycznej, pierwotna dystrybucja energii elektrycznej, przemysł wydobywczy, kolej i transport elektryczny miejski, chcąc maksymalizować zarówno przychody jak i marże Segmentu.

W 2018 roku planowany jest dalszy rozwój i promocja rozdzielnic wysokiego i niskiego napięcia Optima 145 i Optima 24 (rozwiązania, w których Spółka jedynym krajowym producentem). Przyjęcie przez inwestorów rozwiązań w izolacji SF6 znacząco zmniejszyła ilość oferentów na rynku, co powinno pozytywnie przełożyć się na uzyskiwane marże.

Dotychczasowe działania na rynkach wschodnich pozwoliły w roku 2017 dotrzeć do nowych klientów i zaoferować im nasze produkty. Wzbudziły one zainteresowanie i pozwoliły na aktywny udział w nowoprojektowanych obiektach zarówno w zakresie dostaw produktów jak i wykonania usług montażowych. W roku 2018 Grupa Kapitałowa umocni swoją pozycję dostawcy produktów i usług najwyższej jakości, gotowego sprostać najtrudniejszym zadaniom jakie postawią nam dotychczasowi i nowi klienci. Będą prowadzone działania polegające na pozyskiwaniu nowych klientów. Spółka weźmie udział w kluczowych targach i wydarzeniach promocyjnych na obszarze rynków wschodnich i europejskich. Kontynuowane będą prace nad doskonaleniem posiadanej oferty jak i uzyskaniem odpowiednich certyfikatów zgodności z normami i wymaganiami klientów z tych rynków. Powyższe działania otworzą możliwość większego udziału rynkowego w zakresie prowadzonej działalności.

W II połowie 2018 roku na rynku Arabii Saudyjskiej spodziewane jest znaczne ożywienie w sektorach energetycznym i naftowym, związane z przyznaniem dużych środków z państwowego budżetu oraz rozpoczętymi procesami prywatyzacyjnymi w kluczowych dla kraju koncernach, takich jak SEC i SAUDI ARAMCO. Ze względu na specyfikę projektów, w tym długi czas realizacji, efekty odczuwalne będą dopiero w latach kolejnych. W związku z powyższym istotna jest dalsza obecność Spółki na tym rynku, która powinna zaowocować udziałem w przyszłych projektach.

Na rynku europejskim celem jest pozyskanie pierwszych projektów i referencji. Spółka zaprezentuje swoje produkty na targach w Finlandii i Niemczech. Na rynkach skandynawskich rozwijana będzie współpraca z lokalnymi partnerami.

Perspektywy rozwoju **Segmentu Realizacji Projektów** wynikają przede wszystkim z czynników zewnętrznych, głównie uregulowań prawnych. Czynnikiem poprawiającym sytuację na rynku ma być uchwalona w grudniu 2017 roku ustawa o rynku mocy, a także wyczekiwane uruchomienie systemu aukcyjnego, który może pobudzić rynek do budowy nowych jednostek wytwórczych. Obserwacja rynku pokazuje, że Inwestorzy przygotowują kolejne koncepcje rozbudowy swoich zakładów, co jest realną przesłanką, pozwalającą zakładać wzrost inwestycji w 2018 roku. Wysoką barierą dla udziału w postępowaniach przetargowych pozostają rosnące wymagania referencyjne. Szansę na wypełnienie portfela zamówień upatruje się także w aktywnej pracy i rozwoju na rynkach eksportowych, gdzie istnieje potencjał dla rozwoju nowych i modernizacji istniejących źródeł i stacji elektroenergetycznych. Potencjał Segmentu będzie można wykorzystać przy projektach w krajach takich jak Ukraina (stacje elektroenergetyczne i obiekty biomasowe) i Białoruś (odnawialne źródła energii, w tym obiekty biomasowe). Podjęcie decyzji o realizacji kontraktów w tych krajach związane jest z dostosowaniem organizacji do spełnienia wymagań prawnych, podatkowych, logistycznych oraz zabezpieczenia różnorodnych ryzyk związanych z obecną sytuacją w tych regionach. Spółka zamierza podjąć wysiłek uczestnictwa w przetargach i projektach finansowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe.

W Grupie Kapitałowej w ramach Segmentu Automatyki działalność gospodarczą prowadzi spółka zależna **ENERGOTEST sp. z o.o.**

Automatyka elektroenergetyczna to nadal względnie atrakcyjny rynek, z utrzymującymi się barierami wejścia dla nowych graczy, zapewniająca zysk. Utrzymanie silnej pozycji możliwe będzie przy oferowaniu szerszej gamy produktów własnych. Koniecznym staje się również fakt kompleksowych realizacji prac w danej branży. W najbliższym czasie najbardziej istotnym polem rozgrywki rynkowej w zakresie produktów ENERGETEST sp. z o.o. będą przełączniki pomocnicze, które umożliwiają dostęp do szeroko rozumianego rynku prefabrykacji szaf obwodów wtórnych. Biorąc pod uwagę próbę poszukiwania efektu synergii istotne jest uzupełnianie portfolio produktów o takie, które są skierowane do tej samej grupy odbiorców (energetyka zawodowa) oraz umożliwiają grupowane oferty w większy spójny pakiet. W 2018 roku ENERGETEST sp. z o.o. uzupełni portfolio produktów o zabezpieczenie EB Protect, które będzie przede wszystkim sprzedawane w ramach Grupy Kapitałowej do jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA. Kontynuowane będą również prace nad sterownikiem ET-DCS i własnym synchronizatorem.

7.4 Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Spółki i Grupy Kapitałowej

Kluczowe czynniki, które będą mieć wpływ na działalność i rozwój Grupy Kapitałowej:

a) czynniki zewnętrzne:

- sytuacja gospodarcza w kraju,
- determinanty konkurencyjności i tendencje rozwojowe sektora energetycznego,
- sytuacja gospodarcza za granicą, regulacje prawne dotyczące swobody prowadzenia działalności gospodarczej w innych krajach i związane z tym bariery wejścia na dany rynek,
- notowania giełdy papierów wartościowych,
- polityka fiskalna państwa,
- siła nabywcza klientów i popyt na oferowane produkty oraz usługi,
- strategia konkurowania jednostek Grupy Kapitałowej oraz działania podejmowane przez konkurentów,
- kursy walut,
- dostępność i oprocentowanie kredytów,
- sytuacja na rynku pracy, popyt i podaż wykwalifikowanej kadry pracowniczej,

b) czynniki wewnętrzne:

- realizacja przyjętej strategii rynkowej,
- dostosowanie działań do zmian zachodzących w otoczeniu,
- kreowanie innowacyjnych rozwiązań i rozwój asortymentu oferowanych produktów i usług,
- analiza preferencji potencjalnych klientów oraz dostosowanie działań do ich potrzeb i oczekiwań,
- umiejętne kreowanie relacji z klientami i stosowanie odpowiednich form promocji,
- rozwój współpracy z innymi firmami,
- dbałość o rozwój kadry pracowniczej.

7.5 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Oceniając stan posiadanych przez Grupę Kapitałową środków pieniężnych oraz wielkość przewidywanych wpływów i wydatków, należy stwierdzić, że środki te pozwolą Grupie Kapitałowej na sfinansowanie planowanych w 2018 roku zamierzeń inwestycyjnych bez narażenia Grupy Kapitałowej na zachwianie płynności finansowej.

8 Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń

Grupa Kapitałowa w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko kredytowe, ryzyko cenowe oraz ryzyko utraty płynności (ryzyka opisane zostały w nocie 6 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017).

Nieodłącznym ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej jest ryzyko kredytowe kontrahentów. Pomimo istniejących procedur kontroli należności w Grupie Kapitałowej, wciąż istnieje ryzyko związane z niewypłacalnością inwestorów. Opóźnienia w regulowaniu należności mogą negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej, powodując konieczność tworzenia odpisów aktualizujących oraz finansowania działalności zadłużeniem zewnętrznym.

Realizacja kontraktów budowlanych odbywa się w określonych warunkach techniczno - ekonomicznych, co wpływa na poziom uzyskiwanej marży. Grupa Kapitałowa w trakcie realizacji usług budowlanych monitoruje ryzyka techniczne, organizacyjne, prawne i finansowe związane z planowaniem i bieżącym przebiegiem prac na poszczególnych kontraktach. Pomimo wprowadzonych mechanizmów kontrolnych i zabezpieczenia ogólnych ryzyk (kredytowego, walutowego i odpowiedzialności cywilnej), istnieje możliwość wystąpienia czynników powodujących realizację kontraktu z marżą niższą niż pierwotnie planowana, wśród których można wymienić:

- wzrost cen usług podwykonawców,
- opóźnienia w terminowym wykonaniu lub niedostateczna jakość robót podwykonawców,
- opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji administracyjnych,
- zmiana zakresu robót bądź technologii uzgodnionych w umowach,
- niekorzystne warunki pogodowe.

9 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w jednostce dominującej

2 Walne Zgromadzenia	10 Posiedzeń Rady Nadzorczej	15 Posiedzeń Zarządu
<u>w 2017 roku</u>	<u>w 2017 roku</u>	<u>w 2017 roku</u>

Działając zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, jak również Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW 2016, Zarząd jednostki dominującej przedstawia oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2017 roku.

9.1 Stosowany zbiór zasad ładu korporacyjnego

W 2017 roku, ELEKTROBUDOWA SA stosowała się do zbioru zasad ładu korporacyjnego zawartego w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej „Dobre Praktyki 2016”). Tekst zbioru Dobrych Praktyk 2016, którym podlega Spółka jest opublikowany na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem www.gpw.pl/dobre-praktyki oraz na stronie internetowej Emitenta pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Relacje Inwestorskie / Ład korporacyjny.

Spółka zamieściła na swojej stronie internetowej informację na temat stanu stosowania przez Spółkę rekomendacji i zasad zawartych w zbiorze Dobre Praktyki 2016.

9.2 Zasady ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono

W 2017 roku ELEKTROBUDOWA SA stosowała postanowienia zbioru zasad ładu korporacyjnego określone w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, natomiast rekomendacje i zasady wymienione poniżej stosowała w ograniczonym zakresie:

I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Zasada jest stosowana w ograniczonym zakresie, gdyż w języku angielskim na stronie internetowej zamieszczane są wybrane elementy.

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,*
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.*

Spółka informuje, że realizuje punkt pierwszy rekomendacji, to jest zapewnia transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, a po zakończeniu zgromadzenia zamieszcza zapis z walnego zgromadzenia na swojej stronie internetowej. W ocenie Spółki realizacja punktu drugiego i trzeciego wyżej wymienionej rekomendacji wiąże się z zagrożeniami natury technicznej i prawnej, które to czynniki mogą wpłynąć na prawidłowy oraz niezakłócony przebieg walnych zgromadzeń.

V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

Spółka w 2017 roku opracowała „Regulamin zarządzania konfliktem interesów w ELEKTROBUDOWA SA”, który kompleksowo reguluje postanowienia dotyczące konfliktu interesów. Regulamin obejmuje pracowników Spółki oraz Członków Zarządu, nie obejmuje Członków Rady Nadzorczej. Natomiast zasady postępowania dotyczące konfliktu interesów dla Członków Rady Nadzorczej zostały określone w Regulaminie Rady Nadzorczej.

9.3 Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Struktura akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji została przedstawiona w nocie 3.3.2 niniejszego sprawozdania.

9.4 Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne

ELEKTROBUDOWA SA nie wyemitowała papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne.

9.5 Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Nie występują ograniczenia odnośnie wykonywania prawa głosu z papierów wartościowych Spółki. Nie występują ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu ani zapisy zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

9.6 Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

9.7 Zarząd

9.7.1 Zmiany w składzie osobowym

Skład osobowy Zarządu ELEKTROBUDOWA SA w 2017 roku był czteroosobowy. W składzie Zarządu na przestrzeni 2017 roku nie nastąpiły żadne zmiany.

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia nota 3.2.1 niniejszego sprawozdania.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania skład Zarządu nie zmienił się.

9.7.2 Zasady powoływania i odwoływania członków organu

Zarząd Spółki, zgodnie z zapisami Statutu, składa się z 3 do 7 osób powoływanych na kolejne trzyletnie kadencje. Liczbę Członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek pozostałych Członków Zarządu.

Członek Zarządu lub cały Zarząd Spółki mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji. Członek Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie Spółki.

9.7.3 Opis działania i uprawnień organu

Tryb działania Zarządu określa Statut oraz Regulamin Zarządu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Regulamin Zarządu jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Spółka / Dokumenty Korporacyjne.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Zarząd obraduje pod przewodnictwem Prezesa. Prezes Zarządu jest równocześnie Dyrektorem Spółki. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

Wszelkie sprawy niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej Spółki należą do kompetencji Zarządu.

Do reprezentacji Spółki upoważnionych jest dwóch Członków Zarządu działających łącznie lub jeden Członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd może udzielić prokury za uprzednim zezwoleniem Rady Nadzorczej.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Członek Zarządu powinien unikać podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu Spółki, a w przypadku powstania konfliktu interesów powinien niezwłocznie go ujawnić. Kryteria, okoliczności oraz zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów określają wewnętrzne regulacje Spółki.

Obecna wspólna kadencja Zarządu Spółki rozpoczęła się 29 kwietnia 2015 roku. W Spółce obowiązuje wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu w zakresie prowadzenia jej spraw.

W 2017 roku Zarząd Spółki odbył 15 posiedzeń i podjął 6 uchwał.

Zakres czynności Zarządu obejmuje w szczególności:

- organizację działalności Spółki zapewniającą realizację jej statutowych zadań,
- określenie strategii i głównych celów Spółki oraz ich wdrożenie i realizację,
- opracowywanie projektów planów i programów działania Spółki oraz zapewnienie ekonomiczno - finansowej efektywności tych planów i programów, w toku ich przygotowywania i realizacji,
- zawieranie umów o pracę i innych umów z pracownikami Spółki oraz innymi osobami w zakresie przedmiotowym i podmiotowym niezastrzeżonych do kompetencji Rady Nadzorczej,
- składanie oświadczeń w imieniu Spółki, reprezentowanie Spółki na zewnątrz zgodnie ze Statutem Spółki,
- wykonywanie zaleceń Rady Nadzorczej oraz Walnego Zgromadzenia w ramach kompetencji Zarządu,
- zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych posiedzeń Walnego Zgromadzenia,
- ustanawianie i odwoływanie prokury za uprzednim zezwoleniem Rady Nadzorczej,
- zawieranie w imieniu Spółki umów cywilno - prawnych z podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami, w sprawach dotyczących zakresu działalności Spółki,
- prowadzenie dokumentacji Walnych Zgromadzeń, Rady Nadzorczej, Zarządu i działalności przedsiębiorstwa Spółki,
- składanie i udostępnianie Walnemu Zgromadzeniu i Radzie Nadzorczej sprawozdań, bilansów, rachunków wyników i innych informacji, rzetelnie informujących o stanie i wynikach działalności Spółki,
- wnioskowanie rozstrzygnięć do Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej w sprawach należących do ich właściwości.

9.8 Rada Nadzorcza

9.8.1 Zmiany w składzie osobowym

Skład Rady Nadzorczej od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 25 kwietnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Eryk Karski	- Zastępca Przewodniczącego,
Artur Małek	- Członek Rady Nadzorczej,
Tomasz Mosiek	- Członek Rady Nadzorczej,
Ryszard Rafalski	- Członek Rady Nadzorczej,
Paweł Tarnowski	- Członek Rady Nadzorczej.

25 kwietnia 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA powołało Radę Nadzorczą Spółki na X kadencję w następującym składzie: Artur Małek, Tomasz Mosiek, Andrzej Soldek, Hubert Staszewski, Jacek Tomasik, Karol Żbikowski.

Obecna X kadencja Rady Nadzorczej kończy się z dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok 2019.

Pan Jacek Tomasik złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 1 czerwca 2017 roku.

9 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało Pana Grzegorza Krystka (Krystek) na Członka Rady Nadzorczej na trwającą X kadencję.

Skład Rady Nadzorczej od dnia 9 listopada 2017 roku przedstawia się następująco:

Karol Żbikowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Tomasz Mosiek	- Zastępca Przewodniczącego,
Grzegorz Krystek	- Członek Rady Nadzorczej,
Artur Małek	- Członek Rady Nadzorczej,
Hubert Staszewski	- Członek Rady Nadzorczej,
Andrzej Soldek	- Członek Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2017 roku opisuje nota 3.2.1 niniejszego sprawozdania. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie zmienił się.

W 2017 roku Rada Nadzorcza odbyła 8 posiedzeń w Katowicach i Warszawie, na których łącznie podjęła 20 uchwał. Nadto przeprowadzone zostały 2 głosowania za pomocą środków porozumiewania się na odległość, w wyniku których Rada Nadzorcza podjęła 3 uchwały.

9.8.2 Zasady powoływania i odwoływania członków organu

Rada Nadzorcza składa się z 5 do 7 członków, w tym Przewodniczącego i jego Zastępcy. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji Rady Nadzorczej. Kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata.

Członkowie Rady Nadzorczej wybierają ze swego grona Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a na jego wniosek Zastępcę Przewodniczącego.

Tak długo jak Spółka pozostawać będzie spółką giełdową, co najmniej dwóch Członków Rady Nadzorczej będzie Członkami Niezależnymi. Przynajmniej jeden niezależny Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać kompetencje w dziedzinie rachunkowości i finansów.

Nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności osoba będąca pracownikiem Spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego, jak również osoba związana z tymi podmiotami na podstawie innego stosunku prawnego. Za powiązanie z akcjonariuszem wykluczające przymiot niezależności Członka Rady Nadzorczej rozumie się także rzeczywiste i istotne powiązania z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce.

Niezależni Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przekazać pozostałym Członkom Rady oraz Zarządowi Spółki pisemne oświadczenia, że spełniają oni kryteria niezależności określone w Statucie.

Członek Rady Nadzorczej powinien unikać podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu Spółki, a w przypadku powstania konfliktu interesów powinien niezwłocznie go ujawnić.

Mandat Członka Rady wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni, pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Rady. Mandat Członka Rady wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Rady.

Członek Rady Nadzorczej może być w każdym czasie odwołany przez Walne Zgromadzenie. Ustępujący Członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

W przypadku ustąpienia, odwołania lub śmierci Członka Rady Nadzorczej obsadzenie wakującego mandatu następuje na okres do końca kadencji Rady Nadzorczej.

9.8.3 Opis działania i uprawnień organu

Rada Nadzorcza działa zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie spółek handlowych, Statucie Spółki oraz Regulaminie Rady Nadzorczej.

Regulamin Rady Nadzorczej został przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej i jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem www.elektrobudowa.pl w zakładce Spółka / Dokumenty korporacyjne.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz opiniuje wszelkie sprawy przedkładane przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

W szczególności do uprawnień Rady należy:

- a) dokonywanie oceny corocznych sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- b) sporządzanie i przedstawienie Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu:
 - (i) oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej;
 - (ii) sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, obejmujące co najmniej informacje na temat:
 - składu Rady i jej komitetów,
 - spełniania przez Członków Rady kryteriów niezależności,
 - liczby posiedzeń Rady i jej komitetów w raportowanym okresie,
 - dokonanej samooceny pracy Rady Nadzorczej,
 - (iii) oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016 oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych;
 - (iv) oceny racjonalności prowadzonej przez Spółkę polityki, o której mowa w rekomendacji I.R.2 Dobrych Praktyk (tj. działalność sponsoringową, charytatywną lub inną o zbliżonym charakterze), albo informację o braku takiej polityki,
- c) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia,
- d) powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu,
- e) zawieszanie w czynnościach, z ważnych powodów, Członka Zarządu lub całego Zarządu,
- f) delegowanie Członka lub Członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- g) zatwierdzenie regulaminu Zarządu Spółki oraz regulaminu Rady Nadzorczej,
- h) zatwierdzanie budżetów rocznych oraz planów strategicznych Spółki,
- i) wyrażanie zgody na:
 - (i) zaciąganie przez Spółkę zobowiązań lub dokonywanie wydatków dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych transakcji w wysokości przewyższającej równowartość - 100.000 (sto tysięcy) USD, ustalonej według średniego kursu wymiany USD ogłoszonego przez NBP w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia przez Zarząd do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody, nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie i wykraczających poza zwykły zarząd,
 - (ii) nabycie udziałów/akcji lub objęcie udziałów/akcji oraz zbycie udziałów/akcji w innych spółkach,
 - (iii) przystąpienie do innych osób prawnych oraz sprzedaż aktywów Spółki, których wartość przekracza 10% (dziesięć procent) wartości netto środków trwałych, z wyłączeniem tych, które stanowią zapasy zbywalne w ramach normalnej działalności,
 - (iv) zaciąganie kredytów i pożyczek o okresie spłaty ponad jeden rok nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie, innych niż kredyty kupieckie zaciągane przez Spółkę w ramach zwykłego zarządu,
 - (v) udzielanie przez Spółkę nieprzewidzianych w zatwierdzonym budżecie poręczeń, gwarancji i dokonywanie nie przewidzianych w budżecie obciążeń majątku Spółki,
 - (vi) zawarcie umowy pomiędzy Spółką a osobą bliską Członka Zarządu lub w jakikolwiek sposób związaną z osobą Członka Zarządu - w każdym przypadku, oraz pomiędzy Spółką i pracownikami Spółki podległymi bezpośrednio Członkom Zarządu - w przypadku zawarcia pojedynczej umowy lub serii powiązanych umów na wartość przekraczającą równowartość 10.000 (dziesięć tysięcy) USD ustaloną według średniego kursu wymiany USD ogłoszonego przez NBP w dniu zawarcia umowy,

- (vii) zatrudnianie (na podstawie umów o pracę i umów cywilnoprawnych) doradców i innych osób zewnętrznych w stosunku do Spółki, w szczególności w charakterze konsultantów, prawników, agentów, jeżeli roczne, łączne nie przewidziane w budżecie koszty zaangażowania osoby wymienionej wyżej, miałyby przekroczyć równowartość 100.000 (sto tysięcy) USD, ustaloną według średniego kursu USD, ogłoszonego przez NBP w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia przez Zarząd do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody,
 - (viii) wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,
 - (ix) nabycie i zbycie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości, z wyłączeniem przypadków, gdy dokonanie tej czynności prawnej stanowi wypełnienie warunków określonych w dokumentacji przetargowej oraz wykonanie umowy zawartej przez Spółkę po wyborze jej oferty jako najkorzystniejszej, zobowiązującej Spółkę do dokonania wyżej wymienionej czynności prawnej dla realizacji inwestycji stanowiącej przedmiot przetargu,
 - (x) tak długo jak Spółka pozostawać będzie spółką giełdową oraz z zastrzeżeniem postanowień § 17 ust. 2.11 Statutu - wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce lub z podmiotem powiązany ze Spółką w rozumieniu międzynarodowych standardów rachunkowości (przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606 / 2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 roku w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości). Wyrażenie zgody nie jest wymagane w odniesieniu do transakcji typowych, zawieranych na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez Spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej Spółki,
 - (xi) udzielenie prokury,
- j) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego w oparciu o rekomendację Komitetu Audytu. Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej w zakresie wyboru firmy audytorskiej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza w terminie 14 dni od daty podjęcia decyzji uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji Komitetu Audytu oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości Walnego Zgromadzenia. Przekazanie uzasadnienia następuje na najbliższym Walnym Zgromadzeniu,
 - k) reprezentowanie Spółki w umowach zawieranych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu, jak również w sporach z nimi,
 - l) ustalenie wynagrodzenia Członków Zarządu.

Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje i przewodniczy posiedzeniom Rady oraz kieruje jej pracami. Przewodniczący może na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy powierzyć pełnienie swej funkcji Zastępcy Przewodniczącego. W przypadku nieobecności na posiedzeniu zarówno Przewodniczącego jak i Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej, posiedzeniu przewodniczy najstarszy wiekiem spośród obecnych Członków Rady.

Posiedzenia Rady muszą być zwoływane co najmniej raz w każdym kwartale.

Posiedzenia Rady odbywają się w siedzibie Spółki, lub w innym miejscu wskazanym przez Przewodniczącego, za zgodą pozostałych Członków Rady Nadzorczej.

Posiedzenie Rady zwołuje Przewodniczący Rady z własnej inicjatywy, na pisemny wniosek każdego z Członków Rady lub wniosek Zarządu, w którym podano proponowany porządek obrad. Zwołanie posiedzenia winno nastąpić nie później niż w ciągu 14 (czternastu) dni od chwili złożenia Przewodniczącemu Rady wniosku.

W zawiadomieniu o posiedzeniu Rady Przewodniczący określa dzień, godzinę, miejsce i porządek obrad posiedzenia.

Jeżeli Przewodniczący Rady Nadzorczej nie zwoła posiedzenia, w terminie 14 dni, wnioskodawca może je zwołać samodzielnie, podając datę, miejsce i proponowany porządek obrad.

Posiedzenia Rady zwoływane są pocztą elektroniczną, listem poleconym lub pocztą kurierską, wysłanymi nie później niż 7 (siedem) dni przed planowanym posiedzeniem.

Posiedzenie Rady może się odbyć bez formalnego zwołania, jeśli wszyscy jej Członkowie wyrażą na to zgodę najpóźniej w dniu posiedzenia i potwierdzą to pismem lub złożą podpisy na liście obecności.

Uchwały w przedmiocie nieobjętym porządkiem dziennym podjąć nie można, chyba że na posiedzeniu obecni są wszyscy Członkowie Rady i nikt z obecnych nie zgłosi w tej sprawie sprzeciwu.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej Członków, a wszyscy jej Członkowie zostali zaproszeni. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego Członka Rady Nadzorczej z wyjątkiem głosowania w sprawach wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej.

Podejmowanie uchwał przez Radę Nadzorczą może nastąpić w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, jeśli wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwał. W takim wypadku przyjmuje się, że miejscem odbycia posiedzenia i sporządzenia protokołu jest miejsce pobytu Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub jego Zastępcy, jeżeli posiedzenie odbywa się pod jego przewodnictwem. Za datę uchwały uważa się datę złożenia podpisu przez Przewodniczącego lub jego Zastępcę pod treścią przyjętej uchwały. Miejsce odbycia posiedzenia Rady i sporządzenia protokołu oraz data podjęcia uchwały powinny zostać oznaczone w treści uchwały.

Przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość nie można podejmować uchwał w sprawie powołania lub odwołania Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Członka Zarządu lub zawieszenia w czynnościach tych osób.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej na jej zaproszenie uczestniczą także Członkowie Zarządu, z wyjątkiem przypadków ich usprawiedliwionej nieobecności, jak również, gdy przedmiotem posiedzenia mają być sprawy dotyczące bezpośrednio Zarządu lub jego Członków, w szczególności ich odwołania, pociągnięcia do odpowiedzialności z jakiegokolwiek tytułu, oraz ustalenia należnego im wynagrodzenia. Członków Zarządu oraz inne osoby zaprasza Przewodniczący pocztą elektroniczną lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Każdy z Członków Rady może wystąpić do Przewodniczącego z wnioskiem o zaproszenie na posiedzenie Rady członków Zarządu lub innych osób.

Na posiedzenia mogą być również zaproszeni inni właściwi dla omawianej sprawy pracownicy Spółki oraz inne osoby.

Uchwały Rady zapadają bezwzględną większością głosów.

Członek Rady nie może brać udziału w głosowaniu nad uchwałą w sprawie, w której istnieje lub może zaistnieć konflikt interesów pomiędzy nim, a Spółką. O zaistnieniu takiego konfliktu oraz o możliwości jego powstania, Członek Rady ma obowiązek poinformować pozostałych Członków Rady.

W przypadku równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady.

Uchwały podpisuje osoba pełniąca funkcję Przewodniczącego Rady a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołaniu, zawieszeniu w czynnościach Członka Zarządu Spółki, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w innych sprawach osobowych. W innych sprawach należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z Członków Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady są protokołowane.

Protokoły podlegają zatwierdzeniu na kolejnym posiedzeniu Rady.

Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwołał go w terminie określonym w przepisach. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Rada Nadzorcza może zwołać, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane.

Przewodniczący Rady Nadzorczej, jej każdych trzech członków mogą, w formie pisemnej, żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia oraz umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana otwiera Walne Zgromadzenie, po czym spośród uprawnionych do głosowania wybiera się Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Członek Rady Nadzorczej oddelegowany przez grupę akcjonariuszy do stałego pełnienia nadzoru powinien składać radzie nadzorczej szczegółowe sprawozdania z pełnionej funkcji.

9.8.4 Komitety Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Rada Nadzorcza powołuje komitety stałe, działające jako organy doradcze i opiniotwórcze dla Rady.

W 2017 roku w Radzie Nadzorczej działały dwa komitety stałe: Komitet Audytu oraz Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.

Skład, zadania oraz zasady funkcjonowania komitetów, określają Regulaminy komitetów, uchwalone przez Radę Nadzorczą.

Komitet Audytu

Rada Nadzorcza powołuje spośród swoich Członków Komitet Audytu, w skład którego wchodzi co najmniej trzech Członków, z czego przynajmniej jeden posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Przynajmniej jeden Członek Komitetu Audytu lub poszczególni Członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka. Większość Członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący powinna spełniać kryteria niezależności określone w art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 roku (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089). Liczbę Członków Komitetu Audytu określa Rada Nadzorcza.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 1 stycznia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Tomasz Mosiek	-	Przewodniczący Komitetu,
Eryk Karski	-	Członek Komitetu,
Artur Małek	-	Członek Komitetu,
Paweł Tarnowski	-	Członek Komitetu.

W składzie osobowym Komitetu Audytu w 2017 nastąpiły zmiany związane z upływem kadencji Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza na posiedzeniu 25 kwietnia 2017 roku dokonała wyboru składu Komitetu Audytu w osobach:

Tomasz Mosiek	-	Przewodniczący Komitetu,
Artur Małek	-	Członek Komitetu,
Andrzej Sołdek	-	Członek Komitetu.

Skład osobowy Komitetu Audytu od dnia 25 kwietnia 2017 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zmienił się.

Wszyscy Członkowie Komitetu Audytu złożyli oświadczenia, iż spełniają przesłanki, określone w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) oraz dodatkowe wymogi wskazane w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016.

Panowie Tomasz Mosiek, Artur Małek oraz Andrzej Sołdek złożyli również oświadczenia, że spełniają kryteria niezależności, o których mowa w Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także oświadczenia o posiadaniu wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Panowie Tomasz Mosiek i Artur Małek złożyli ponadto oświadczenia o posiadaniu wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

W minionym roku odbyło się 8 (osiem) posiedzeń Komitetu Audytu.

Zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu podstawowym zakresem działań Komitetu jest doradztwo i wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych w zakresie:

- monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej,
- monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem, compliance oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki lub spółek zależnych świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej Spółki, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,
- dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce lub w spółkach zależnych, po przeprowadzeniu przez Komitet oceny zagrożeń i zabezpieczeń jego niezależności,

- opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w sprawach dotyczących powołania biegłych rewidentów lub firm audytorskich,
- przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet składa się z co najmniej 3 członków, w tym Przewodniczącego, powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą na okres jej kadencji, spośród Członków Rady Nadzorczej.

Liczbę Członków Komitetu określa Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza dokonuje wyboru Członków Komitetu, na swym pierwszym posiedzeniu danej kadencji, zaś Przewodniczącego Komitetu wybierają Członkowie Komitetu spośród swojego grona.

Większość członków Komitetu jest niezależna od Spółki. Uznaje się, że Członek Komitetu jest niezależny od Spółki, jeżeli spełnia kryteria wskazane w Załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych oraz wytycznych zawartych w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 1 stycznia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Ryszard Rafalski	-	Przewodniczący Komitetu,
Karol Żbikowski	-	Członek Komitetu.

W składzie osobowym Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w 2017 roku nastąpiły zmiany związane z upływem kadencji Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu 25 kwietnia 2017 roku dokonała wyboru Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w osobach:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Komitetu,
Hubert Staszewski	-	Członek Komitetu,
Jacek Tomasiak	-	Członek Komitetu.

Pan Jacek Tomasiak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 1 czerwca 2017 roku.

Dnia 20 października 2017 roku uchwałą Rady Nadzorczej nr 10/X/2017 powołano w skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Pana Tomasza Mośka.

W związku z powyższym, skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń od dnia 20 października 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

Karol Żbikowski	-	Przewodniczący Komitetu,
Tomasz Mosiek	-	Członek Komitetu,
Hubert Staszewski	-	Członek Komitetu.

Dnia 21 lutego 2018 roku uchwałą Rady Nadzorczej nr 15/X/2018 powołano w skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Pana Grzegorza Krystka (Krystek).

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń od dnia 21 lutego 2018 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zmienił się.

W minionym roku odbyły się 3 (trzy) posiedzenia Komitetu.

Zgodnie z Regulaminem do zakresu działań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy:

- rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w sprawie ilości Członków Zarządu Spółki;
- opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji w Zarządzie Spółki oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w tym zakresie, jak również opiniowanie Członków Zarządu do odwołania z funkcji w Zarządzie Spółki oraz rekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcia uchwał w tym zakresie;
- opiniowanie, przygotowanie i rekomendowanie Radzie Nadzorczej zasad wynagradzania Członków Zarządu Spółki i dokonywanie okresowych przeglądów tych zasad;
- przygotowywanie Radzie Nadzorczej opinii i rekomendacji dotyczących zasad wynagradzania Członków wyższej kadry kierowniczej;
- opiniowanie i rekomendowanie Radzie Nadzorczej programów motywacyjnych obowiązujących w Spółce i rekomendowanie zmian w tym zakresie;
- ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce.

9.9 Walne Zgromadzenie

9.9.1 Sposób działania i zasadnicze uprawnienia

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia ELEKTROBUDOWA SA oraz jego zasadnicze uprawnienia regulują Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych i Statutu, a także na zasadach określonych w Regulaminie Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenia odbywają się w Katowicach lub w Warszawie.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. Zwyczajne Walne Zgromadzenie winno się odbyć w ciągu sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy, na pisemny wniosek Rady Nadzorczej, jej Przewodniczącego, każdego trzech Członków Rady Nadzorczej lub na pisemny wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego. Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno nastąpić w ciągu 14 (czternastu) dni od daty złożenia stosownego wniosku.

Prawo zwołania Walnego Zgromadzenia przysługuje Radzie Nadzorczej, jej Przewodniczącemu, każdym trzem jej Członkom, o ile Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w terminie 14 dni od daty złożenia stosownego wniosku. Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje także akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba, że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu co do odbycia Zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad. Porządek obrad ustala podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza, jej Przewodniczący, trzech Członków Rady Nadzorczej, a także akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Jeżeli żądanie takie zostanie złożone po ogłoszeniu zwołania Walnego Zgromadzenia, wówczas zostanie ono potraktowane jako wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie jest ważne i może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych akcji, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej. Każda akcja daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej.

W przypadku, o którym mowa w art. 397 Kodeksu spółek handlowych, do powzięcia uchwały o rozwiązaniu Spółki, wymagana jest większość $\frac{3}{4}$ głosów. Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne powody. Wniosek w tej sprawie powinien zostać szczegółowo umotywowany. Głosowanie jest jawne.

Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków władz lub likwidatorów Spółki, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w innych sprawach osobowych. Poza tym tajne głosowanie zarządza się na wniosek choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu. Uchwały w sprawie istotnej zmiany przedmiotu działalności Spółki zapadają zawsze w jawnym głosowaniu imiennym.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym spośród uprawnionych do głosowania wybiera się Przewodniczącym Walnego Zgromadzenia. W razie nieobecności tych osób, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące sprawy:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- nabycie własnych akcji, które mają być zaoferowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w Spółce lub Spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat,
- powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat,
- zmiana przedmiotu działalności Spółki,
- zmiana Statutu Spółki,
- podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
- umorzenie akcji (z wyłączeniem niezwłocznego umorzenia: akcji nabytych z naruszeniem przepisów art. 362 § 1 i § 2 KSH, które nie zostały zbyte w terminie roku od dnia ich nabycia przez Spółkę oraz pozostałej części akcji własnych Spółki, która przekracza 10% kapitału zakładowego Spółki, nie zbytych w terminie dwóch lat od dnia nabycia akcji),
- łączenie, podział i przekształcenie Spółki,
- rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- ustalenie dnia nabycia praw do dywidendy oraz daty wypłaty dywidendy,
- zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z Członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, komisji rewizyjnej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
- ustalanie wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej,
- zawarcie ze spółką zależną umowy, przewidującej zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę.

9.9.2 Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Akcjonariusze mają prawo do uczestniczenia w Walnych Zgromadzeniach oraz do wykonywania prawa głosu z posiadanych akcji.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawniony jest każdy akcjonariusz Spółki. Jedna akcja uprawnia do wykonywania prawa jednego głosu.

Spółka prowadzi własną stronę internetową i zamieszcza na niej od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia:

- ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia,
- informacje o ogólnej liczbie akcji spółki i liczbie głosów z tych akcji w dniu ogłoszenia, a jeżeli akcje są różnych rodzajów - także o podziale akcji na poszczególne rodzaje i liczbie głosów z akcji poszczególnych rodzajów,
- dokumentację, która ma być przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu,
- projekty uchwał, a jeżeli nie przewiduje się podejmowania uchwał, uwagi Zarządu lub Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA, dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad przed terminem Walnego Zgromadzenia,
- formularze pozwalające na wykonywanie prawa głosu przez pełnomocnika.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Prawo akcjonariusza	Opis praw akcjonariuszy
Zwołanie Walnego Zgromadzenia (WZ)	Akcjonariusz reprezentujący 5% (pięć procent) kapitału zakładowego, może żądać zwołań Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne WZ.
Umieszczenie spraw w porządku obrad WZ	Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (pięć procent) kapitału zakładowego Spółki mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi Spółki nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może zostać złożone w postaci elektronicznej na adres: elektrobudowa@elektrobudowa.pl
Zapoznanie się z listą akcjonariuszy	Akcjonariusze mogą zapoznać się z listą akcjonariuszy uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu w siedzibie Spółki przez 3 dni powszednie bezpośrednio poprzedzające odbycie WZ. Akcjonariusze mogą również żądać przesłania listy akcjonariuszy uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając własny adres poczty elektronicznej, na który lista powinna być wysłana. Żądanie należy wysłać na adres elektrobudowa@elektrobudowa.pl
Uczestnictwo w WZ	Prawo uczestniczenia w WZ mają tylko osoby będące akcjonariuszami ELEKTROBUDOWA SA na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji). W celu uczestniczenia w WZ akcjonariusze powinni zgłosić firmie prowadzącej rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZ. Żądanie to powinno być zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu WZ oraz nie później niż w pierwszym dniu powszechnym po dniu rejestracji uczestnictwa w WZ.
Reprezentowanie akcjonariusza przez pełnomocnika	Akcjonariusz będący osobą fizyczną może uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Akcjonariusz niebędący osobą fizyczną może uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w jego imieniu lub przez pełnomocnika.
Wybór Przewodniczącego WZ	Akcjonariusze wybierają przewodniczącego spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ. Wybór przewodniczącego następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. W przypadku zgłoszenia tylko jednej kandydatury na przewodniczącego, wybór może odbyć się przez aklamację.
Wybór Komisji	Celem dodatkowego sprawdzenia listy obecności Walne Zgromadzenie może powołać komisję w składzie co najmniej trzyosobowym. Jeśli z wnioskiem takim wystąpią akcjonariusze posiadający co najmniej jedną dziesiątą akcji kapitału akcyjnego reprezentowanego na tym zgromadzeniu komisja musi być powołana. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka komisji. Od decyzji komisji przysługuje zainteresowanemu akcjonariuszowi odwołanie do Walnego Zgromadzenia.
Zgłoszenie projektu uchwały	Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 5% (jedną dwudziestą) kapitału zakładowego Spółki mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, które to żądanie może zawierać projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Akcjonariusz lub akcjonariusze Spółki reprezentujący co najmniej 5% (jedną dwudziestą) kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Każdy z akcjonariuszy może podczas WZ zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.
Zgłoszenie sprzeciwu	Akcjonariusze, którzy głosowali przeciwko uchwale, a po jej podjęciu przez WZ chcą zgłosić swój sprzeciw, powinni po ogłoszeniu wyników głosowania wyrazić sprzeciw i zażądać jego zaprotokołowania przed przystąpieniem do następnego punktu porządku obrad. Zgłaszającemu sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość zwięzłego uzasadnienia sprzeciwu.

W roku 2017 odbyły się dwa Walne Zgromadzenia: 25 kwietnia 2017 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie, a 9 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Podczas obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusze zatwierdzili roczne sprawozdanie z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA oraz sprawozdania finansowe za 2016 rok. Zdecydowali także o udzieleniu absolutorium wszystkim Członkom Zarządu i Członkom Rady Nadzorczej. Walne Zgromadzenie zdecydowało, o podziale zysku netto za rok obrotowy 2016 w wysokości 53 121 305,52 zł w następujący sposób:

- kwotę 47.476.080,00 zł przeznaczyło na wypłatę dywidendy (10,00 zł na jedną akcję),
- pozostałą kwotę 5.645.225,52 zł przeznaczyło na kapitał zapasowy Spółki.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ELEKTROBUDOWA SA ustaliło dzień nabycia prawa do dywidendy na 20 lipca 2017 roku, zaś terminy wypłaty dywidendy na dzień:

3 sierpnia 2017 roku - I rata w kwocie 23.738.040,00 zł (po 5,00 zł na jedną akcję),

19 grudnia 2017 roku - II rata w kwocie 23.738.040,00 zł (po 5,00 zł na jedną akcję).

Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało również Członków Rady Nadzorczej na X kadencję w składzie: Artur Małek, Tomasz Mosiek, Andrzej Soldek, Hubert Staszewski, Jacek Tomasiak i Karol Żbikowski.

Podczas obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusze Spółki podjęli uchwałę w sprawie powołania Pana Grzegorza Krystka na Członka Rady Nadzorczej na trwającą X kadencję. Równocześnie Walne Zgromadzenie ustaliło dodatkowe wynagrodzenie dla Pana Huberta Staszewskiego - Członka Rady Nadzorczej, oddelegowanego do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

9.10 Zasady zmiany statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca zmian w Statucie Spółki zapada ¾ głosów. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu Spółki.

9.11 Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem

Kontrola wewnętrzna jest instrumentem wspomagającym kierownictwo w procesie zarządzania i podejmowania decyzji oraz w zapobieganiu i wykrywaniu błędów, nadużyć oraz wszelkich przejawów nieprawidłowości.

W ELEKTROBUDOWA SA funkcjonują wielostopniowe mechanizmy kontrolne, które są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się uzupełniają, funkcjonują zgodnie z modelem trzech linii obrony.

Pierwsza linia obrony: zarządzanie operacyjne.

Realizowane jest głównie przez kierownictwo niższego i średniego szczebla, które tworzy i wdraża kontrole do zarządzania ryzykiem w codziennych działaniach.

Kierownictwo wyższego szczebla ponosi ogólną odpowiedzialność za wszystkie działania pierwszej linii. W praktyce oznacza to, że w niektórych obszarach wysokiego ryzyka, kierownictwo wyższego szczebla sprawuje bezpośredni nadzór nad menadżerami niskiego i średniego szczebla, a także włącza się do niektórych obowiązków pierwszej linii.

Tak usługi, jak i produkcja ELEKTROBUDOWA SA mają charakter unikalny, tzn. są każdorazowo świadczone na zamówienie konkretnego klienta. Każda usługa i każdy wyrób jest niepowtarzalny i może generować różne ryzyka. Projekt jest próbą wykorzystania pewnej szansy, a z każdą szansą związane jest ryzyko.

Ryzyko w projekcie i zleceniu produkcyjnym bierze się głównie z niemożności wyeliminowania niepewności związanej z przyszłymi wydarzeniami na każdym etapie realizacji. Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym ma na celu:

- zapewnić większą kontrolę nad problemami, które mogą się pojawić w trakcie realizacji przedsięwzięcia,
- zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia,
- zminimalizować lub wyeliminować ujemne skutki wystąpienia danego ryzyka,
- ułożyć plany działań zapobiegawczych na wypadek zaistnienia sytuacji nieprzewidywanych,
- prawidłowo formułować preliminarz kosztów.

Druga linia obrony: wewnętrzny monitoring i nadzór.

Obejmuje funkcje kontroli, zarządzania ryzykiem i zgodności stworzone przez kierownictwo w celu zapewnienia, że istniejące procesy zarządzania ryzykiem, realizowane przez kierownictwo pierwszej linii obrony są odpowiednie i działają zgodnie z oczekiwaniami.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Są to funkcje zarządzania, oddzielone od zarządzania operacyjnego pierwszej linii, ale nadal pod kontrolą i wpływem kierownictwa wyższego szczebla. Podstawowym obowiązkiem funkcji z drugiej linii jest bieżące monitorowanie ryzyka oraz kontrola realizacji zadań.

Służby drugiej linii obrony ściśle współpracują z kierownictwem operacyjnym i zbierają potrzebne informacje dla kierownictwa wyższego szczebla.

Monitorowanie przez drugą linię obrony w ELEKTROBUDOWA SA dostosowane jest do specyfiki organizacji i zmienia się w czasie.

Wydzielone funkcje lub powołane służby nadzorują niezależnie od codziennych działań służb operacyjnych.

Obejmują one obszary:

- Kontroling finansowy,
- Kontrola dokumentów finansowych i księgowych,
- Kontrola podpisywanych umów,
- Zakupy,
- Zapewnienie Jakości i Ochrona Środowiska,
- BHP,
- Bezpieczeństwo informatyczne,
- Zarządzanie nadużyciami,
- Zarządzanie ryzykiem,
- Inne, w zależności od zgłoszonych (przez Zarząd lub Radę Nadzorczą) potrzeb samej firmy.

Od drugiej linii oczekuje się odpowiedniego stopnia obiektywizmu i dostarczania ważnych i przydatnych informacji dla kierownictwa wyższego szczebla. Z tego powodu powyższe funkcje mają odpowiednio wysokie umiejscowienie oraz uprawnienia do bezpośredniego raportowania do kierownictwa wyższego szczebla.

Trzecia linia obrony: Audyt wewnętrzny.

W ELEKTROBUDOWA SA Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej. Polega na systematycznej, okresowej ocenie procesów: zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i ładu organizacyjnego. Działalność Audytu wewnętrznego przyczynia się do poprawy działania organizacji. Niezależność organizacyjna i obiektywizm jest wzmocniona bezpośrednim raportowaniem do Zarządu i Rady Nadzorczej, a w obowiązkach Audytu wewnętrznego nie ma odpowiedzialności za działalność operacyjną Spółki.

Każda z powyższych trzech linii ma inną rolę w procesie zarządzania ryzykiem i odrębny zakres zadań, z których jest rozliczana i oceniana.

Kluczowe role w modelu mają kierownictwo wyższego szczebla i Rada Nadzorcza. Wspólnie ponoszą odpowiedzialność za określenie celów Spółki, zdefiniowanie ogólnej strategii pozwalającej osiągnąć te cele oraz ustanowienie struktur organizacyjnych, w celu skutecznego zarządzania ryzykiem.

Ich zaangażowanie decyduje o powodzeniu całego modelu.

Ważnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w ELEKTROBUDOWA SA są audyty zewnętrzne sprawozdań finansowych. Dostarczają one opinii i ocen kontroli dotyczących sprawozdawczości finansowej.

Funkcjonująca w Spółce polityka rachunkowości w zakresie sprawozdawczości finansowej stosowana jest zarówno w procesie budżetowania, prognozowania jak i okresowej sprawozdawczości zarządczej, a więc Spółka wykorzystuje spójne zasady księgowe prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym rozdziela funkcje komórek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji na rynku, od funkcji komórek odpowiedzialnych za ich autoryzowanie, rozliczanie i sporządzanie informacji o wycenie tych transakcji. Taka struktura organizacyjna, zgodna z najlepszymi praktykami światowymi zarządzania ryzykiem, pozwala na kontrolę procesu zawierania transakcji oraz na wyeliminowanie tych nieautoryzowanych przez organy zarządzające.

Obszary ryzyk, na które narażona jest Spółka zostały szczegółowo opisane w punkcie 6 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja tych sprawozdań finansowych przez niezależnego audytora. Do zadań audytora należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie wstępne i badanie zasadnicze sprawozdania rocznego. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza w drodze akcji ofertowej z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i wymaganą niezależność.

9.12 Polityka różnorodności

W jednostce dominującej ELEKTROBUDOWA SA od 2009 roku obowiązują formalne zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałania mobbingowi.

Celem wprowadzonych zasad jest zapewnienie prawa pracowników do traktowania w środowisku pracy z szacunkiem, z poszanowaniem ich dóbr osobistych i godności, zapewnienie równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałanie molestowaniu, molestowaniu seksualnemu oraz mobbingowi.

Zgodnie z tymi zasadami:

- wszyscy pracownicy bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy są równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości,
- wszelkie dokumenty wewnątrzorganizacyjne są tworzone z poszanowaniem zasady równego traktowania w zatrudnieniu, tak aby żadne postanowienie nie mogło powodować niekorzystnych dysproporcji albo szczególnie niekorzystnej sytuacji w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- niedopuszczalne są działania polegające na zachęcaniu innej osoby do naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu lub nakazaniu jej naruszenia tej zasady,
- niedopuszczalne są niepożądane zachowania, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie),
- niedopuszczalne są niepożądane zachowania o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci pracownika, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery, na zachowanie to mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy (molestowanie seksualne),
- wszelkie przejawy mobbingu rozumiane zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy, jako „działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników”, uważane są za zjawiska wysoce naganne i nie mogą być w żadnym wypadku tolerowane. Stosowanie praktyk mobbingowych wobec podwładnych lub współpracowników stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i może skutkować rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy leżącej po stronie pracownika, który takich praktyk się dopuści. Spółka deklaruje wsparcie dla wszystkich osób, które zostały narażone na praktyki mobbingowe w środowisku pracy.
- wszyscy pracownicy, wobec których została złamana zasada równego traktowania w zatrudnieniu lub stosowane praktyki mobbingowe mają prawo i obowiązek zgłoszenia tego faktu swojemu bezpośredniemu przełożonemu lub przełożonemu wyższego szczebla albo Specjalistom Zarządzania Zasobami Ludzkimi. W przypadku zgłoszenia faktu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu przeprowadza się postępowanie wyjaśniające.

Od 18 listopada 2015 roku ELEKTROBUDOWA SA jest sygnatariuszem Karty Różnorodności, międzynarodowej inicjatywy, realizowanej w takich krajach Unii Europejskiej jak: Polska, Francja, Hiszpania, Włochy, Austria, Niemcy, Szwecja, Belgia, Irlandia, Finlandia, Estonia oraz Luksemburg i promowanej przez Komisję Europejską.

Karta różnorodności jest zobowiązaniem, podpisywanym przez organizacje, które decydują się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działania na rzecz tworzenia i promocji różnorodności oraz wyrażają gotowość firmy do zaangażowania wszystkich osób zatrudnionych oraz partnerów biznesowych i społecznych w te działania.

Spółka nie stosuje odrębnej polityki różnorodności w stosunku do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących.

W 2017 roku w Spółce nie odnotowano żadnego przypadku naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, jak również nie odnotowano żadnego przypadku zgłoszenia stosowania praktyk mobbingowych.

10 Polityka wynagrodzeń w jednostce dominującej

10.1 System wynagrodzeń i jego zmiany w ciągu ostatniego roku

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2017 roku w jednostce dominującej obowiązywał Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty 20 stycznia 2004 roku, regulujący między innymi zasady wynagradzania pracowników.

W dniu 25 sierpnia 2017 roku pomiędzy pracodawcą a zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Spółce został zawarty nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy wszedł w życie 1 października 2017 roku i określa strategię wynagradzania oraz zasady wynagradzania wszystkich pracowników ELEKTROBUDOWA SA z wyłączeniem organów zarządzających i nadzorujących oraz pracowników oddelegowanych do pracy poza granice Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy porządkuje zasady zaszeregowania pracowników, aktualizuje tabele wynagrodzeń podstawowych oraz dostosowuje przepisy wewnątrzorganizacyjne do dokonanych w trakcie obowiązywania poprzedniego układu zmian w powszechnie obowiązujących przepisach prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy nie wymusza istotnego wzrostu funduszu wynagrodzeń w okresach przyszłych. Zmiana miała głównie charakter porządkowy i organizacyjny.

10.2 Warunki i wysokość wynagrodzeń członków Zarządu

Polityka wynagrodzeń wobec Zarządu ukształtowana została przez właściwe organy - Radę Nadzorczą i przedstawia się następująco:

Wynagrodzenie Członków Zarządu jest dwuskładnikowe:

- wynagrodzenie stałe, wypłacane comiesięcznie uzależnione od pełnionej funkcji,
- wynagrodzenie zmienne wypłacane po zakończeniu roku i zatwierdzeniu przez WZA sprawozdań finansowych w uzależnieniu od wykonania założonych parametrów ekonomiczno-finansowych danego roku obrotowego, przy czym 85% wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za 2017 rok, natomiast 15% wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za rok 2018 pod warunkiem że zysk netto, stanowiący cel bonusowy, za rok 2018 będzie wyższy niż zysk netto za rok 2017.¹

W tabeli przedstawiono wysokość wynagrodzenia poszczególnych Członków Zarządu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia oraz otrzymane świadczenia finansowe i pozafinansowe.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Wynagrodzenie podstawowe	Wynagrodzenie zmienne	Wynagrodzenie brutto
		w tys. zł		
Janusz Juszczyk	Prezes Zarządu Dyrektor Spółki	576	303	879
Paweł Skrzypczak	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy Spółki	431	228	659
Wojciech Paleczny	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Zarządzania Marketingiem	300	128	428
Piotr Janczyk	Członek Zarządu Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami	300	158	458

Spółka nie stosuje długoterminowych planów motywacyjnych dla członków zarządu. System wynagradzania zorientowany jest na krótkoterminowe zapewnienie wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania Spółki.

¹ Zmiana zasad wynagrodzenia bonusowego w stosunku do roku 2016. W 2016 roku kwota „zawieszona” uzależniona od progresu zysku netto w roku 2017 w stosunku do zysku netto w roku 2016 wynosiła 25 % wynagrodzenia zmiennego.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

10.3 Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom

Poza wynagrodzeniem stałym i zmiennym Członkom Zarządu przysługują świadczenia finansowe i rzeczowe. W tabeli przedstawiono otrzymane świadczenia finansowe i pozafinansowe poszczególnych Członków Zarządu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Suma świadczeń
		w tys. zł
Janusz Juszczyk	Prezes Zarządu Dyrektor Spółki	20
Paweł Skrzypczak	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy Spółki	42
Wojciech Paleczny	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Zarządzania Marketingiem	15
Piotr Janczyk	Członek Zarządu Dyrektor Zarządzania Zasobami Ludzkimi i Systemami	15

10.4 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska

Z Członkami Zarządu zawarte zostały umowy o zakazie konkurencji przewidujące powstrzymanie się od prowadzenia jakiegokolwiek działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności prowadzonej przez Spółkę, a określonej w jej dokumentach statutowych, w okresie zatrudnienia oraz w okresie 12 miesięcy od ustania zatrudnienia.

Za działalność konkurencyjną uważane są w szczególności:

- prowadzenie we własnym imieniu lub za pośrednictwem osoby trzeciej przedsiębiorstwa, którego zakres działalności częściowo lub całkowicie pokrywa się z zakresem działalności prowadzonej przez Spółkę,
- bycie wspólnikiem lub członkiem władz w spółce prawa handlowego lub innym podmiocie gospodarczym, których zakres działalności częściowo lub całkowicie pokrywa się z zakresem działalności prowadzonej przez Spółkę,
- występowanie w charakterze akwizytora, agenta, pełnomocnika czy prokurenta podmiotów konkurencyjnych,
- podejmowanie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej w podmiotach konkurencyjnych wobec Spółki,
- zajmowanie się w każdy inny sposób interesami konkurencyjnymi wobec Spółki.

W zamian za realizację zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej przez Członka Zarządu w okresie po ustaniu stosunku pracy ze spółką, spółka ma obowiązek zapłacić odszkodowanie w wysokości 100% miesięcznego wynagrodzenia pobieranego przed rozwiązaniem umowy o pracę, za każdy miesiąc obowiązywania zakazu konkurencji.

10.5 Warunki i wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej

Polityka wynagrodzeń wobec Rady Nadzorczej ukształtowana została przez właściwe organy - Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy i przedstawia się następująco:

Podstawą do ustalenia wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej jest przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw obowiązujące za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego termin wypłaty wynagrodzenia. Miesięczne wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej wynosi dla:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej: 2 - krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia,
- Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej: 1,8 - krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia,
- pozostałych Członków Rady Nadzorczej: 1,5 - krotność wartości wyżej wymienionego wynagrodzenia,
- Przewodniczącego Komitetu Audytu: dodatkowo 0,7 - krotności wartości wyżej wymienionej,
- pozostałych Członków Komitetu Audytu: dodatkowo 0,5 - krotności wartości wyżej wymienionej.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

W tabeli przedstawiono wysokość wynagrodzenia poszczególnych Członków Rady Nadzorczej w 2017 roku.

Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie podstawowe
		w tys. zł
Karol Żbikowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	109
Tomasz Mosiek	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu	129
Artur Małek	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu	109
Andrzej Sołdek	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu	65
Hubert Staszewski	Członek Rady Nadzorczej	54
Grzegorz Krystek	Członek Rady Nadzorczej	5
Jacek Tomasiak	Członek Rady Nadzorczej do 01.06.2017 roku	8
Eryk Karski	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu do 25.04.2017 roku	50
Ryszard Rafalski	Członek Rady Nadzorczej do 25.04.2017 roku	36
Paweł Tarnowski	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu do 25.04.2017 roku	44

Spółka nie stosuje długoterminowych planów motywacyjnych dla członków Rady Nadzorczej.

10.6 Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń

W ocenie Zarządu Spółki funkcjonująca polityka wynagrodzeń zapewnia powiązanie interesów akcjonariuszy i pracowników, w szczególności w krótkim okresie czasu, poprzez powiązanie systemu motywacyjnego kadry menedżerskiej z wynikami ekonomiczno - finansowymi.

10.7 Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących

Spółka nie posiada zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.

11 Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Oświadczenie Grupy Kapitałowej i Spółki ELEKTROBUDOWA SA na temat informacji niefinansowych za rok 2017

Poniżej przedstawiamy Oświadczenie Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA na temat informacji niefinansowych za rok 2017 (dalej: Oświadczenie), stanowiące wyodrębnioną część Sprawozdania Zarządu z działalności ELEKTROBUDOWA SA i Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA (dalej: Grupa, Grupa Kapitałowa) i obejmujące informacje dotyczące Grupy za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku. Oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o wytyczne GRI (Global Reporting Initiative) w wersji G4, Standard Informacji Niefinansowych (SIN) i uwzględnia ono przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Oświadczenie nie zostało poddane zewnętrznej weryfikacji.

11.1 Interesariusze Grupy Kapitałowej i zagadnienia niefinansowe

Grupa Kapitałowa ma świadomość, że biorąc pod uwagę rozmiar i charakter prowadzonej działalności, funkcjonuje w otoczeniu wielu różnych interesariuszy (tj. jednostek i grup, które mają wpływ na działalność organizacji i / lub na które organizacja wpływa poprzez swoje decyzje, działania i ich skutki, którzy mogą mieć konkretne i zróżnicowane interesy), których stara się mieć na względzie, podejmując codzienne decyzje i realizując działalność biznesową.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

W wyniku przeprowadzonej wewnątrz, z zaangażowaniem przedstawicieli różnych obszarów funkcjonalnych firmy oraz kadry zarządzającej analizy, ustalono interesariuszy spółek, a następnie opracowano mapę interesariuszy, w oparciu o określenie skali wzajemnego wpływu firmy, poszczególnych grup interesariuszy, jak również ich możliwego zainteresowania działalnością spółek².

Spółki starają się dbać o dobre relacje z interesariuszami i w miarę możliwości włączać ich w poszukiwanie rozwiązań i odpowiedzi na kwestie związane z prowadzonymi przez nie działaniami, mając świadomość odpowiedzialności za wyniki tych działań.

Interesariusze	Grupa Kapitałowa	ELEKTROBUDOWA SA	Kanały kontaktu, angażowania
Pracownicy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, stały dialog z Przedstawicielami Pracowników/ przedstawicielami Związków Zawodowych, cykliczne spotkania z kluczowymi menedżerami, newslettery firmowe, spotkania firmowe (integracyjne), spotkania grup roboczych, Kodeks Etyczny
Administracja publiczna	✓	✓	raporty, sprawozdania, strona www
Akcjonariusze/Udziałowcy publiczni	✓	✓	raporty, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy/Udziałowców, strona www, posiedzenia RN
Dostawcy i podwykonawcy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, spotkania bezpośrednie, audyty, Kodeks Etyczny
Grupa Kapitałowa	✓	✓	raporty, spotkania, sprawozdania
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	✓	✓	raporty, spotkania, analizy
Jednostki certyfikujące	✓	✓	raporty, audyty, przeglądy
Klienci i inwestorzy	✓	✓	badania opinii i satysfakcji, spotkania bezpośrednie, konferencje, seminaria i targi branżowe, komunikaty giełdowe i prasowe, strona www, szkolenia, wsparcie techniczne, media społecznościowe
Konkurencja	✓	✓	konferencje i targi branżowe, spotkania biznesowe, partnerstwo w projektach, strona www
Media	✓	✓	publikacje i informacje prasowe, konferencje i briefingi branżowe, raporty roczne, komunikaty prasowe
Organizacje oraz stowarzyszenia biznesowe i branżowe	✓	✓	aktywne członkostwo, spotkania
Organizacje i stowarzyszenia pozarządowe (w tym ekologiczne)	✓	✓	raporty, sprawozdania, sesje dialogowe, strona www, foldery informacyjne
Rynek kapitałowy		✓	spotkania bezpośrednie, raporty, prezentacje wyników i ważnych wydarzeń, strona www
Społeczności lokalne		✓	sesje dialogowe, spotkania informacyjne, strona www, strony dedykowane konkretnym, realizowanym projektom
Studenci i uczniowie		✓	spotkania w ramach Targów Pracy, prezentacje merytoryczne na uczelniach i w szkołach, programy praktyk firmowych, partnerstwa ze szkołami, zakładka Kariera, wydawnictwa dla studentów

Tab. 1 Interesariusze Grupy Kapitałowej i ELEKTROBUDOWA SA³

² G4-25; Używane w przypisach symbole odnoszą się do wskaźników standardów GRI G4 i SIN zamieszczonych w punkcie 11.9 niniejszego sprawozdania

³ G4-24; ENERGOTEST sp. z o.o. za istotnych interesariuszy uznaje także środowiska naukowe i badawcze

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

11.2 Istotne zagadnienia niefinansowe

Mając na uwadze charakter prowadzonej działalności, zobowiązania organizacji, w tym wynikające otoczenia prawnego, jej wartości i strategię działania oraz zidentyfikowanych interesariuszy i ich opinię, poszczególne Spółki za istotne obszary ujawniania uznają:

	ELEKTROBUDOWA SA	ENERGOTEST sp. z o. o.	ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o.
Wpływ na środowisko	✓	✓	
Prewencyjne podejście do ochrony środowiska	✓		
Surowce i materiały	✓		
Energia i paliwa	✓		
Bioróżnorodność	✓		
Emisje	✓		
Odpady	✓		
Zgodność z regulacjami w obszarze ochrony środowiska	✓	✓	
Odpowiedzialność za oddziaływanie produktu na środowisko	✓	✓	
Pracownicy	✓	✓	✓
Zatrudnienie i świadczenia dla pracowników	✓	✓	✓
Rozwój pracowników (szkolenia i edukacja)	✓	✓	✓
Bezpieczeństwo i higiena pracy	✓	✓	✓
Różnorodność i równość szans w miejscu pracy	✓	✓	✓
Równość wynagrodzenia kobiet i mężczyzn	✓	✓	✓
Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się	✓	✓	✓
Etyka w miejscu pracy	✓	✓	✓
Przestrzeganie praw człowieka, w tym zapobieganie pracy dzieci i eliminowanie pracy przymusowej	✓	✓	✓
Odpowiedzialne prowadzenie biznesu	✓	✓	✓
Zapobieganie korupcji i łapownictwu	✓	✓	✓
Bezpieczeństwo produktów w tym ich właściwe znakowanie	✓	✓	✓
Odpowiedzialny marketing	✓	✓	✓
Ochrona prywatności	✓	✓	✓
Ład korporacyjny	✓		✓
Zaangażowanie społeczne	✓	✓	
Wsparcie społeczności i komunikacja ze społecznościami	✓		
Współpraca z uczelniami i szkołami	✓	✓	

Tab. 2 Obszary istotnych zagadnień niefinansowych.⁴

11.3 Obszar zarządczy

Grupa Kapitałowa nie działa w oparciu o jeden wspólny model biznesowy i jedną strategię, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności, wielkości organizacji, różnic technologicznych i różnej kultury organizacyjnej. Ze względu na różnice w formie prawnej, różne są także rozwiązania w zakresie ładu zarządczego.

⁴ G4-19

11.3.1 Model biznesowy i strategia biznesowa⁵

ELEKTROBUDOWA SA^{6,7} to jedna z największych w kraju firm w branży elektroinstalacyjnej, funkcjonująca od 1953 roku. Od 1996 roku Spółka notowana jest na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. W ofercie działań Spółki znajdują się kompleksowe usługi związane z sektorami wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz z szeroko rozumianym sektorem przemysłu, w zakresie: doradztwa technicznego, projektowania, kompletacji dostaw materiałów i usług, pomiarów pomontażowych i rozruchu, a także serwisu, w tym również w charakterze generalnego wykonawcy. Przedmiotem działalności Spółki jest także produkcja i kompleksowe dostawy urządzeń elektroenergetycznych: rozdzielnic wysokich, średnich i niskich napięć, szynoprzewodów wielkoprądowych oraz stacji i systemów elektroenergetycznych. Spółka świadczy usługi przy budowie, modernizacjach, rozbudowach i remontach wszelkich obiektów energetycznych i przemysłowych⁸.

Zasadniczą część przychodów Spółka generuje w obszarze inwestycji energetycznych w sektorach wytwarzania energii elektrycznej, przesyłu i dystrybucji energii oraz inwestycji przemysłowych. Poziom inwestowania w każdym z powyższych segmentów jest bezpośrednio związany z poziomem wzrostu PKB.

Spółka jest obecna na nowo budowanych, modernizowanych i remontowanych obiektach energetycznych oraz przemysłowych, zarówno w kraju, jak i za granicą. Brała udział w budowie niemal wszystkich elektrowni i elektrociepłowni w Polsce oraz wielu na świecie. Produkowane przez nią urządzenia elektroenergetyczne, zwłaszcza rozdzielnice i szynoprzewody, są zainstalowane i pracują w prawie wszystkich krajowych i w wielu zagranicznych znaczących zakładach energetyki i przemysłu.

Działalność Spółki przyczynia się do modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej, a tym samym do jej niezawodnego działania, poprawy warunków zasilania i pewności dostaw energii elektrycznej. Pośrednio Spółka wpływa na zwiększanie atrakcyjności regionów, w których wykonuje prace, wspierając stabilne zasilanie, które obok infrastruktury drogowej, jest istotnym elementem rozwoju przedsiębiorczości.

Do kluczowych zasobów firmy, niezbędnych do wykonywania działalności biznesowej, istotnych z punktu widzenia realizowanej działalności operacyjnej i stosowania określonych kierunków strategicznego rozwoju, należą:

- know - how w zakresie produktowym, jak i świadczenia specjalistycznych usług elektromontażowych;
- pracownicy realizujący poszczególne funkcje działalności, poczynając od kluczowych dla działalności Spółki - służby sprzedaży i marketingu, produkcji oraz pomiarów i rozruchu, poprzez służby techniczne, zarządzanie systemami, a skończywszy na służbach wsparcia biznesu,
- zasoby finansowe - odpowiedni poziom środków pieniężnych przeznaczonych do obrotu oraz dostępność finansowania, dzięki własnym zasobom finansowym oraz przyznanym instrumentom kredytowym i liniom gwarancyjnym,
- wartości niematerialne - oprogramowanie, licencje i know - how, znaki towarowe, koszty prowadzonych i zakończonych prac rozwojowych oraz funkcjonujące w Spółce systemy - Zintegrowany System Zarządzania (jakość, środowisko, BHP), system ERP.

Spółka działa głównie na terenie kraju, jak również na rynkach Rosji, Ukrainy, Arabii Saudyjskiej, Finlandii.

Wśród klientów Spółki znajdują się elektrownie i elektrociepłownie, zakłady energetyczne, kopalnie węgla kamiennego i brunatnego oraz rud metali, zakłady przemysłu ciężkiego, paliwowego, chemicznego, papierniczego i spożywczego oraz podmioty użyteczności publicznej⁹.

Ze względu na rodzaj prowadzonej przez ELEKTROBUDOWA SA działalności, jej relacje z klientami mają głównie charakter transakcji B2B (business to business), realizowanych własnymi siłami (w tym poprzez działalność spółek powiązanych) oraz za pośrednictwem partnerów biznesowych.

Spółka działa w wielu różnorodnych obszarach, w każdym z nich mając szeroką i zróżnicowaną konkurencję. Na rynkach, na które zamierza wchodzić, funkcjonują najczęściej trudne do pokonania bariery wejścia. Podobnie jest w przypadku rynków, na których Spółka już funkcjonuje - trudno o osiągnięcie takich przewag konkurencyjnych, które pozwalałyby rywalizować na innym polu, aniżeli cena. Dlatego też niemal we wszystkich obszarach ostatecznie konkurencja sprowadza się do rywalizacji cenowej.

⁵ G.1.2.

⁶ G4-3, G4-7

⁷ G.1.2.

⁸ G4-4

⁹ G4-8

W przyjętym przez Spółkę modelu biznesowym najważniejsze koszty generują zakupy materiałów, podwykonawstwo i zasoby ludzkie. W ogólnych przychodach firmy największy udział mają przychody z realizacji kompleksowych instalacji elektroenergetycznych oraz ze sprzedaży wyrobów elektrotechnicznych.

Dla realizacji swojej działalności ELEKTROBUDOWA SA współpracuje z różnymi rodzajami dostawców¹⁰ prowadzących zarejestrowaną działalność, głównie producentami, hurtownikami, dystrybutorami / przedstawicielami zagranicznych producentów oraz podwykonawcami, przede wszystkim w obszarze prac elektro - montażowych i budowlano - montażowych. W systemie finansowo – księgowym Spółki zarejestrowanych jest ok. 30 tysięcy dostawców, z których usług Spółka korzysta zarówno w działalności produkcyjnej, jak i usługowej (również takich, którzy realizowali dla niej jednorazowe zakupy lub usługi). Podmiotów stale współpracujących w zakresie dostaw na potrzeby realizacji projektów jest ok. 720. Zdecydowana większość dostawców to firmy krajowe. Wśród dostawców zagranicznych są firmy europejskie, z Azji i Ameryki Północnej. Jednym z głównych dostawców jest także Oddział Produkcji, w relacjach z którym stosuje się procedurę prowadzenia sprzedaży wewnętrznej.

Źródła zaopatrzenia w okresie do 31 grudnia 2017 roku nie zmieniły się znacząco w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim. Firma bazuje głównie na długoletniej współpracy z kwalifikowanymi dostawcami, mając jednak na uwadze konieczność obniżenia kosztów, systematycznie prowadzone są intensywne poszukiwania nowych dostawców materiałów, oferujących korzystniejsze warunki zakupów.

W ELEKTROBUDOWA SA funkcjonuje procedura kwalifikowania dostawców na podstawie określonych kryteriów, zgodnie z obowiązującą nas normą ISO 9001. Kwalifikowani dostawcy podlegają pogłębionej ocenie jakościowej. Z ich usług korzysta się następnie w pierwszej kolejności, kierując do nich, zgodnie z przyjętymi procedurami, zapytanie ofertowe.

Wszyscy dostawcy są informowani o wymaganiach funkcjonującego w Spółce Zintegrowanego Systemu Zarządzania - Jakość, Środowisko, BHP poprzez stronę internetową Spółki, pisemną informację o obowiązkach wynikających dla dostawców oraz szkolenia przez osoby odpowiedzialne za nadzór ze strony Spółki nad dostawcami. Realizacja zakupów materiałów, elementów i podzespołów wchodzących w skład produkowanych wyrobów i usług świadczonych przez Spółkę oraz zakupów usług w ramach realizowanych kontraktów zgodnie z procedurą Zintegrowanego Systemu Zarządzania gwarantuje, że nabywane przez Spółkę wyroby, usługi i materiały do produkcji i montażu spełniają ustalone z klientem wymagania jakościowe, wymagania bezpieczeństwa dla środowiska oraz wymagania BHP w toku produkcji i użytkowania.

Dostawcy i podwykonawcy są zobowiązani do spełnienia warunków umowy/zamówienia, dodatkowo, mając na względzie zapewnienie bezpiecznego wykonywania prac przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych oraz innych realizowanych na zlecenie Spółki, wszyscy nasi podwykonawcy (pracownicy dostawców świadczących usługi dla ELEKTROBUDOWA SA) zapoznawani są ponadto z wytycznymi systemu zarządzania BHP OHSAS (Occupational Health And Safety Management Systems). W trakcie ich szkolenia zwraca się uwagę na właściwą identyfikację zagrożeń i ocenę ryzyka zawodowego, reagowanie na zdarzenia potencjalnie wypadkowe oraz na sytuacje awaryjne, monitorowanie stanu BHP, sterowanie operacyjne, bezpieczeństwo eksploatacji zawiesi, procedurę sterowania oraz monitorowania oceny działań związanych z aspektami środowiskowymi.

Każdy podwykonawca powinien złożyć pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z treścią *Wymagań systemowych* dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska obowiązujących w ELEKTROBUDOWA SA, a także z treścią Instrukcji dla podwykonawców opisującej zasady postępowania w zakresie wywierania wpływu na jakość, środowisko oraz bezpieczeństwo i higienę pracy przez podwykonawców podczas realizacji zadań na rzecz Spółki. Oświadczenie to stanowi wyraz zobowiązania się do stosowania zaleceń zawartych w wymienionych dokumentach.

Kluczowymi kierunkami w ramach przyjętej przez ELEKTROBUDOWA SA strategii na lata 2016 - 2018¹¹ jest poprawa efektywności operacyjnej działalności biznesowej (aby utrwalić pozycję lidera na rynku krajowym), doskonalenie kompetencji i organizacji (aby wzmocnić pozycję Spółki na krajowym rynku kompletnych obiektów w energetyce i przemyśle) oraz inwestycje w rozwój produktowy i organizacyjny (z ukierunkowaniem na rozwinięcie działalności Spółki na rynkach zagranicznych).

¹⁰ G4-12

¹¹ G.1.1

Biorąc pod uwagę analizę makrootoczenia, sytuację rynkową i pozycję konkurencyjną oraz analizę wewnętrzną organizacji, określono ją jako strategię budowania potencjału dalszego wzrostu oraz wzmocnienia pozycji rynkowej.

Priorytetem w działalności Spółki zgodnie z przyjętą strategią biznesową jest orientacja na potrzeby i wymagania interesariuszy, w szczególności akcjonariuszy, klientów i pracowników oraz kierowanie się kluczowymi wartościami Spółki, w tym: odpowiedzialnością i uczciwością, przejrzystością i profesjonalizmem w działaniu, przestrzeganiem prawa i zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, a także dążeniem do sukcesu chęcią ciągłego postępu.

Misja i wizja ELEKTROBUDOWA SA

Mając za cel wzmocnienie pozycji lidera wyznaczającego nową jakość w prowadzeniu biznesu, zapewniamy: akcjonariuszom - długofalowy wzrost wartości rynkowej ELEKTROBUDOWA SA; kontrahentom - najwyższej jakości produkty i usługi, służące zaspokajaniu ich celów biznesowych; pracownikom - nowoczesne miejsca pracy i możliwość rozwoju kariery zawodowej.

Jako firma transparentna wszelkie działania realizujemy z zachowaniem zasad ładu korporacyjnego i społecznej odpowiedzialności biznesu, troszcząc się jednocześnie o środowisko naturalne i dążąc do osiągnięcia najwyższych standardów jakości.

Jako firma specjalizująca się w dostarczaniu nowoczesnych, kompleksowych i kompletnych rozwiązań technologicznych w obszarze elektroenergetycznym i przemysłowym dążymy do:

- zwiększenia efektywności operacyjnej i utrwalenia pozycji rynkowej w Polsce,
- zwiększenia udziału Spółki w rynku kompletnych obiektów w sektorze energetyki oraz w przemyśle i wzmocnienia pozycji konkurencyjnej w tym segmencie,
- zwiększenia udziału działalności eksportowej w przychodach Spółki i rozwinięcia działalności na rynkach zagranicznych.

Istotnym elementem strategii ELEKTROBUDOWA SA jest działanie zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu, której nadrzędnym celem jest przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju¹². Za koordynację działalności w tym obszarze odpowiada jeden z Członków Zarządu.

Podejście Spółki koncentruje się na aspektach środowiskowych, polityce pracy, zaangażowaniu społecznemu i środowisku biznesowym z ukierunkowaniem na budowanie trwałych i pozytywnych relacji z klientami oraz wszystkimi stronami zainteresowanymi jej działaniami. Spółka realizuje prewencyjne podejście do ochrony środowiska, stosuje standardy przewidziane w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, prowadzi konsultacje społeczne związane z realizowaną działalnością operacyjną, przestrzega zasad ładu korporacyjnego i stosuje procedury przeciwdziałania praktykom korupcyjnym.

Przyjęta przez Spółkę strategia środowiskowa zakłada zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska poprzez stosowanie nowoczesnych i przyjaznych środowisku technologii, racjonalną gospodarkę odpadami, nadzór nad emisjami i ściekami oraz ograniczenie zużycia zasobów naturalnych. Spółka zidentyfikowała istotne obszary bezpośredniego i pośredniego wpływu swojej działalności na środowisko. Dąży do stosowania w swoich zakładach najlepszych dostępnych technologii, umożliwiających zachowanie czystości produkcji, czyli systematyczne zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, ograniczanie surowców, energii i wody, oczyszczanie ścieków oraz zapobieganie awariom. Cały czas inwestuje w doskonalenie jakości produktów, aby ich użytkowanie wiązało się z jak najmniejszym obciążeniem dla środowiska.

Realizując politykę pracy, Spółka kieruje się standardami przewidzianymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Przeciwdziała wszelkim formom dyskryminacji w odniesieniu do zatrudnienia i rodzaju wykonywanej pracy. Uznaje, że pracownicy mają prawo zrzeszania się oraz prowadzenia negocjacji zbiorowych. Współpracuje z partnerami społecznymi, podejmuje działania zapobiegawcze w zakresie BHP, przeciwdziała utracie pracy, ustala uczciwe zasady wynagradzania i stosuje świadczenia wykraczające poza przywileje wynikające z regulacji prawnych, jak również procedury rozpatrywania skarg i zażaleń oraz postępowania dyscyplinarnego.

¹² G.1.1.

Spółce zależy na angażowaniu interesariuszy oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi. Stara się prowadzić politykę otwartej komunikacji ze społecznościami lokalnymi w zakresie realizacji konsultacji społecznych związanych z prowadzoną działalnością operacyjną oraz niezwłocznie powiadamiać lokalne społeczności o potencjalnych zagrożeniach.

Mając na względzie transparentność działalności, Spółka na bieżąco informuje swoich akcjonariuszy o prowadzonej działalności biznesowej oraz sytuacji ekonomiczno - finansowej.

Nieprzerwanie, od 11 edycji ELEKTROBUDOWA SA obecna jest w RESPECT Index - pierwszym w Europie Środkowo-Wschodniej indeksie spółek odpowiedzialnych, który funkcjonuje od 2009 roku. Biorąc pod uwagę dość złożony proces weryfikacji firm aspirujących do tego indeksu, każda kolejna pozytywna kwalifikacja Spółki w tym zakresie stanowi dla niej z jednej strony potwierdzenie tego, że w odpowiedni sposób prowadzi komunikację z rynkiem i że w sposób odpowiedzialny społecznie realizuje działalność wobec środowiska, społeczności i pracowników, z drugiej - stanowi dla niej zobowiązanie do jeszcze większych starań na rzecz realizacji idei społecznej odpowiedzialności biznesu.

ENERGOTEST sp. z o. o.^{13, 14} świadczy usługi w obszarze: kompleksowej realizacji zadań z zakresu automatyki elektroenergetycznej i systemów automatyki, usługi uruchamiania układów elektrycznych, przeprowadzania prób odbiorowych bloków energetycznych, badań i przeglądów okresowych; wykonanie wielobranżowych projektów stacji wysokich i średnich napięć oraz konstruowania i wytwarzania innowacyjnych urządzeń dla elektroenergetyki. Efektem działalności Spółki są: usługa inżyniera kontraktu, systemy: ECONTROL, AQUARIUS, EMAC, ET-DCS, urządzenia AZRS, APZ, WN, WNd, WNf, PB, DCtest, ZŁ, Zlo, EKM, ETT¹⁵.

Spółka działa aktywnie w trzech segmentach rynkowych: sektorze wytwarzania energii, sektorze przesyłu i dystrybucji energii oraz niektórych gałęziach przemysłu. Najistotniejszymi klientami ENERGOTEST sp. z o.o. są Grupy Energetyczne i duże zakłady przemysłowe. Siła oddziaływania klientów na spółkę jest istotna poprzez przyjęte przez nich zasady i procedury przetargowe które są nienegocjowalne (często dotyczy to proponowanych warunków umownych), jednocześnie żądając stosowania najwyższych standardów urządzeń i pracy oraz wyrażenia zgody na przyjęcie nieograniczonego ryzyka technicznego i ekonomicznego. Duże znaczenie ma również sposób przyznawania zleceń: według wewnętrznych regulaminów zamawiającego lub różnego rodzaju aukcji elektronicznych

Spółka wykorzystuje własne kanały sprzedaży oraz dystrybutorów urządzeń lub partnerów biznesowych (umowy partnerskie). Swoją aktywność biznesową kieruje głównie na rynek krajowy, zaczyna również wykorzystywać eksportowy potencjał swoich wyrobów w kierunku krajów zachodnio - i południowo - europejskich.

Konkurentami Spółki są koncerny międzynarodowe, małe i duże firmy krajowe z branży elektrycznej i automatyki, z którymi Spółka rywalizuje głównie ceną i jakością.

Do kluczowych zasobów firmy, niezbędnych do wykonywania działalności biznesowej, istotnych z punktu widzenia realizowanej działalności operacyjnej i stosowania określonych kierunków strategicznego rozwoju należą:

- zasoby ludzkie - wysoko wykwalifikowani pracownicy (inżynierowie, specjaliści w dziedzinie zabezpieczeń, automatyki, elektroniki i informatyki) reprezentujący szeroką wiedzę z zakresu automatyki elektroenergetycznej, automatyki procesowej, systemów automatyki, projektowania elektryki, SCADA i AKPiA, konstruowania i produkowania urządzeń w technice cyfrowej i energoelektroniki;
- specjalistyczne programy narzędziowe różnych firm (COPA - DATA, Siemens, GE, ABB, ZEG), środowiska programistyczne i projektowe (VISUAL DSP+++, C++Builder, AUTOCAD, EPLAN itp.).

Ponieważ spółka jest spółką inżynierską wykorzystującą wiedzę i kompetencje jej pracowników, największym kosztem działalności są łączne koszty wynagrodzeń. Największych nakładów wymaga finansowanie świadczenia usług kompleksowych przy realizacji dużych zadań inwestycyjnych, jak np. budowa bloku energetycznego. Przychody w spółce w ok 80% pochodzą ze sprzedaży usług z zakresu automatyki elektroenergetycznej i usług projektowych, i w ok 20% ze sprzedaży wyrobów i usług z nimi związanych.

¹³ G4-3

¹⁴ G.1.2.

¹⁵ G4- 4

Przyjęty przez spółkę model biznesu opiera się na ścisłym dopasowaniu przeznaczenia produktów i ich funkcjonalności do potrzeb klienta. Oparty jest o wysoką efektywność, kompleksowość dostaw, uznaną przez klientów reputację i ich referencje, kształtowanie długofalowych, unikalnych relacji z klientami, dzięki spełnianiu wysokich standardów technicznych i etycznych, szerokiej wiedzy z zakresu działalności własnej i działania obiektów klienta. Wiodącą dla ENERGOTEST sp. z o.o. strategią jest *Bliski Związek z Klientem (Customer Intimacy)*, polegający na dostarczaniu docelowym Klientom najlepszych kompleksowych rozwiązań. Strategia ta opiera się na dokładnej znajomości potrzeb Klientów Spółki i umiejętności szybkiego dostosowywania się do ich wymagań oraz na precyzyjnym segmentowaniu rynków i określaniu nisz, w których oferta Spółki dokładnie odpowiada wymaganiom.

Misją ENERGOTEST sp. z o.o. jest stworzenie innowacyjnej i rentownej organizacji, zapewniającej: zwiększanie efektywności i konkurencyjności Klientów poprzez dostarczanie wysoko specjalizowanych, kompleksowych oraz innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie automatyki i elektroenergetyki; satysfakcjonującą wartość dla Właścicieli; umożliwienie pracownikom rozwoju, opartego na zasadach etyki społecznej, transferu wiedzy i umiejętności.

W najbliższych latach planuje się tylko wzrost organiczny ENERGOTEST sp. z o.o.¹⁶ W pierwszej kolejności będą penetrowane rynki, na których Spółka ma już ugruntowaną pozycję, a następnie rozwijane będą rynki, na których jej obecność była dotąd słaba. Przewiduje się wprowadzenie do oferty nowych rodzajów produktów: budowanie systemów DCS w oparciu o współpracę z ich dostawcami; systemy odciążania typu Smart Load z wykorzystaniem PMU; produkcja synchronofazorów; produkcja przekładników na potrzeby stacji PSE; uruchomienie produkcji synchro - cheków lub synchronizatorów na potrzeby PSE wraz z dedykowanymi systemami „synchronizacji”; rozwój zabezpieczeń typu ZŁ.

Spółka nie opiera się w przyjętym modelu biznesu na spełnianiu ponadnormatywnych, a jedynie narzuconych z góry przez interesariuszy wymagań związanych ze środowiskiem naturalnym i społecznym¹⁷.

W ENERGOTEST sp. z o.o. sekwencję działań w ramach łańcucha dostaw¹⁸ opisuje procedura Zakupy, która określa zasady i tryb postępowania przy realizacji zakupów materiałów/usług dokonywanych przez Spółkę. Procedura ma zapewniać, że nabywane produkty odpowiadają wymogom ZSZ niezbędnym dla realizacji przez Spółkę produkcji i/lub usług, spełniających określone wymagania klientów. Procedura reguluje kwestie wyboru i oceny klienta, procesu zakupu, kontroli odbiorczej dostaw, działań korygujących i zapobiegawczych.

Wyboru i oceny dostawców dokonuje się na podstawie zdolności do spełnienia przez nich specyfikacji zawartych w zamówieniach i umowach, z uwzględnieniem wymagań dotyczących ZSZ, kierując się zasadami wolnego rynku takimi jak: jakość towarów i usług, rzetelność i profesjonalizm firmy oraz atrakcyjność oferty cenowej.

ENERGOTEST sp. z o.o. współpracuje głównie z wykonawcami (osoby prawne i fizyczne), pośrednikami, hurtownikami. Dostawcami Spółki są krajowi i zagraniczni wytwórcy urządzeń, podzespołów lub ich dystrybutorzy (hurtownie), a także dostawcy drobnych usług specjalistycznych (osoby fizyczne, podmioty gospodarcze każdej wielkości, krajowe i międzynarodowe). W 2017 roku zaangażowanych dostawców było 371 w tym 356 krajowych i 15 zagranicznych (z Belgii, Chin, Niemiec, Słowacji, USA, Wielkiej Brytanii, Włochów, Szwajcarii).

Zobowiązania dostawcy określają *Ogólne Warunki Zakupu*, które stanowią integralną część Umowy Sprzedaży zawartej pomiędzy ENERGOTEST sp. z o.o., jako kupującym, a sprzedającym wskazanym w Umowie Sprzedaży i mają zastosowanie do wszystkich umów zakupu dokonywanych przez ENERGOTEST sp. z o.o.

Spółka **ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o.** prowadzi sprzedaż produkowanych przez ELEKTROBUDOWA SA systemów elektrycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia, w tym rozdzielnic, paneli rozdzielczych oraz stacji elektroenergetycznych na rynek ukraiński, montaż aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej, remont oraz obsługa techniczna aparatury elektrorozdzielczej i kontrolnej.¹⁹

¹⁶ G.1.1.

¹⁷ G.1.2.

¹⁸ G4-12

¹⁹ W wyniku wydarzeń natury politycznej na Ukrainie, które pociągnęły za sobą spadek kursu hrywny, nastąpiło załamanie się wartości zamówień składanych przez ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o. Spółka stopniowo zaprzestała sprzedaży i aktywnych działań promocyjnych na terenie Ukrainy. Od roku 2015 Spółka składa jednostkowe zamówienia w ELEKTROBUDOWA SA i nie prowadzi aktywnej działalności operacyjnej.

Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach²⁰

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. należą do:

	ELEKTROBUDOWA SA	ENERGOTEST sp. z o.o.
Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych w Warszawie	✓	
Polskie Stowarzyszenie Elektroinstalacyjne	✓	
Regionalna Izba Gospodarcza - Katowice	✓	
Klub Polskie Forum ISO 9000 w Warszawie	✓	
Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich - Katowice	✓	
Fundacja Bezpieczne Górnictwo - Katowice	✓	
Polsko - Białoruska Izba Handlowo - Przemysłowa Warszawa	✓	
Stowarzyszenie Elektryków Polskich, o. Gliwice		✓
Izba Projektowania Budowlanego		✓
Towarzystwo Elektrowni Wodnych		✓

ELEKTROBUDOWA SA od roku 2010 należy również do UN Global Compact - globalnej sieci organizacji deklarujących współpracę i rozwój w ramach 10 zasad odpowiedzialności w obszarach praw człowieka, standardów pracy, środowiska naturalnego i przeciwdziałania korupcji. Spółka co roku publicznie deklaruje poparcie dla dziesięciu zasad UN Global Compact i zgodność swoich działań z tymi zasadami. ELEKTROBUDOWA SA jest również sygnatariuszem Karty Różnorodności – inicjatywy na rzecz promocji i rozpowszechniania polityki równego zatrudniania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy.

11.3.2 Ład zarządczy²¹

Opis struktury zarządczej

Skład Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiał się następująco:

- ELEKTROBUDOWA SA (jednostka dominująca),
- ENERGOTEST sp. z o.o. (spółka zależna),
- ELEKTROBUDOWA Ukraina sp. z o.o. (spółka zależna),
- Zakład Produkcji Urządzeń Elektroenergetycznych VECTOR sp. z o.o. (spółka stowarzyszona),
- SAUDI ELEKTROBUDOWA sp. z o.o. (spółka stowarzyszona).

Zgodnie ze Statutem ELEKTROBUDOWA SA organami Spółki są Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Organy nadzorujące i zarządzające ELEKTROBUDOWA SA²²

Rada Nadzorcza

Zasady działania Rady Nadzorczej i jej Komitetów oraz Zarządu ELEKTROBUDOWA SA są - poza przepisami powszechnie obowiązującymi - regulowane przez Statut, a także odpowiednio przez Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Na funkcjonowanie organów zarządzających i nadzorczych ELEKTROBUDOWA SA wpływ mają również zasady ładu korporacyjnego ustanowione przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

²⁰ G4-15; G4-16

²¹ G.2.1

²² G4-34

Rada Nadzorcza ELEKTROBUDOWA SA sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Zarządu. Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania w celu uzyskiwania od Zarządu regularnych i wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Spółki oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.

Mając na względzie najwyższe standardy dobrych praktyk oraz, aby zapewnić możliwość rzetelnej oceny działalności Spółki przez akcjonariuszy, do obowiązków Rady Nadzorczej ELEKTROBUDOWA SA należy także coroczne przedkładanie Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania za dany rok, zawierającego elementy zgodne z dokumentem Dobre Praktyki.

W ramach Rady Nadzorczej działają dwa stałe komitety: Komitet Audytu i Komitet Nominacji i Wynagrodzeń, które są organami doradczymi i opiniotwórczymi dla Rady Nadzorczej. Zakres kompetencji poszczególnych Komitetów określa szczegółowo Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulaminy Komitetów.

Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz, a także wytycza kierunki strategiczne, określa cele i zadania. Zarząd ma obowiązek przekazywać Radzie Nadzorczej regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności ELEKTROBUDOWA SA oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.

W Spółce obowiązuje wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu w zakresie prowadzenia jej spraw. Podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu zapewnia efektywne funkcjonowanie Spółki, a przyjęty przez Zarząd Regulamin Organizacyjny ELEKTROBUDOWA SA zapewnia efektywne wykonywanie powierzonych przez Zarząd zadań.

Struktura organizacyjna

Strukturę organizacyjną ELEKTROBUDOWA SA tworzą Biuro Spółki z siedzibą w Katowicach²³ i dwie jednostki organizacyjne - Oddziały Spółki nieujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym, tj. Oddział Produkcji oraz Oddział Realizacji Projektów.

- Biuro Spółki zlokalizowane w Katowicach pełni wobec Spółki funkcje strategiczne, koordynacyjne i kontrolne.
- Oddział Produkcji zajmuje się produkcją, realizacją dostaw oraz świadczeniem usług związanych z montażem oraz serwisem prefabrykacji z zakładów produkcyjnych, na rzecz rynku krajowego i zagranicznego, w szczególności na rzecz: elektrowni zawodowych i przemysłowych, elektrociepłowni zawodowych i przemysłowych, sektora dystrybucji energii, przemysłu paliwowego, przemysłu chemicznego, przemysłu metalurgicznego, przemysłu papierniczego, przemysłu wydobywczego oraz transportu.
- Oddział Realizacji Projektów realizuje zadania na rynkach krajowym i zagranicznym w zakresie prac projektowych, kompletacji dostaw, prac montażowych w branży elektroenergetycznej, prac montażowych we wszystkich branżach przy realizacji projektów w formule generalnego wykonawstwa w energetyce i przemyśle, prowadzenia eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, prac kontrolno - pomiarowych i badań pomontażowych, prowadzenia prac rozruchowych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych.

Struktura akcjonariatu ELEKTROBUDOWA SA²⁴

Akcjonariuszami ELEKTROBUDOWA SA są w przeważającej mierze Otwarte Fundusze Emerytalne i Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

²³ G4-5

²⁴ G4-7

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
AVIVA OFE AVIVA BZ WBK SA		583 220		12,28%
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny		470 313		9,91%
Nationale - Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny		469 499		9,89%
AXA Otwarty Fundusz Emerytalny		446 553		9,41%
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU "Złota Jesień"		443 381		9,34%
Aegon Otwarty Fundusz Emerytalny		343 747		7,24%
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny		299 523		6,31%
MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny		271 562		5,72%
Generali Otwarty Fundusz Emerytalny		241 640		5,09%
pozostali akcjonariusze		1 178 170		24,81%
Łączna liczba akcji w kapitale zakładowym		4 747 608		100,00%

Tab. 3 Akcjonariusze ELEKTROBUDOWA SA posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku.

ENERGOTEST sp. z o.o. posiada funkcyjną strukturę organizacyjną z wyróżnionymi czterema pionami biznesowymi zorganizowanymi wokół kluczowych kompetencji produktowych i technicznych. Piony biznesowe (produkcja i prefabrykacja wyrobów, projektowanie i analizy, automatyka elektroenergetyczna, systemy i automatyka) wspomagane są przez komórki sztabowe świadczące usługi na rzecz całej spółki.

Spółka nadzorowana jest przez Radę Nadzorczą wybieraną przez jednego udziałowca, ELEKTROBUDOWA SA²⁵. Realizuje zalecenia ELEKTROBUDOWA SA w zakresie komunikacji z rynkiem kapitałowym, czyni to poprzez spółkę dominującą. Sporządza co miesięczne raporty finansowe do Działu Kontrolingu ELEKTROBUDOWA SA, prowadzi kwartalną sprawozdawczość finansową do Działu Księgowości ELEKTROBUDOWA SA, doraznie opracowuje sprawozdania, raporty, informacje finansowe i niefinansowe na żądanie ELEKTROBUDOWA SA.

Certyfikowane systemy zarządzania²⁶

W ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania, na który składają się

- system zarządzania jakością PN-EN ISO 9001,
- system zarządzania środowiskiem PN-EN ISO 14001,
- system zarządzania BHP PN-N 18001,
- system zarządzania BHP OHSAS.

W ELEKTROBUDOWA SA System Zarządzania Jakością został dodatkowo uzupełniony o wymagania NATO dotyczące jakości, zgodnie z wymaganiami AQAP 2110; wymagania zapewniania jakości przy budowie elektrowni jądrowych (bez certyfikacji); wymagania jakości w procesie spawania według wymagań normy PN- EN ISO 3834-2; wymagania jakościowe przy projektowaniu i produkcji konstrukcji stalowych oraz aluminiowych, określonych w normie PN-N 1090-3.

W Oddziale Produkcji ZSZ został uzupełniony o wymagania dotyczące procesu spawania zawarte w PN-EN ISO 3834-2:2007 „Wymagania jakości dotyczące spawania materiałów metalowych. Część 2: Pełne wymagania jakości” - dotyczy Zakładu Produkcji Szynoprzewodów (ZS); wymagania jakościowe przy projektowaniu i produkcji konstrukcji stalowych określone w normie, a także PN-EN 1090-3:2008 „Wykonanie konstrukcji stalowych i aluminiowych - Część 3: Wymagania techniczne dotyczące konstrukcji aluminiowych” - dla Zakładu Produkcji Szynoprzewodów (ZS).

²⁵ G-34
²⁶ G.2.2.

Dobre praktyki ładu korporacyjnego

ELEKTROBUDOWA SA jako spółka publiczna wypełnia zasady ładu korporacyjnego opisane w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” opracowane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Zasadniczą normą postępowania zawartą w tym dokumencie jest zasada zawarta w regule „stosuj lub wyjaśnij” („comply or explain”). Oznacza ona, że naruszenie któreś z zasad opisanych w wyżej wymienionym dokumencie, powinno zostać przez Spółkę niezwłocznie upublicznione w formie odpowiedniego raportu.

ENERGOTEST sp. z o.o. nie opracował polityki ładu korporacyjnego, kierując się zasadą proporcjonalności i adekwatności w stosunku do Spółki dominującej. Wszystkie aspekty zarządzania organizacją opisane zostały w Księdze Jakości Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Kierownictwo przyjęło na siebie obowiązek zarządzania Zintegrowanym Systemem, a więc określenia zintegrowanej polityki i celów oraz odpowiedzialność za ich realizację. Odpowiedzialność ta dotyczy kierowania i sprawowania nadzoru nad całą działalnością organizacji, zapewnienia środków i kształtowania atmosfery oraz warunków pracy.

11.3.3 Zarządzanie ryzykiem²⁷

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna, ogólna polityka zarządzania ryzykiem biznesowym, co wynika z różnej skali i charakteru działalności oraz wielkości organizacji ją tworzących i ich różnych kultur organizacyjnych. W ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. ma zastosowanie procedura *Identyfikacji i zarządzania ryzykiem nieprawidłowości i nadużyć oraz przeciwdziałanie korupcji*. Szczególne potraktowanie tego tematu w ELEKTROBUDOWA SA w 2016 roku znalazło odzwierciedlenie w nowym schemacie struktury organizacyjnej - za zarządzanie ryzykiem nadużyć odpowiada Główny Specjalista ds. Zarządzania Ryzykiem Nadużyć. Do jego obowiązków należy między innymi identyfikacja obszarów działalności biznesowej, w których mogą występować potencjalne nadużycia oraz prowadzenie systemowych działań zmierzających do wykrycia nieprawidłowości, nadużyć lub zdarzeń o charakterze korupcyjnym w poszczególnych obszarach Spółki (szczególnie w tych, w których ryzyko występowania nadużyć jest największe), badanie przyczyn nieprawidłowości, nadużyć i korupcji oraz ustalenie osób odpowiedzialnych i zakresu odpowiedzialności za poszczególne obszary takiego działania. Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem nadużyć jest stworzenie systemowych rozwiązań ograniczających możliwości wystąpienia potencjalnych nadużyć poprzez odpowiednie działania prewencyjne, stworzenie rozwiązań formalnych i organizacyjnych oraz podnoszenie świadomości pracowników w tym obszarze.

ELEKTROBUDOWA SA mając na uwadze wielkość Spółki i jej pozycję rynkową, realia rynkowe, w jakich funkcjonuje oraz wymogi stawiane spółkom giełdowym, jak również funkcjonujący system zarządzania, Spółka stosuje rozwiązania pozwalające na zarządzanie ryzykiem, stosując kompleksowe i uporządkowane podejście. Na system zarządzania ryzykiem²⁸ składają się: identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka, mechanizmy kontrolne i monitoring. Ryzyka ocenia się, posługując się kategoriami wpływu (skutków) i prawdopodobieństwa wystąpienia. Ocenia się tzw., ryzyko brutto, czyli ryzyko samo w sobie, tak jakby nie było w żaden sposób kontrolowane, przy zastosowaniu czterostopniowej skali do wpływu i prawdopodobieństwa

Zarządzanie ryzykiem w Spółce (rozumianym jako szanse i zagrożenia, zdarzenia, które mogą przynieść zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki) obejmuje zarządzanie ryzykiem na projekcie (zarządzanie poziome) oraz zarządzanie ryzykiem istotnym dla Spółki (zarządzanie pionowe/procesowe). Obydwa procesy opisane są w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Jakością i Zarządzania Środowiskowego.

Ustanowiono rejestr ryzyk związanych z działalnością spółki. Rejestr ryzyk firmy zawiera obok innych ryzyk kategorie ryzyk środowiskowych i społecznych oraz ryzyk związanych z działalnością korupcyjną, łapownictwem oraz innymi zachowaniami nieetycznymi

Zdefiniowano listę ryzyk kluczowych i podejście do zarządzania tymi ryzykami oraz odpowiedzialnych za zarządzanie poszczególnymi ryzykami. Corocznie tworzona lista kluczowych ryzyk jest zatwierdzana przez Zarząd Spółki.

²⁷ G.2.1.

²⁸ G.3.1

Zarządzanie najważniejszymi ryzykami związanymi z prowadzoną działalnością Spółki przypisane zostało osobom odpowiedzialnym za dany obszar na poziomie najwyższego kierownictwa Spółki (finanse, marketing, zasoby ludzkie), kierownictwa w Oddziałach lub w komórkach centralnych. Dzięki temu możliwa jest skuteczna kontrola i podejmowanie decyzji naprawczych na bieżąco.

Najistotniejszymi zagrożeniami, które mają wpływ na realizację założonych przez ELEKTROBUDOWA SA celów są obecnie ryzyka: czynnika ludzkiego, ograniczenia możliwości rozwojowych w kraju, wkraczania na nowe rynki zagraniczne oraz budowy nowych kompetencji i ryzyko ofertowe. Zagrożenia te skupiają największą uwagę kierownictwa, angażują zasoby i największe środki do ograniczenia skutków lub zmniejszenia możliwości ich wystąpienia.

Wśród ryzyk środowiskowych²⁹ zwrócono uwagę między innymi na ryzyko braku pełnej wiedzy o przyrodzie chronionej na terenie prowadzonych pracy, ryzyko wystąpienia nieoczekiwanych zdarzeń niosących za sobą nieodwracalne zmiany w przyrodzie, ryzyko związane z niewłaściwą gospodarką odpadami, ryzyko groźących spółce procesów i kar w związku z nieprzestrzeganiem wymagań środowiskowych.

Do ryzyk społecznych zaliczyć można m.in: ryzyka braku doświadczonej kadry znającej, przestrzegającej i egzekwującej stosowanie przepisów BHP, ryzyko wypadków przy pracy, ryzyko nieprzestrzegania przepisów BHP przez podwykonawców, ryzyko niewłaściwie działającego procesu komunikacji, ryzyko czynnika ludzkiego (ryzyko braku kadry o właściwych kompetencjach, utraty kluczowych pracowników, nieodpowiednich warunków pracy), ryzyko nierównego traktowania w miejscu pracy, ryzyko strajków pracowniczych, ryzyko protestów lokalnych społeczności w związku z realizowanymi działaniami, ryzyko niewłaściwego zarządzania bezpieczeństwem informacji).

Za identyfikowanie podstawowych obszarów ryzyk w firmie odpowiada Auditor Wewnętrzny, do którego zadań należy również inicjowanie i współdziałanie w przygotowaniu działań zapobiegawczych i korygujących oraz sprawowanie kontroli nad stosowaniem i przestrzeganiem procedur zmniejszających / eliminujących ryzyko. W oparciu o aktualne wyniki analizy i oceny ryzyk audytor sporządza plan audytu, z którego sprawozdanie jest zatwierdzane przez Zarząd Spółki.

W celu poprawy zarządzania ryzykiem i zwiększenia prawdopodobieństwa zrealizowania ustalonych celów i zadań w Spółce realizowana jest kontrola wewnętrzna³⁰. System kontroli wewnętrznej składa się z pięciu, ściśle powiązanych ze sobą elementów i z procesem zarządzania organizacją:

- środowisko kontroli (pracownicy wraz z ich indywidualnymi cechami i otoczenie, w jakim działają),
- szacowanie ryzyka (identyfikacja i analiza rodzajów ryzyka, wiążących się z wyznaczonymi celami organizacji),
- wielostopniowe mechanizmy kontrolne (oparte na procedurach czynności zapewniające przestrzeganie wytycznych Zarządu firmy, dobierane z uwzględnieniem analizy ekonomicznej ich zastosowania),
- informacja i komunikacja (przepływ informacji wewnątrz przedsiębiorstwa, a także wychwytywanie i odbieranie sygnałów płynących z zewnątrz i efektywne komunikowanie się z otoczeniem przedsiębiorstwa),
- monitorowanie.

W ENERGETEST sp. z o.o. zarządzanie ryzykiem³¹ jest elementem Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem ciągłym i odbywa się ściśle w powiązaniu z celami Spółki. Spółka prowadzi ocenę ryzyka w kontekście organizacji. Poprzez kontekst, organizacja artykułuje swoje cele oraz definiuje zewnętrzne i wewnętrzne obszary swojej działalności. W celu oceny istotności ryzyka stosuje się kryteria ryzyka, które wynikają z szacowanych wysokości nakładów finansowych w przypadku ich materializacji. Nakłady te są następstwem: kar, zmian w harmonogramie prac, jakości wyrobów, postrzegania ENERGETEST sp. z o.o. przez klientów/rynek. Ocenia się tzw., ryzyko brutto, czyli ryzyko samo w sobie, tak jakby nie było w żaden sposób kontrolowane. Ocena ryzyka wskazuje, gdzie należy podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze oraz, które z potencjalnych zagrożeń i ich skutków należą do najistotniejszych. Wyniki tych działań poddawane są ciągłemu monitorowaniu i przeglądom, w tym obowiązkowym, podczas przeglądów zarządzania. Dodatkowo, jeżeli zachodzi taka potrzeba, wykonywane są przeglądy w ramach prowadzonych narad zarządu. W wyniku analizy ryzyka powstaje ocena, której następstwem jest przygotowanie działań zapobiegawczych dla poszczególnych ryzyk

²⁹ G.3.1; G.3.2

³⁰ G.2.3.

³¹ G.3.1

Najważniejszym aspektem dla spółki jest ryzyko biznesowe, w tym ryzyko kursowe, które spółka uwzględnia w kalkulacji cenowej. Zarządzanie ryzykiem środowiskowym i społecznym wpływa na funkcjonowanie spółki, ale nie w sposób istotny ze względu na rozmiar organizacji i jej oddziaływanie na środowisko i społeczeństwo. Za największe ryzyka, nieakceptowalne, spółka uznaje: ryzyko wzrostu konkurencji, trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników, ryzyko traktowania ceny, jako podstawowego kryterium wyboru oferty oraz ryzyko zaniżania cen przez lokalne, mniejsze firmy.

11.3.4 Zarządzenie etyką

Działanie w sposób zgodny z regułami prawnymi, społecznymi i etycznymi, to nie podlegający dyskusji fundament działalności gospodarczej Grupy Kapitałowej.

Ogólne zasady, którymi mają kierować się wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o., pożądane i niepożądane postawy oraz zachowania obowiązujące w relacjach z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym, dotyczące zagadnień kluczowych z punktu widzenia całej organizacji, jak również wartości stanowiące podstawy etycznej kultury organizacyjnej, przedstawione są w obowiązujących w obu spółkach Kodeksach³². W ENERGETEST sp. z o.o. jest to *Kodeks Etyczny ENERGETEST sp. z o.o.*, dostępny na stronie:

http://www.energotest.com.pl/uploads/media/kodeks_etyczny.pdf

w ELEKTROBUDOWA SA - druga wersja Kodeksu, tj. *Kodeksu Postępowania Etycznego* obowiązująca od końca maja 2017 roku³³, dostępna na stronie:

<https://www.elektrobudowa.pl/pl/csr/etyka>.

Wytyczne zawarte w dokumentach są wiążące i co do zasady powinny być przestrzegane niezależnie od okoliczności, ze świadomością, że żaden *Kodeks* nie zastępuje zdrowego rozsądku i właściwego osądu sytuacji. Nie sposób bowiem przewidzieć wszystkich sytuacji, jakie potencjalnie mogą wystąpić w środowisku zawodowym, w tym sytuacji „trudnych etycznie”. W takich przypadkach zachęca się pracowników do przeanalizowania możliwych działań i decyzji oraz oceny ich przypuszczalnych konsekwencji.

Obie Spółki podjęły działania z zakresu komunikacji wewnętrznej dotyczące zagadnień kultury etycznej i tworzących ją zasad. Zobowiązały swoich pracowników do zapoznania się z zapisami Kodeksów oraz stosowania się do ich zaleceń i udokumentowały w formie rejestru fakt podpisania przez pracowników stosownych oświadczeń o zobowiązaniu się do zapoznania z treścią właściwego Kodeksu i do jego przestrzegania. Kodeksy są także przedstawiane nowym pracownikom przy zawieraniu umów o pracę. W ELEKTROBUDOWA SA, w związku z wprowadzeniem nowej wersji Kodeksu, każdy pracownik Spółki otrzymał wydrukowany egzemplarz kodeksu.

Za przestrzeganie reguł ustanowionych w wyżej wymienionych Kodeksach i podejmowanie działań zapobiegających ich naruszeniu, odpowiedzialni są wszyscy pracownicy obu spółek, świadomi wspólnoty, jaką tworzą w miejscu pracy oraz praw i obowiązków z tego wynikających. Dodatkowo, nowy *Kodeks Postępowania Etycznego* w ELEKTROBUDOWA SA, wprowadził funkcję Rzecznika Zaufania, do którego kierować należy wszelkie przypadki naruszenia *Kodeksu*. W sytuacji zgłoszenia potencjalnego naruszenia zasad *Kodeksu*, obowiązkiem Rzecznika Zaufania jest powołanie Komisji, której celem jest podjęcie działań wyjaśniających, czy i w jakim zakresie nastąpiło naruszenie postanowień Kodeksu. Osoby, które będą zajmować się wyjaśnianiem dokonanego zgłoszenia są zobowiązane do ochrony przekazanych im informacji oraz ochrony danych osobowych zgłaszającego.

³² G.4.1

³³ Prace nad nowym dokumentem ELEKTROBUDOWA SA trwały kilka miesięcy. Zawartość projektu *Kodeksu* była przedmiotem wielu dyskusji i ulegała przeobrażeniom w oparciu o usłyszane opinie i argumenty stron zaangażowanych w jego tworzenie.

Wartości ELEKTROBUDOWA SA ³⁴	Wartości ENERGOTEST sp. z o. o
<p>Odpowiedzialność i uczciwość</p> <p>Wywiązujemy się ze swoich zobowiązań. Nie obiecujemy tego, czego nie jesteśmy w stanie zrealizować. Podstawę naszego działania stanowi przestrzeganie prawa, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów istniejących na obszarze państw, w których firma prowadzi swoją działalność. Działamy w zgodzie ze standardami etycznymi i nie osiągamy korzyści osobistych kosztem innych i kosztem firmy. Uczciwość, zawodowe kompetencje i troska o dobro Spółki to cechy, na których opiera się nasza reputacja.</p> <p>Przejrzystość</p> <p>Przeznaczamy zasad ładu korporacyjnego, a dialog z partnerami prowadzimy w sposób konstruktywny, uczciwy, przejrzysty i otwarty. Dbamy, by przekazywane naszym interesariuszom informacje były rzetelne, terminowe, kompletne i zgodne z rzeczywistością. Nie dopuszczamy do świadomego zniekształcania faktów, zamiarów, ani opinii, a tym samym do celowego wprowadzania w błąd.</p> <p>Profesjonalizm</p> <p>Dążymy do bycia ekspertem w swojej dziedzinie poprzez rozwijanie naszych kompetencji oraz pozyskiwanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Uznajemy, że zapewnienie najwyższej jakości naszych produktów i usług, ma kluczowe znaczenie dla naszego sukcesu i przyczynia się do wzrostu zaufania pomiędzy firmą a jej interesariuszami. Dbamy o to, by mechanizmy zarządzania były na najwyższym poziomie i bierzemy odpowiedzialność za konsekwencje swoich decyzji i działań.</p> <p>Dążenie do sukcesu i ciągły postęp</p> <p>Wyznaczamy sobie i realizujemy ambitne cele, możliwe do osiągnięcia dzięki orientacji na innowacyjność i wolę osiągnięcia sukcesu. Wychodzimy z inicjatywą, działamy odważnie i z zaangażowaniem, aktywnie dążąc do zmian na lepsze, usprawniając procesy i ograniczając błędy. Wszelkie niepowodzenia traktujemy jako okazję do refleksji i wyciągnięcia odpowiednich wniosków na przyszłość.</p> <p>Współdziałanie</p> <p>Wierzmy, że jesteśmy w stanie osiągnąć więcej, łącząc nasze indywidualne mocne strony. Z szacunkiem odnosimy się do swoich współpracowników bez względu na zajmowane stanowisko. Budujemy pozytywne, partnerskie relacje, kierując się dobrymi intencjami i wzajemnym zaufaniem. Doceniamy wartość płynącą z różnorodności zespołów. Dzielimy się informacjami, wiedzą i doświadczeniem, szukając wspólnych rozwiązań przybliżających do osiągnięcia celów firmy. Zamiast rywalizacji, wybieramy możliwość współpracy – zarówno we własnych zespołach, w całej Spółce i w Grupie Kapitałowej</p>	<p>Przestrzeganie prawa</p> <p>Spółka oraz wszyscy pracownicy działający w jej imieniu są zobowiązani do przestrzegania prawa, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów istniejących na obszarze państw, w których prowadzi ona swoją działalność</p> <p>Odpowiedzialność</p> <p>ENERGOTEST sp. z o.o. wywiązuje się ze swoich zobowiązań. Nie obiecuje tego czego nie jest w stanie zrealizować. Stara się działać tak, aby klienci, udziałowcy, jak również pracownicy mieli pewność, że zawsze dotrzymuje się słowa</p> <p>Uczciwość i bezstronność</p> <p>Nasi partnerzy ufają nam ze względu na nasze zawodowe kompetencje i uczciwość - cechy, na których opiera się nasza reputacja</p> <p>Przejrzystość</p> <p>Dialog z naszymi partnerami prowadzimy w sposób konstruktywny, przejrzysty i otwarty. Szacunkiem darzymy wszystkich interesariuszy oraz pracowników.</p> <p>Profesjonalizm</p> <p>Dążymy do bycia ekspertem w swojej dziedzinie poprzez rozwijanie naszych kompetencji, wiedzy oraz pozyskiwanie rozwiązań, które pozwolą na podniesienie jakości wykonywanych usług.</p> <p>Dążenie do sukcesu</p> <p>Wyznaczamy ambitne cele dla firmy i dla pracowników, wspierając innowacyjność, zdobywanie wiedzy, pracę zespołową i wolę osiągnięcia sukcesu</p>

W roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano skarg dotyczących potencjalnych naruszeń standardów etycznych. Nie powzięto także informacji o takich sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o. oraz w odniesieniu do dostawców spółek³⁵. Nie miały miejsca audyty etyczne w organizacji na zlecenie jej odbiorców.³⁶

³⁴ G4-56

³⁵ G.4.5.

³⁶ G.4.3

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które działają w sposób etyczny, jednak jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem przestrzegania zasad etycznych, nie nakładały na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań w tym obszarze, w tym poprzez zawieranie adekwatnych klauzul w umowach³⁷ i nie weryfikowały formalnie ich spełnienia, w tym nie prowadziły audytów weryfikujących przestrzeganie tych praw³⁸. Mając jednocześnie na uwadze istotność danego zagadnienia tj. uwzględniając to, że w łańcuchu dostaw mogą wystąpić obszary ryzyk, w których brak przestrzegania zasad etycznych może wpłynąć zarówno na reputację spółki, jak i na jej zdolność do wywiązywania się ze swoich zobowiązań, ELEKTROBUDOWA SA podejmie prace zmierzające do ustanowienia Kodeksu Dostawców, który regulować będzie obszar współpracy z dostawcami i podwykonawcami, stanowiąc uzupełnienie funkcjonujących procedur zakupowej i ofertowej, i który wskazywać będzie na oczekiwany zakres odpowiedzialności dostawców i podwykonawców w zakresie działania w sposób etyczny.

11.4 Kwestie środowiskowe

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka środowiskowa, co wynika przede wszystkim z różnego zakresu prowadzonej działalności spółek i tym samym różnego zakresu oddziaływania na środowisko.

W **ELEKTROBUDOWA SA** ma zastosowanie polityka środowiskowa, która wynika z polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, będąc jej integralną częścią. W firmie funkcjonuje certyfikowany system zarządzania środowiskowego według normy PN EN ISO 14001. Co roku opracowywany jest Program Zarządzania Środowiskowego, uwzględniający cele i zadania ukierunkowane na minimalizowanie wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Zgodność działań z obowiązującym prawem oraz z procedurami systemu zarządzania środowiskowego weryfikowana jest przy przeglądach systemu zarządzania i audytach wewnętrznych. Spółka ma świadomość ryzyk w obszarze środowiska.

Dla realizacji polityki pro środowiskowej stosuje się szereg procedur i wynikających z nich instrukcji, w szczególności w zakresie *identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych, sterowania, monitorowania i oceny działań związanych z aspektami środowiskowymi*, w tym *instrukcja postępowania z odpadami i instrukcja dla dostawców ELEKTROBUDOWA SA w zakresie wymagań środowiskowych, jakościowych i BHP*.

Spółka w swoich działaniach kieruje się prewencyjnym podejściem do ochrony środowiska. Podobnie jak ENERGOTEST sp. z o.o., przed przystąpieniem do realizacji nowych projektów dokonuje identyfikacji, oceniania i rejestracji tzw. aspektów środowiskowych. Uwzględnia uwarunkowania własne (w Spółce), lokalne (zewnętrzne) oraz opinie zainteresowanych stron, a także źródła realnych i potencjalnych zagrożeń (biorąc pod uwagę: rodzaj realizowanych procesów, ilości i rodzaje wykorzystywanych mediów - wody, energii elektrycznej, gazu, stosowane w procesach materiały i surowce, ilości powstających odpadów, ścieków, emisję pyłów i gazów do środowiska, sposób postępowania z odpadami). Spółka analizuje także możliwe skutki oddziaływania na środowisko w przypadku zmian w procesach, technologii wykonywania usług i wyrobów, jak również wymagania prawne i zmiany w wymaganiach, normalne warunki pracy i sytuacje awaryjne. Za główne źródła oddziaływania pośredniego i bezpośredniego na środowisko w związku z prowadzoną działalnością i tym samym za obszary, z którymi wiąże się określone ryzyka Spółka uznaje:

- proces nanoszenia farb w malarni proszkowej,
- procesy spawania,
- spalanie surowców w instalacjach energetycznych,
- spalanie paliw w silnikach pojazdów,
- procesy malowania i suszenia w malarniach do malowania farbami ciekłymi,
- odpady powstające w toku produkcji i realizacji usług,
- emisja niezorganizowana gazów i pyłów do powietrza w procesach malowania i spawania w procesie produkcji i podczas świadczenia usług,
- emisja do powietrza szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery z malarni mokrej,
- prace mające wpływ na bioróżnorodność.

³⁷ G.4.7

³⁸ G.4.2.; G.4.3 ; G.4.4

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Spółka podejmuje działania ukierunkowane na wyeliminowanie lub minimalizowanie oddziaływania wyżej wymienionych źródeł na środowisko, wykorzystując w miarę możliwości najlepsze dostępne technologie, umożliwiające zachowanie czystości produkcji, czyli systematyczne zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, ograniczanie surowców, energii i wody, oczyszczanie ścieków oraz zapobieganie awariom.

ELEKTROBUDOWA SA prowadzi także działania zorientowane na poszerzanie świadomości ekologicznej swoich pracowników, między innymi włączając się w obchody *Dnia bez śmiecenia*, koordynowanego i sponsorowanego w Polsce przez firmę zajmującą się odzyskiem odpadów.

Firma corocznie składa wymagane prawem sprawozdania związane ze swoją działalnością dotyczące gospodarczego korzystania ze środowiska oraz wytwarzanych odpadów, jak również raportuje do GUS w sprawie inwestycji w zakresie ochrony środowiska; rejestruje poziom emisji w bazie KOBiZE oraz urządzenia i poziom emisje w Centralnym Rejestrze Operatorów, Bazie Danych Sprawozdań.

W roku 2017 na ELEKTROBUDOWA SA została nałożona sankcja finansowa w wysokości 500 zł za nieterminowe złożenie sprawozdania za rok 2013³⁹.

Wymagania dotyczące środowiska stawiane pracownikom Spółki mają również zastosowanie w odniesieniu do jej dostawców i podwykonawców. W szczególności reguluje je *Instrukcja dla dostawców w zakresie wymagań środowiskowych, jakościowych i BHP*, zwłaszcza realizujących usługi serwisowe, montażowe i budowlane, która przedstawiana jest potencjalnemu dostawcy przed złożeniem oferty, jako jeden z wymagań środowiskowych. Każdy dostawca zobowiązany jest na etapie ofertowania poinformować w składanej ofercie o niezbędnych dla wykonania zadania rodzajach urządzeń, technologii i ewentualnie użytych środkach chemicznych oraz o zagrożeniach dla środowiska naturalnego związanego z realizacją zadania i stosowanych przez siebie środkach zaradczych, jak również informacje o ilości i sposobie zagospodarowania odpadów, które powstaną w wyniku jego działalności. Dostawcy zobowiązani są również do zaznajomienia się ze zidentyfikowanymi przez Spółkę w związku z realizacją danego przedsięwzięcia istotnymi aspektami środowiskowymi oraz do zapoznania się z Polityką Zintegrowanego Systemu ELEKTROBUDOWA SA. Fakt zapoznania się z wyżej wymienioną instrukcją potwierdzany jest w formie *Oświadczenia dostawcy o zapoznaniu się z instrukcją*.

Biorąc pod uwagę charakter działalności, wpływ wzajemnego oddziaływania **ENERGOTEST sp. z o.o.** oraz **ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o.** ze środowiskiem jest relatywnie niewielki.

Głównym celem funkcjonowania wdrożonego w oparciu o normę ISO 14001 Systemu Zarządzania Środowiskiem w ENERGOTEST sp. z o.o. jest ciągle doskonalenie działań w zakresie ochrony środowiska oraz podnoszenie świadomości i odpowiedzialności pracowników w tym zakresie. Spółka realizuje cele środowiskowe przyjęte w Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania i wymagane obowiązującymi normami prawnymi dotyczącymi jej działalności.

W Spółce przeprowadza się identyfikację aspektów środowiskowych tj. elementów działań organizacji, wyrobów lub usług, które mogą wzajemnie oddziaływać ze środowiskiem, np. hałas, emisje do powietrza, wytwarzane odpady, zużycie energii oraz ich wpływ na środowisko. Identyfikacja i weryfikacja aspektów środowiskowych obejmuje istniejące, przeszłe oraz nowe i planowane przedsięwzięcia, działania, wyroby i usługi wynikające z zakresu systemu ZSZ i stosuje się ją w odniesieniu do aspektów będących zarówno w stanie normalnym jak i w możliwych do przewidzenia stanach awaryjnych. Każdy ze zidentyfikowanych aspektów środowiskowych jest oceniany i na podstawie wyników oceny zakwalifikowany jako zwykły (mniej istotny dla środowiska) lub znaczący. Identyfikację i weryfikację aspektów przeprowadza się: przed i po wprowadzeniu nowych albo zmodyfikowanych procesów, przed wprowadzeniem nowych lub zmodyfikowanych usług, w przypadku zmiany mających zastosowanie wymagań prawnych, w przypadku wystąpienia potencjalnych zagrożeń lub awarii, zgodnie z planem monitorowania kluczowych aspektów środowiskowych.

W ramach zidentyfikowanych aspektów prowadzony jest pomiar miary skali tego oddziaływania, a w oparciu o procedurę zarządzania ryzykiem prowadzi się analizę ryzyka środowiskowego - dla monitorowania znaczących aspektów środowiskowych tworzony jest plan monitorowania zatwierdzany przez Prezesa Spółki.

³⁹ E.7.4; G4-EN29

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Realizując wymogi prawa, Spółka prowadzi wymaganą sprawozdawczość, zawarła także umowę z organizacją odzysku. Dla realizacji systemu zarządzania środowiskowego w firmie stosuje się między innymi procedurę zarządzania i monitorowania aspektów środowiskowych, a także instrukcję postępowania z odpadami oraz sporządzania sprawozdań z oddziaływania na środowisko.

W przypadku współpracy z dostawcami/podwykonawcami wszystkie wymagania środowiskowe identyfikowane są na etapie przeglądu podpisywanej umowy i zawarte są one w instrukcji dla podwykonawców.

11.4.1 Surowce i materiały⁴⁰

W prowadzonej działalności ELEKTROBUDOWA SA wykorzystuje przede wszystkim surowce / materiały nieodnawialne od dostawców zewnętrznych, takie jak:

- powiązane materiały procesowe: farba podkładowa, farby mokre i emalie, rozpuszczalniki, drut spawalniczy, pasta lutownicza, kwas solny i siarkowy, gardobond i gardostrip, farby proszkowe, gaz propan, argon spawalniczy, tlen techniczny, azot techniczny,
- półfabrykaty: blacha aluminium, blacha nierdzewna, blacha stalowa, rury, kształtowniki, kształtowniki aluminium, miedź, miedź blachy,
- materiały użyte do produkcji opakowania: drewno i tworzywa sztuczne.

Zgodnie z posiadanym stanem wiedzy Spółka do produkcji wyrobów nie używa surowców, które w znaczący sposób oddziałują na środowisko. Podobnie korzystanie z jej wyrobów na kolejnych etapach ich użytkowania, od dostawy i instalacji do momentu zakończenia cyklu życia wyrobu, wiąże się z niewielkim obciążeniem dla środowiska naturalnego – materiały, z których produkowane są obudowy rozdzielnic Spółki nadają się do ponownego wykorzystania, a po zakończeniu eksploatacji rozdzielnic specjalistyczne firmy są w stanie rozłożyć ją na części składowe.

W odniesieniu do części zakupywanych materiałów, w przypadku wymogu inwestora, Spółka weryfikuje szczegółowo ich producenta lub miejsce produkcji (np. przy wymogu produkcji w krajach UE).

Materiał / surowiec	Jednostka	Ilość	Materiał / surowiec	Jednostka	Ilość
Aluminium	Mg	0	Gaz propan	Mg	0
Argon spawalniczy	m ³	982	Izolatory	szt	153744
Azot techniczny	m ³	20598,5	Kształtowniki aluminiowe	Mg	64,04
Blacha aluminiowa	Mg	910,11	Kształtowniki aluminium	Mg	64,04
Blacha kwasoodporna	Mg	83,424	Kształtowniki miedziane	Mg	13,918
Blacha miedziana	Mg	11,32	Kształtowniki stalowe	Mg	80,29
Blacha nierdzewna	Mg	0	Kwas solny i siarkowy	Mg	0,5
Blacha ocynkowana	Mg	620,6	Miedź	Mg	259,48
Blacha stalowa	Mg	513,55	Miedź blachy	Mg	11,32
Drewno*	Mg	0	Pasta lutownicza	Mg	0
Drut spawalniczy	Mg	6,58	Przewody i kable	m	6121
Farba podkładowa	Mg	2,02	Rozpuszczalniki	Mg	4,85
Farby mokre i emalie	Mg	11,05	Rury	m	0
Farby proszkowe	Mg	12,46	Tlen techniczny	m ³	2793,4
Gardobond i gardostrip	Mg	1,52	Tworzywa sztuczne*	Mg	0

Tab. 4 Wykorzystywane materiały i surowce według masy lub objętości w działalności produkcyjnej ELEKTROBUDOWA SA w 2017 roku.⁴¹

⁴⁰ Omówione w kolejnych częściach Oświadczenia kwestie środowiskowe odnoszą się jedynie do ELEKTROBUDOWA SA, gdyż, jak zostało to zaznaczone wcześniej, biorąc pod uwagę charakter działalności, wpływ wzajemnego oddziaływania ENERGETEST sp. z o.o. oraz ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o. ze środowiskiem jest relatywnie niewielki.

⁴¹ E.1.1; G4-EN1

E.1.2 Ze względu na niejednorodność produkcji podawanie zużycia surowców/materiałów na jednostkę produktu byłoby niemiarodajne.

W związku z rosnącymi cenami materiałów i surowców oraz mając na uwadze ideę zrównoważonego rozwoju Spółka cały czas przygląda się ilościom zamawianych i wykorzystywanych surowców i materiałów oraz najefektywniejszemu ich wykorzystaniu.

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w roku 2017 w celu ograniczenia zużycia surowców i materiałów:

- stosowanie formatów blach pod wymiar dla detali produkowanych w znacznych ilościach. Dla detali o dużych gabarytach (1-2,5m²), w ilościach powyżej 30szt. sprowadza się blachy o wymiarach, które pozwalają na ich wykonanie praktycznie bezodpadowo. Pozostałości blach po wykrawaniu dużych formatów są wykorzystywane w produkcji małych detali,
- kupowanie blach nieoliwionych, niewymagających odłuszczenia, co pozwala zredukować zużycie benzyny ekstrakcyjnej,
- zastępowanie detali spawanych elementami skręcany lub nitowanymi, co przyczynia się do zmniejszenia ilości produkowanych wyrobów niezgodnych w procesie spawania,
- uruchomienie własnego laboratorium badawczego, co pozwala nam na prowadzenie badań i prób, które pomagają wyraźnie zmniejszyć zużycie materiałów w produkowanych wyrobach.

11.4.2 Paliwa i energie

Ze względu na charakter branżowy Spółki istotny aspekt stanowi w jej działalności podejście do wykorzystania, gospodarowania i przetwarzania energii.

Spółka monitoruje w cyklu miesięcznym poziom zużycia paliw i nośników energii na podstawie faktur wystawianych przez dostawców, w szczególności:

- wielkość zużycia energii elektrycznej, ciepłej, gazu ziemnego, oleju opałowego,
- wielkość zużycia benzyny oraz oleju napędowego przez środki transportu,
- wielkość zużycia energii elektrycznej w lokalizacjach stałych ELEKTROBUDOWA SA z uwzględnieniem wielkości mocy szczytowej, współczynnika mocy tgφ.

Dodatkowo, w okresie letnim w Biurze Spółki w Katowicach monitorowaniu bieżącemu podlegają urządzenia klimatyzacyjne w celu optymalnego ustawienia temperatury.

Systematycznie podejmujemy działania ukierunkowane na efektywne zarządzanie zużyciem energii. Są to między innymi: sukcesywna wymiana starego sprzętu elektrycznego na nowy po określonym czasie amortyzacji (UPS, komputery stacjonarne, skanery, drukarki), wymiana samochodów służbowych na nowsze modele zgodne z emisją spalin EURO 5 i EURO 6, zakup nowych sprzętów energochłonnych wykorzystywanych do codziennych prac np.: wiertarek, szlifierek, nożyc itp., czy wymiana oświetlenia tradycyjnego na oświetlenie typu LED.

W roku 2017 wskaźnik zużycia energii przez naszą firmę (wszystkie lokalizacje) wyniósł 22 336,9 GJ⁴².

Zużycie paliw do silników spalinowych kształtowało się na poziomie 712,26 Mg, oleju opałowego - na poziomie 1374,9 GJ, gazu ziemnego - na poziomie 12 888,9 GJ.

Rodzaj paliwa	Ilość w litrach
benzyna silnikowa	119 954
olej napędowy ON	588 174
gaz płynny propan-butan LPG	4 135

Tab. 5 Zużycie paliw samochodowych w ELEKTROBUDOWA SA w litrach w 2017 roku.

⁴² E.2.1; G4-EN3

E.2.3 - Ze względu na niejednorodność produkcji podawanie zużycia surowców/materiałów na jednostkę produktu byłoby niemiarodajne.

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w roku 2017 w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej:

- wprowadzenie materiałów izolacyjnych w klasie v0 - wykonanych z materiałów przyjaznych środowisku;
- zastosowanie w konstrukcji urządzenia elementów, które pozwalają na wykorzystanie w jak największej części prefabrykatów (pręty, blachy itd.), co znacznie zmniejsza czasochłonność i energochłonność procesu wytwarzania,
- modernizacja systemu oświetlenia zewnętrznego w Magazynie w Dąbrowie Górniczej,
- zamontowanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 22 kW na dachu garaży Biura Spółki (zmniejszenie poboru energii elektrycznej z Zakładu Energetycznego oraz ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery),
- modernizacja oświetlenia awaryjnego w budynku Biura Spółki z zastosowaniem źródeł światła typu LED (zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, poprawa stanu bezpieczeństwa pracowników przy zaniku zasilania podstawowego Biura Spółki),
- wymiana okien w pomieszczeniach biurowych budynku siedziby głównej Spółki.

11.4.3 Bioróżnorodność

Spółka nie prowadzi aktualnie działań na terenie obszarów chronionych⁴³, ma jednak świadomość, że realizowane przez nią inwestycje mogą odbywać się na terenach stanowiących siedliska cennych gatunków roślin i zwierząt. Jedną z nich jest budowa stacji elektroenergetycznych, zaliczanych do obiektów oddziałujących na środowisko, stąd ich eksploatacja prowadzona jest w ściśle określonych warunkach⁴⁴.

W związku z realizacją tej inwestycji Rozbudowa i modernizacja stacji Konin 220/110 kV, zgodnie z decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu podtrzymaną przez Prezydenta Miasta Konin nie istniała potrzeba przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jednak prace związane z realizacją przedsięwzięcia miały być prowadzone pod nadzorem przyrodniczym⁴⁵. Mając na względzie lokalizację przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi, stwierdzono, że nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym na różnorodność biologiczną, również na obszarach chronionych Natura 2000 odległych od miejsca inwestycji o ok. 4-5 km. Jednocześnie w celu ograniczenia wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w szczególności płazy, teren realizacji inwestycji ogrodzony został we wrześniu 2017 roku płotkiem herpetologicznym (mającym na celu zatrzymanie przemieszczających się płazów oraz zmienianie kierunku ich ruchu)⁴⁶.

Przy realizacji tej inwestycji nieuniknione była wycinka drzew⁴⁷ kolidujących z wykonaniem zadania, w tym drzew rosnących w odległości ok. 5 km od obszaru specjalnej ochrony Natura 200 Dolina Środkowej Warty PLB 300002 oraz w odległości ok. 4 km od specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 Puszcza Bieniszewska PLH30011. Spółka uzyskała stosowne zgody wydane przez Urząd Miasta Konina wraz ze stwierdzeniem, że usunięcie drzew nie będzie potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000; jednocześnie na mocy wydanego zobowiązania, Spółka dokonała w październiku 2017 roku nasadzeń następczych⁴⁸ spełniających określone wymagania co do gatunku drzewa, obwodu pnia i bryły korzeniowej.

⁴³ E.4.1

⁴⁴ G4-EN12; S.9.1

⁴⁵ E.4.2.

⁴⁶ E.4.4

⁴⁷ E.4.3

⁴⁸ E.4.4.

W roku 2017 trwał nadzór przyrodniczy w związku z realizacją projektu *Rozbudowa i modernizacja stacji Byczyna wraz z wprowadzeniem linii 400 kV w Jaworznie*, którego celem było sprawdzanie zgodności wykonywanych prac z uzyskanymi decyzjami RDOŚ i decyzją środowiskową określającą warunki budowy stacji. Przeprowadzone kontrole entomologiczne potwierdziły, że teren wokół stacji jest cennym siedliskiem pod kątem występowania dwóch gatunków motyli, tj. *modraszka telejusa* i *nausitousa*. Obszary łąkowe, których stan częściowo pogorszył się w trakcie budowy dwóch nowych słupów energetycznych, regenerują się we właściwym kierunku pod względem składu gatunkowego roślin, co zapewnia właściwy stan siedlisk dla obydwu gatunków modraszków⁴⁹. W trakcie prowadzonych kontroli stwierdzono zadowalającą liczbę motyli na obszarze kompensacji. Zgodnie ze sprawozdaniem z nadzoru przyrodniczego, sprawowanego przez firmę *ansee consultign*, należy się spodziewać, iż w przyszłym sezonie wegetacyjnym zmiany wynikające z budowy nowych słupów będą niezauważalne.

11.4.4 Emisje do atmosfery

Emisje pyłów i gazów to kolejny aspekt środowiskowy, który ELEKTROBUDOWA SA analizuje w związku z prowadzoną działalnością. Poziom emisji jest ściśle powiązany z wielkością produkcji w danym roku, co pociąga za sobą wyzwanie związane ze sterowaniem wielkością emisji. Emisje w działalności Spółki wynikają głównie z procesów malowania i spawania oraz z procesów spalania paliw w silnikach samochodowych oraz w kotłach grzewczych.

Spółka w tym obszarze wdraża nowe technologie, wymienia park maszynowy oraz flotę samochodową, inwestuje w odnawialne źródła energii, co ma pozytywny wpływ na emisję bezpośrednią oraz pośrednią.

W Zakładzie Produkcyjnym w Tychach oraz na dachu garaży Biura Spółki w Katowicach funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna, dzięki której w 2017 roku wyprodukowano 22462 kWh energii. Redukcja CO₂ w związku z instalacją fotowoltaiczną w 2017 roku wyniosła 402519, 04 kg⁵⁰.

Ekwiwalent CO₂ dla emisji SF₆ za rok 2017 wynosi 684.

Gaz cieplarniany	Łączna wielkość emisji Mg/rok
chrom i jego związki (Cr)	0
dwutlenek węgla (CO ₂)	716,4633358
heksafluorki siarki (SF ₆)	0,03
mangan i jego związki (Mn)	0,002327034
metan (CH ₄)	0
niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO)	5,035968515
nikiel i jego związki (Ni)	0
pył całkowity	0,080401012
tlenek węgla (CO)	0,128936812
tlenki azotu (NO _x)	0,536653431
wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne - Benzo(a)piren	9,79028E-06
wodorofluorowęglowodory (HFC)	0
związki siarki SO _x	0,033518543
wiązki organiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	0

Tab. 6 Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych i innych znaczących do powietrza.⁵¹

* Dane i wskaźnik wg poradnika KOBIZE (Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami). Wielkość emisji oparta na pomiarach i obliczeniach.

⁴⁹ E.4.4. Przy realizacji inwestycji nieuniknione było zniszczenie siedlisk, a wraz z nimi form larwalnych, trzech gatunków motyli objętych ochroną całkowitą czerwończyk nieparek – (*Lycaena dispar*), modraszek *nausitous* (*Phengaris nausithous*) i modraszek telejus (*Phengaris telejus*). Uzyskana decyzja środowiskowa zezwoliła ostatecznie na zniszczenie form larwalnych wyżej wymienionych gatunków. Podjęto działania mające na celu minimalizację strat w populacji motyli, tj. koszenie łąk z krwiściągiem na terenie inwestycji (w roku 2015), co spowodowało spadek atrakcyjności tego terenu dla motyli modraszek *nausitous* i modraszek telejus. W wyniku prac likwidacji uległo około 3 ha zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych. Dodatkowo, zgodnie z uzyskaną decyzją, w okresie lipiec - sierpień 2015 roku przeniesiono gatunki roślin objętych ochroną całkowitą (kukułka szerokolistna⁴⁹, miczyk dachówkowaty oraz kosaciec syberyjski) z obszaru inwestycji na właściwe stanowiska zastępcze - działki położone poza terenem budowy. Warunkiem dodatkowym takiej decyzji było zalecenie skoszenia stanowiska zastępczego w pierwszych dwóch latach od przesadzenia, a następnie prowadzenie koszenia co dwa lata, co jest realizowane. Poza obszarem przeniesienia roślin, koszenia były też prowadzone wokół stacji energetycznej. Celem tych prac było zachowanie korzystnego stanu łąk zmiennowilgotnych obok stacji wraz z występującymi tu chronionymi gatunkami roślin i zwierząt.

⁵⁰ G4-EN19

⁵¹ G4-EN15; E.5.1

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Nazwa substancji	Emisja ze zużytej energii elektrycznej Mg/MWH (wskaźnik emisyjności/wielkość zużycia energii w ELEKTROBUDOWA SA)
SO ₂	9,41
NO _x	5,92
CO ₂	4 951,59
Pył całkowity	0,38
CO	1,45

Tab. 7 Emisja pośrednia wynikająca ze zużycia energii elektrycznej.^{*52, 53}

Działania podejmowane przez ELEKTROBUDOWA SA w rok 2017 w celu ograniczenia emisji do powietrza:

- przeznaczanie do obróbki laserowej wyłącznie elementów z blach bez powłok galwanicznych, co przyczynia się do zmniejszenia wydzielania się szkodliwych tlenków metali,
- zredukowanie zużycia benzyny ekstrakcyjnej - kupowane są blachy nieoliwione, niewymagające odtłuszczenia,
- ograniczanie ilości detali spawanych poprzez wprowadzenie technologii przypawania oraz nitowania typu pem,
- zastępowanie detali spawanych elementami skręcanymi lub nitowanymi,
- organizowanie transportu wewnętrznego za pomocą pojazdów napędzanych gazowo lub za pomocą energii elektrycznej.

11.4.5 Odpady

Istotnym aspektem wpływającym niekorzystnie na lokalną biosferę są powstające na terenie budowy odpady, pochodzące z remontów i demontażu. Ich ilość jest uzależniona od liczby i wielkości kontraktów oraz poziomu zaawansowania ich realizacji.

ELEKTROBUDOWA SA dąży do prowadzenia z najwyższą starannością prac związanych z usunięciem odpadów oraz do prawidłowego zagospodarowywania odpadów klasyfikowanych jako niebezpieczne, regulując tę kwestię w odpowiedniej *instrukcji postępowania z odpadami, w tym z niebezpiecznymi*, powstającymi w procesach produkcyjnych oraz realizowanych przez Spółkę przedsięwzięciach. Zakłada się, że gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ich ilość i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia.

Wszystkie powstające odpady są segregowane, klasyfikowane i zagospodarowywane zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, dzięki czemu nie stanowią zagrożenia dla ludzi i lokalnej biosfery. Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, powinny być, zgodnie z przyjętym w Spółce podejściem, w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi (przygotowaniu do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych - poddaniu innym procesom odzysku). Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe, posiadacz odpadów jest obowiązany unieszkodliwić zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska.

ELEKTROBUDOWA SA selektywnie zbiera odpady i przekazuje je do recyklingu i odzysku. Spółka ma podpisaną umowę z organizacją odzysku, która przejmuje obowiązek odzysku i recyklingu materiałów opakowaniowych. W zakresie umowy jest również składanie sprawozdań OPAK do GUS.

⁵² Metoda obliczeń oparta na wskaźnikach emisyjności SO, NO, CO, CO i pyłu całkowitego zawartych w krajowej bazie o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (KOBIZE) w odniesieniu do roku 2015, 2016 i 2017.

⁵³ E.5.2.G4-EN21

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Inne odpady zbierane selektywnie typu papier, złom metali, tworzywa sztuczne, drewno są oddawane firmom specjalizującym się w odbiorze tego typu odpadów (potwierdzone kartą przekazania odpadów) i większość z nich jest poddawana recyklingowi lub odzyskowi w zakładach posiadających decyzje prawne na przetwarzanie odpadów.

KOD ODPADÓW	RODZAJ ODPADÓW* (WEDŁUG KLASYFIKACJI ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ŚRODOWISKA W SPRAWIE KATALOGU ODPADÓW)	Łącznie w Mg
07 02 04*	Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste	0,230
07 02 13	Odpady tworzyw sztucznych	1,460
07 02 17	Odpady zawierające silikony inne niż wymienione w 07 02 16	2,640
07 02 99	Inne niewymienione odpady	3,300
08 01 11*	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	1,500
08 01 12	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11	0,200
08 01 17*	Odpady z usuwania farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne.	0,660
	Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony w 08 03 17	0,060
12 01 01	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	16,820
12 01 03	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	50,680
12 01 09*	Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	0,820
12 01 99	Inne niewymienione odpady	33,220
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	1,100
13 03 01*	Oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory i nośniki ciepła zawierające PCB	0,008
13 03 07*	Mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,500
08 01 11*	Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,050
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	29,710
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	8,750
15 01 03	Opakowania z drewna	104,160
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	2,100
15 02 02*	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	2,640
15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne, inne niż wymienione w 15 02 02	0,060
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	0,070
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy, inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	41,080
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	73,320
16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń, inne niż wymienione w 16 02 15	0,241
16 05 04*	Gazy w pojemnikach (w tym halony) zawierające substancje niebezpieczne	0,380
16 06 02*	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	0,210
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	3 006,670
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	47,400
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	14,630
17 01 82	Inne niewymienione odpady	0,820
17 02 01	Drewno	16,470
17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,840
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	17,620
17 04 02	Aluminium	141,840
17 04 05	Żelazo i stal	578,140
17 04 07	Mieszanina metali	23,000
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	99,005
17 05 03*	Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)	31,890
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	111,200
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,250
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	105,050
Łączna suma odpadów		4 571,794

Tab. 8 Odpady w działalności produkcyjnej ELEKTROBUDOWA SA w 2017 roku.⁵⁴

⁵⁴ G4-EN23; E.6.1. *Odpadami niebezpiecznymi w katalogu odpadów* są odpady oznakowane indeksem górnym w postaci gwiazdki * przy kodzie rodzaju odpadów, chyba że mają zastosowanie przepisy art. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach. E.6.4. Ze względu na to, że realizowana przez ELEKTROBUDOWA SA produkcja jest niejednorodna, nie obliczono emisji na jednostkę produkcji

11.5 Kwestie pracownicze

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka personalna, co wynika z różnej skali i charakteru działalności oraz wielkości organizacji ją tworzących i ich różnych kultur organizacyjnych.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. są świadome obowiązków, jakie spoczywają na nich, jako pracodawcy oraz ryzyka reputacyjnego i związanego z ciągłością realizacji działalności operacyjnej w przypadku niezapewnienia odpowiednich warunków pracy.

W ELEKTROBUDOWA SA ustanowiona została *strategia zarządzania kapitałem ludzkim*, która reguluje obszary: rekrutacji, zatrudnienia pracowników, planów następstw na stanowiskach, wynagradzania i motywowania, oceny pracy, rozwoju pracowników, kształtowania stosunków przemysłowych, restrukturyzacji zatrudnienia, jakości pracy, monitoringu i kontroli wykonania strategii. Wyrazem jej realizacji są chociażby procedura *szkoleniowa* oraz procedura *rekrutacji i selekcji*, instrukcja *dokonywania okresowej oceny wyników pracy kadry menedżerskiej ELEKTROBUDOWA SA* czy instrukcja *wyliczania wskaźników oceny zarządzania kapitałem ludzkim*, a także *Porozumienie o zasadach współpracy* pomiędzy ELEKTROBUDOWA SA a funkcjonującymi w Spółce Związkami Zawodowymi. Zagadnienia czasu pracy oraz zasady wynagradzania reguluje *Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy z dnia 25 sierpnia 2017 roku*, który porusza także kwestie systemu motywacyjnego.

W ENERGOTEST sp. z o.o. realizacja zagadnień z obszaru zarządzania ludźmi znajduje swój wyraz między innymi w funkcjonującej procedurze *nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy*, procedurze *podnoszenia kwalifikacji w systemie szkoleń nieobowiązkowych*, jak również w *instrukcji zasady i warunki dokształcania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych w formach szkolnych i pozaszkolnych*

Obydwie spółki mają opisany proces rekrutacji i selekcji oraz proces podnoszenia kompetencji - spółki dążą do zatrudniania najlepiej wykwalifikowanej i kompetentnej kadry pracowników, stanowiącej gwarancję realizacji strategicznych celów organizacji. Swoje działania ukierunkowują również na studentów i absolwentów, starając się stwarzać im dogodne warunki rozwoju i elastyczny czas pracy.

Obie spółki co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które przestrzegają zasad prawa pracy, w tym w obszarze polityki antydyskryminacyjnej i antymobbingowej, jednak nie weryfikują formalnie ich spełnienia i nie umieszczają w treści umów z dostawcami związanych z tym zapisów. Mając na uwadze istotność danego zagadnienia ELEKTROBUDOWA SA podejmie prace zmierzające do ustanowienia Kodeksu Dostawców, który regulować będzie obszar współpracy z dostawcami i podwykonawcami, stanowiąc uzupełnienie funkcjonujących procedur zakupowej i ofertowej. Kodeks wskazywać będzie na oczekiwany zakres odpowiedzialności dostawców i podwykonawców w zakresie przestrzegania standardów pracy.

11.5.1 Zatrudnienie, wynagrodzenia i ochrona socjalna

Zatrudnienie⁵⁵

Na koniec 2017 roku ELEKTROBUDOWA SA zatrudniała 1710 pracowników (o 5,1% mniej w porównaniu z rokiem 2016), przy czym w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku zatrudnionych zostało 248 nowych osób, a z 321 rozwiązano stosunek pracy (w tym 44 nabyło prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy). W Grupie Kapitałowej zatrudnionych było łącznie 1889 osób, w całym 2017 roku zatrudniono 260 osób, a z 341 rozwiązano stosunek pracy (w tym 46 osób nabyło prawo do emerytury).

74% pracowników ELEKTROBUDOWA SA zatrudnionych było w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony, w Grupie wskaźnik ten kształtował się na poziomie 76%.

Umowy cywilnoprawne⁵⁶ są stosowane zarówno w Grupie Kapitałowej, jak i w przypadku ELEKTROBUDOWA SA w rzadkich przypadkach. W 2017 dotyczyło to 90 osób, w tym 19 kobiet, z czego 57 osób (14 kobiet) wykonywało zadania na rzecz ELEKTROBUDOWA SA. W 2017 roku ELEKTROBUDOWA SA korzystała z usług outsourcingu w zakresie obsługi IT.

⁵⁵ G4-LA1

⁵⁶ S.2.4.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
umowy na czas nieokreślony	188	159	1 245	1 105	1 433	1 264						
pełny etat	187	158	1 233	1 097	1 420	1 255						
niepełny etat	1	1	12	8	13	9						
umowy na czas określony (w tym na okres próbny)	64	61	391	385	455	446						
pełny etat	63	60	384	378	446	438						
niepełny etat	1	1	8	7	9	8						
RAZEM	252	220	1 637	1 490	1 889	1 710						

Tab. 9. Zatrudnienie ze względu na wymiar czasu pracy, rodzaj umowy o pracę i płeć na dzień 31 grudnia 2017 roku (w osobach) z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych.⁵⁷

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
poniżej 30 lat	52	2,8%	45	2,6%	366	19,4%	348	20,4%	418	22,1%	393	23,0%
30 - 50 lat	144	7,6%	125	7,3%	814	43,1%	728	42,6%	957	50,7%	853	49,9%
powyżej 50 lat	56	3,0%	50	2,9%	457	24,2%	414	24,2%	513	27,2%	464	27,1%
RAZEM	252	13,3%	220	12,9%	1 636	86,7%	1 490	87,1%	1 889	100,0%	1 710	100,0%

Tab. 10. Zatrudnienie w podziale na płeć i wiek na dzień 31 grudnia 2017 (w osobach) z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych.⁵⁸

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
dolnośląskie	0	0	10	10	10	10						
lubuskie	0	0	6	6	6	6						
łódzkie	2	2	34	34	36	36						
małopolskie	4	4	58	58	62	62						
mazowieckie	21	22	222	222	243	243						
opolskie	2	2	79	79	81	81						
pomorskie	6	7	39	32	45	37						
śląskie	148	120	425	286	573	403						
świętokrzyskie	0	0	2	2	2	2						
wielkopolskie	66	68	614	614	680	680						
zachodniopomorskie	1	1	40	40	41	41						
Finlandia	2	2	107	107	109	109						
Ukraina	0	0	1	0	1	0						
RAZEM	252	220	1 636	1 490	1 889	1 710						

Tab. 11. Zatrudnienie w podziale na lokalizację na dzień 31 grudnia 2017 roku (w osobach) z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych.⁵⁹

⁵⁷ S.2.1; G4-10

⁵⁸ G4-10

⁵⁹ G4-10

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
poniżej 30 lat	18	6,9%	18	7,3%	136	52,3%	131	52,8%	154	59,2%	149	60,1%
30 – 50 lat	15	5,8%	14	5,6%	53	20,4%	51	20,6%	68	26,2%	65	26,2%
powyżej 50 lat	7	2,7%	6	2,4%	31	11,9%	28	11,3%	38	14,6%	34	13,7%
RAZEM	40	15,4%	38	15,3%	220	84,6%	210	84,7%	260	100,0%	248	100,0%

Tab. 12. Pracownicy nowo zatrudnieni w 2017 roku w podziale na płeć i wiek.⁶⁰

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
dolnośląskie	1	1
łódzkie	2	2
małopolskie	6	6
mazowieckie	42	42
opolskie	9	9
pomorskie	12	12
śląskie	87	75
wielkopolskie	87	87
zachodniopomorskie	1	1
Finlandia	13	13
RAZEM	260	248

Tab. 13. Pracownicy nowozatrudnieni w 2017 roku z uwzględnieniem lokalizacji.⁶¹

	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
poniżej 30 lat	11	3,2%	10	3,1%	154	45,2%	150	46,7%	165	48,4%	160	49,8%
30 - 50 lat	12	3,5%	11	3,4%	87	25,5%	78	24,3%	99	29,0%	89	27,7%
powyżej 50 lat	10	2,9%	10	3,1%	67	19,6%	62	19,3%	77	22,6%	72	22,4%
RAZEM	33	9,7%	31	9,7%	308	90,3%	290	90,3%	341	100,0%	321	100,0%
w tym osoby, które nabyły prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy									46		44	

Tab. 14. Rotacja pracowników w 2017 roku w podziale na płeć i wiek.⁶²

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
dolnośląskie	2	2
kujawsko - pomorskie	3	3
łódzkie	8	8
małopolskie	14	14
mazowieckie	54	54
opolskie	15	15
pomorskie	11	10
śląskie	72	53
świętokrzyskie	1	1
wielkopolskie	127	127
Finlandia	11	11
RAZEM	341	321

Tab. 15. Rotacja pracowników w 2017 roku z uwzględnieniem lokalizacji.

⁶⁰ S.2.2

⁶¹ G4-LA1

⁶² S.2.3.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Na koniec 2017 roku kobiety stanowiły 12,9% wszystkich zatrudnionych w ELEKTROBUDOWA SA i 13,3% zatrudnionych w Grupie Kapitałowej. Najwięcej zatrudnionych to mężczyźni w przedziale wiekowym 30-50 lat (50% w ELEKTROBUDOWA SA, 51% w Grupie). Relatywnie niski odsetek kobiet - pracowników ELEKTROBUDOWA SA, jak również pracowników Grupy Kapitałowej, wynika głównie z charakteru prowadzonych przez Spółki działalności, która wymaga przede wszystkim kompetencji i kwalifikacji technicznych, w tym wykształcenia elektrycznego lub pokrewnego, którym w naszym kraju legitymują się wciąż głównie mężczyźni. Znajduje to potwierdzenie również w realizowanych procesach rekrutacyjnych na stanowiska techniczne, gdzie dominującymi kandydaturami są kandydatury mężczyzn. Spośród wszystkich zatrudnionych kobiet w ELEKTROBUDOWA SA, 12,6% zajmowało stanowiska kierownicze, a 2,1% - stanowiska dyrektorskie. W Grupie Kapitałowej odsetek ten wynosił odpowiednio 12,3% i 2,3%.

Organy zarządzające (Zarządy Spółek) w Grupie, na dzień 31 grudnia 2017, reprezentowane były przez mężczyzn: w ELEKTROBUDOWA SA w wieku 30 - 50 lat (2 osoby) oraz powyżej 50 lat (2 osoby), w ENERGOTEST sp. z o. o. - w wieku powyżej 50 lat (1 osoba)⁶³.

Poziom stanowiska/ przedział wiekowy	GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA		GRUPA KAPITAŁOWA		ELEKTROBUDOWA SA	
	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem			
fizyczne												
poniżej 30 lat	2	0,1%	1	0,1%	205	10,9%	201	11,8%	207	11,0%	202	11,8%
od 30 do 50 lat	9	0,5%	9	0,5%	382	20,2%	374	21,9%	391	20,7%	383	22,4%
powyżej 50 lat	6	0,3%	6	0,4%	292	15,5%	289	16,9%	298	15,8%	295	17,3%
fizyczne ogółem	17	0,9%	16	0,9%	879	46,6%	864	50,5%	896	47,5%	880	51,5%
asystenckie												
poniżej 30 lat	21	1,1%	17	1,0%	37	2,0%	37	2,2%	58	3,1%	54	3,2%
od 30 do 50 lat	33	1,7%	28	1,6%	21	1,1%	20	1,2%	54	2,9%	48	2,8%
powyżej 50 lat	8	0,4%	6	0,4%	0	0,0%	0	0,0%	8	0,4%	6	0,4%
asystenckie ogółem	62	3,3%	51	3,0%	58	3,1%	57	3,3%	120	6,4%	108	6,3%
specjalistyczne												
poniżej 30 lat	26	1,4%	24	1,4%	106	5,6%	92	5,4%	132	7,0%	116	6,8%
od 30 do 50 lat	79	4,2%	67	3,9%	252	13,3%	190	11,1%	331	17,5%	257	15,0%
powyżej 50 lat	38	2,0%	35	2,0%	96	5,1%	63	3,7%	134	7,1%	98	5,7%
specjalistyczne ogółem	143	7,6%	126	7,4%	454	24,0%	345	20,2%	597	31,6%	471	27,5%
kierownicze												
poniżej 30 lat	3	0,2%	3	0,2%	18	1,0%	18	1,1%	21	1,1%	21	1,2%
od 30 do 50 lat	20	1,1%	18	1,1%	133	7,0%	123	7,2%	153	8,1%	141	8,2%
powyżej 50 lat	4	0,2%	3	0,2%	54	2,9%	50	2,9%	58	3,1%	53	3,1%
kierownicze ogółem	27	1,4%	24	1,4%	205	10,9%	191	11,2%	232	12,3%	215	12,6%
dyrektorskie												
od 30 do 50 lat	3	0,2%	3	0,2%	25	1,3%	21	1,2%	28	1,5%	24	1,4%
powyżej 50 lat	0	0,0%	0	0,0%	15	0,8%	12	0,7%	15	0,8%	12	0,7%
dyrektorskie ogółem	3	0,2%	3	0,2%	40	2,1%	33	1,9%	43	2,3%	36	2,1%
Ogółem	252	13,3%	220	12,9%	1 636	86,7%	1490	87,1%	1 888	100,0%	1 710	100%

Tab. 16 Kadra pracownicza w podziale na kategorie według wieku, płci i poziomu stanowiska na dzień 31 grudnia 2017 roku (w osobach) z wyłączeniem osób przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych i zasiłkach rehabilitacyjnych.⁶⁴

⁶³ G4-LA12

⁶⁴ G4-LA12

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Na koniec 2017 roku w Grupie Kapitałowej zatrudnionych było 12 osób niepełnosprawnych, z tego 11 osób w ELEKTROBUDOWA SA, co stanowi 0,6% wszystkich zatrudnionych. Kwota opłaconych składek na PFRON⁶⁵ w Grupie w 2017 roku wyniosła 1 915 000 zł, z tego 1 784 272 zł w ELEKTROBUDOWA SA.

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
poniżej 30 lat	0	0	1	1	1	1
30 - 50 lat	1	1	3	3	4	4
powyżej 50 lat	2	1	5	5	6	6
RAZEM	3	2	9	9	12	11

Tab. 17. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w podziale na płeć i wiek na dzień 31 grudnia 2017 roku (w osobach).⁶⁶

Wynagrodzenie

Polityka wynagrodzeń w ENERGOTEST sp. z o.o. prowadzona jest w oparciu o obowiązujący w Spółce *Regulamin Wynagradzania*, który określa minimalne stawki wynagrodzeń w zależności od stanowisk. W ELEKTROBUDOWA SA mają zastosowanie zapisy Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 25 sierpnia 2017 roku, który zawiera zasady wynagradzania oraz inne kwestie pracownicze, między innymi dotyczące czasu pracy oraz współdziałania z zakładowymi organizacjami związkowymi.

stanowisko	GRUPA KAPITAŁOWA				ELEKTROBUDOWA SA			
	Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite		Średnie wynagrodzenie podstawowe		Średnie wynagrodzenie całkowite	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
fizyczne	2 550	3 037	3101	4125	2 568	3 030	3 138	4 129
asystenckie	3 502	3 211	3745	3793	3 516	3 205	3 727	3 789
specjalistyczne	4 346	4 992	4727	5862	4 269	4 648	4 610	5 343
kierownicze	7 613	7 010	8785	8146	7 260	6 901	8 331	8 016
dyrektorskie	12 000	14 062	19 389	18 335	12 000	13 982	19 389	18 242
ogólnie	4 426	4 416	4 930	5 503	4 368	4 207	4 847	5 257

stanowisko	Stosunek przeciętnego wynagrodzenia podstawowego kobiet i mężczyzn		Stosunek przeciętnego wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn		Stosunek mediany wynagrodzenia podstawowego kobiet i mężczyzn		Stosunek mediany wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn	
	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
	fizyczne	83,97%	84,74%	75,18%	75,98%	80,00%	80,00%	73,53%
asystenckie	109,07%	109,68%	98,74%	98,35%	112,90%	112,90%	97,07%	96,85%
specjalistyczne	87,05%	91,85%	80,64%	86,28%	85,11%	85,56%	75,57%	82,30%
kierownicze	108,59%	105,19%	107,84%	103,93%	107,69%	107,69%	113,06%	112,11%
dyrektorskie	85,34%	85,82%	105,75%	106,29%	90,57%	100,00%	130,17%	136,23%
ogólnie	100,21%	103,83%	89,60%	92,20%	105,57%	111,76%	87,51%	90,98%

Tab. 18 Wskaźniki dotyczące wynagrodzenia podstawowego oraz wynagrodzenia całkowitego kobiet i mężczyzn w poszczególnych kategoriach stanowisk.⁶⁷

⁶⁵ S.2.13.

⁶⁶ S.2.6

⁶⁷ S.2.7; S.2.9; G4-LA13

W analizach stawek wzięto pod uwagę dane dla pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy z wyłączeniem: pracowników zatrudnionych na budowach eksportowych, uczniów, członków zarządu, pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych, zasiłkach chorobowych oraz rehabilitacyjnych. Na koniec roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA było to 1468,a w Grupie Kapitałowej 1639 pracowników.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Mediana wynagrodzenia podstawowego w Grupie Kapitałowej dla kobiet na koniec 2017 roku była większa od mediany wynagrodzenia podstawowego dla mężczyzn o 5,57%. Z kolei mediana wynagrodzenia całkowitego na koniec roku 2017 dla kobiet była niższa od mediany wynagrodzenia całkowitego dla mężczyzn o 12,49%. W ELEKTROBUDOWA SA mediana wynagrodzenia podstawowego dla kobiet na koniec 2017 roku była większa od mediany wynagrodzenia podstawowego dla mężczyzn 11,76%. Z kolei mediana wynagrodzenia całkowitego na koniec roku 2017 dla kobiet była niższa od mediany wynagrodzenia całkowitego dla mężczyzn o 9,02%. Ze względu na specyfikę działalności zarówno Grupy Kapitałowej, jak i Spółki ELEKTROBUDOWA SA, kobiety zajmują głównie stanowiska nierobotnicze.

Świadczenia dla pracowników⁶⁸

Zarówno ELEKTROBUDOWA SA, jak i ENERGOTEST sp. z o.o. oferują pracownikom świadczenia socjalne w oparciu o przyjęty *Regulamin Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych* danej spółki. Ze świadczeń ZFŚŚ mogą korzystać obok pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy członkowie ich rodzin, pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, jak również emeryci i renciści, byli pracownicy zakładu pracy i członkowie ich rodzin. W ELEKTROBUDOWA SA zakres i forma świadczeń uzgadniane są w ramach konsultacji z zakładowymi organizacjami związkowymi.

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
udzielanie zapomóg w sytuacjach losowych i zdrowotnych pracowników oraz emerytów i rencistów	✓	✓
dofinansowanie zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży (obozy, kolonie, zimowiska, zielone szkoły);	✓	✓
pożyczki na zakup, budowę i remont zasobów mieszkaniowych;	✓	✓
dofinansowanie działalności kulturalno - oświatowej i sportowej (bilety na imprezy artystyczne, kulturalne, rozrywkowe i sportowe);	✓	✓
dopłaty do usług i świadczeń w zakresie różnych form działalności sportowo-rekreacyjnej (karnety na basen, fitness, siłownię, program MultiSport, dofinansowanie do wyjazdów i wycieczek dla pracowników);	✓	✓
spotkania integracyjne dla pracowników, organizacja imprez dla dzieci pracowników (Mikołajki, Dzień Dziecka), dofinansowanie do działalności Koła Emerytów;	✓	✓
opieka nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych i w przedszkolach		✓
dofinansowanie wyprawek szkolnych	✓	

Tab. 19 Przeznaczenie środków z ZFŚŚ.

W 2017 roku na działalność socjalną finansowaną z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych łącznie dla ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. wydano w sumie 2 824 199 zł, z tego 2 609 757 zł w ELEKTROBUDOWA SA.

Wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA objęci są kompleksową opieką medyczną. W roku 2017 suma wydatków na ochronę zdrowia wyniosła w Spółce 1 755 805, 56 zł. Każdy pracownik w ramach zapewnionego pakietu medycznego ma także możliwość skorzystania z profilaktycznych szczepień przeciwko grypie, może również wykupić na preferencyjnych warunkach usługę opieki medycznej dla swojej najbliższej rodziny.

Pracownicy ENERGOTEST sp. z o.o. mają dostęp do prywatnej opieki medycznej na preferencyjnych warunkach. W spółce funkcjonuje również pracowniczy program emerytalny, do którego pracownik, który nie ma skończonych 60-ciu lat, może przystąpić dobrowolnie, po przepracowaniu 2 lat. Pracownicy Spółki są również objęci dodatkowym, finansowanym przez pracodawcę ubezpieczeniem na życie.

⁶⁸S.2.15.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Obydwie spółki sprzyjają i wspierają wszystkich pracowników, którzy zostali rodzicami, dbając o umożliwienie im korzystania w pełni z wszystkich uprawnień związanych z rodzicielstwem. W ELEKTROBUDOWA SA od 2010 roku funkcjonuje program, *ELEKTROBUDOWA SA Przyjazna Rodzicom*, który ma na celu ułatwienie godzenia pracy z życiem prywatnym, biorąc pod uwagę sytuację pracowników, którzy zostają rodzicami. Kobiety, które urodziły dziecko i decydują się powrócić do pracy, mogą, niezależnie od przysługujących im przerw na karmienie, korzystać ze skróconego o godzinę dziennie czasu pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Elementem programu jest także elastyczny czas pracy, możliwość pracy w systemie *home - office*, jeśli wymagania stanowiska to umożliwiają, a także możliwość ustalenia w porozumieniu z przełożonym, indywidualnego rozkładu czasu pracy do ukończenia przez dziecko dwóch lat. Od roku 2017 Spółka oferuje także dopłaty do kosztu żłobka finansowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W roku 2017 do pracy w Grupie Kapitałowej wróciły 22 kobiety, które skorzystały z urlopu macierzyńskiego, z tego 20 w ELEKTROBUDOWA SA.

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
Liczba osób uprawnionych do urlopu ⁶⁹	22	20	142	126	164	146
Liczba osób, które skorzystały z urlopu	22	20	82	67	104	87
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i powróciły do pracy	22	20	79	64	101	84
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i po powrocie do pracy były zatrudnione dalej przez 12 miesięcy	21	19	71	56	92	75
Liczba osób, które skorzystały z urlopu i stosunek pracy został rozwiązany w ciągu 12 miesięcy	2	1	11	11	13	12

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
Wskaźnik powrotu do pracy (stosunek całkowitej liczby pracowników, którzy wrócili do pracy po urlopie macierzyńskim / ojcowskim do całkowitej liczby pracowników, którzy powinni byli wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim/ojcowskim)	97,12%	96,55%

Tab. 20 Wskaźniki powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia po urlopie macierzyńskim / ojcowskim w podziale na płeć.⁷⁰

11.5.2 Równość i różnorodność

Za jedno z istotnych ryzyk w obszarze spraw pracowniczych, ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. uznają ryzyko związane z nieprzebraniem zasady równego traktowania wszystkich pracowników i równych szans dla wszystkich. Spółki mają świadomość, że właściwe zarządzanie różnorodnością ma istotne znaczenie dla realizacji celów biznesowych oraz dla budowania pozytywnego wizerunku firmy na zewnątrz. Uznaje się, że materializacja takiego ryzyka mogłaby wiązać się z jednej strony z niedostatecznym wykorzystaniem potencjału pracowników, mogącym prowadzić do rezygnacji z pracy, jak również z możliwością utraty wartościowych, potencjalnych kandydatów do pracy, z drugiej strony - mogłaby narazić Spółki na kary i procesy sądowe w sytuacji stwierdzenia przypadków dyskryminacji, molestowania czy mobbingu.

⁶⁹ Wartość szacunkowa - nie wszyscy pracownicy zgłaszają informację o narodzinach dziecka.

⁷⁰ S.2.14.; G4-LA3

W Grupie Kapitałowej nie ma zastosowania jedna polityka regulująca obszar zarządzania różnorodnością, jednak ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. przywiązują bardzo dużą wagę do bezwzględnego stosowania w praktyce zasad wykluczających nierówne traktowanie w miejscu pracy i podejmują działania antidyskryminacyjne i antymobbingowe.

Wyrazem dążenia do zapewnienia wszystkim pracownikom równego traktowania w środowisku pracy, z szacunkiem, z poszanowaniem ich dóbr osobistych i godności oraz przeciwdziałania molestowaniu, molestowaniu seksualnemu i mobbingowi, a także zapewnienia równego traktowania w zatrudnieniu są w ELEKTROBUDOWA SA funkcjonujące od roku 2009 formalne *zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz przeciwdziałania mobbingowi*⁷¹. Pierwszy z dokumentów (*Zasady równego traktowania w zatrudnieniu*) stanowi o tym, że wszyscy pracownicy są równo traktowani w zakresie nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Zasady te są istotnymi wytycznymi przy tworzeniu innych, obowiązujących w Spółce dokumentów wewnętrznych, w szczególności Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, Regulaminu Pracy, Regulaminu Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych; znalazły swoje odzwierciedlenie także w przyjętej *Procedurze rekrutacji i selekcji*.

Dokument *Zasady przeciwdziałania mobbingowi* stwierdza jednoznacznie, że w spółce niedopuszczalne są zachowania, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery. Ponadto niedopuszczalne są również działania o charakterze seksualnym lub odnoszącym się do płci pracownika, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery.

Podejście Spółki do kwestii zarządzania różnorodnością oraz równego traktowania wszystkich pracowników uwzględnione zostało także w przyjętej z końcem maja 2017 roku drugiej wersji *Kodeksu Postępowania Etycznego*. Od 2010 roku roku ELEKTROBUDOWA SA jest członkiem inicjatywy UN Global Compact, deklarując co roku poparcie dla jej zasad, w tym zasady nr 6: *Efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia*, a od 2015 jest sygnatariuszem *Karty Różnorodności* - inicjatywy na rzecz promocji i rozpowszechniania polityki równego zatrudnienia i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, o czym informuje zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz.

W Spółce ENERGETEST sp. z o.o. podejście do kwestii zarządzania różnorodnością znajduje swój wyraz również w, obok obowiązujących Regulaminów, Procedur i Instrukcji (np. *Procedurze Nawiązywania i Rozwiązywania Stosunku Pracy*), przyjętym *Kodeksie Etycznym Spółki*. Dotychczasowa dobra praktyka i sposób postępowania oraz zasady stosowane we wszystkich procesach związanych z zarządzaniem personelem, przez osoby powiązane bezpośrednio, nie wymuszały szerszych uregulowań w przepisach wewnętrznych.

W roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano incydentów o charakterze dyskryminacyjnym. Nie miały miejsca zgłoszenia dotyczące naruszenia zasad równego traktowania w zatrudnieniu, ani stosowania praktyk mobbingowych⁷². Nie powzięto także informacji o takich sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o. oraz w odniesieniu do dostawców spółek. Spółki nie przeprowadzały audytów u swoich dostawców, weryfikujących przestrzeganie wyżej wymienionych zasad⁷³.

11.5.3 Rozwój pracowników

Zarówno ELEKTROBUDOWA SA, jak i ENERGETEST sp. z o.o. uznają kwestię rozwoju pracowników za mającą kluczowe znaczenie dla ich działań i rozwoju, będąc świadomym ryzyka związanego z niewłaściwym zarządzaniem procesem rozwoju pracowników, w szczególności ryzyka przestojów w działalności operacyjnej w związku z brakiem kompetentnej kadry i ryzyka kosztów powtarzanych procesów rekrutacyjnych oraz ryzyka pogorszenia wizerunku spółki na rynku pracy i w środowisku biznesowym.

⁷¹ S.6.1.

⁷² S.6.2; G4-HR3; S.6.3

⁷³ S.6.4

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Spółki podejmują zatem działania ukierunkowane na zapewnienie im kompetentnej, zmotywowanej i otwartej na zmiany kadry, zdolnej realizować ich strategię, stwarzając warunki do rozwoju osobistego każdemu zatrudnionemu, bez względu na płeć, wiek, czy też zajmowane stanowisko, zarówno poprzez udział w szkolnych, jak i pozaszkolnych formach nauczania. W obydwu spółkach czynione są starania wyjścia naprzeciw potrzebom poszczególnych jednostek organizacyjnych i dbałości o rozwój pracowników na każdym poziomie organizacji, przyjmując, że zagospodarowanie kapitału ludzkiego, na który składają się kwalifikacje, doświadczenie, kompetencje, wartości oraz postawy pracowników, ma kluczowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania organizacji.

Rozwój pracowników w każdej Spółce realizowany jest w sposób planowy, w oparciu o procedurę szkoleniową, stanowiącą część funkcjonującego w firmach systemu ISO 9001. Corocznie opracowywany jest plan i budżet celów szkoleniowych, z uwzględnieniem potrzeb zarówno firmy, jak i samych pracowników. Pracownicy mają także możliwość doraźnego, pozabudżetowego, zgłaszania chęci swojego udziału w przedsięwzięciach rozwojowych, po uzyskaniu każdorazowo akceptacji przełożonego.

Obie spółki finansują lub dofinansowują udział w szkoleniach ogólnorozwojowych, zawodowych, specjalistycznych, zdobycie uprawnień budowlanych, a także kształcenie w szkołach wyższych - studia pierwszego i drugiego stopnia oraz studia podyplomowe; ELEKTROBUDOWA SA finansuje lub dofinansowuje również udział pracowników w kursach językowych. W miarę możliwości zapewnia się pracownikom dostęp do wydawnictw branżowych, przepisów prawnych, materiałów informacyjnych, biuletynów, zapewniających łatwy i szybki dostęp do aktualnej wiedzy, komentarzy, publikacji, interpretacji, itp.

Z początkiem 2017 roku uruchomiono program studiów MBA dla osób na stanowiskach menedżerskich, w którym uczestniczą zarówno pracownicy ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o. o., mając możliwość pogłębienia swojej wiedzy z różnych obszarów, między innymi zarządzania strategicznego, procesów biznesowych, zarządzania projektami, rachunkowości, finansów oraz psychologii biznesu. W ELEKTROBUDOWA SA studia te, razem z uruchomioną Szkołą Liderów (obejmującą Akademię Zarządzania Projektami zgodnie z PMI, Akademię Menadżera zakładającą określenie własnego potencjału, budowanie autorytetu przywódcy, zarządzanie ludźmi, szkolenia z zakresu aspektów prawnych i negocjacji handlowych), stanowią element programu rozwoju kadry menedżerskiej, w tym kadry rezerwowej. Inwestycje w rozwój pracowników w ELEKTROBUDOWA SA w 2017 roku obejmowały także rozwój kompetencji technicznych, stąd szkolenia dla pracowników fizycznych (znajomość produktów spółki, montaż i obróbka kabli, zdobycie uprawnień budowlanych) oraz dla pracowników Grupy Pomiarowo - Rozruchowej (między innymi gospodarka gazem SF₆ czy zabezpieczenia Atres).

W roku 2017 obie spółki zainwestowały łącznie w rozwój pracowników 1 893 525,95 tys. zł, czyli przeciętnie wydatki na jednego pracownika w tym okresie wynosiły 995 zł). Udział kosztów szkoleń w funduszu wynagrodzeń w 2017 roku łącznie dla ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. wynosił 1,1%.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
Liczba wszystkich uczestników szkoleń (indywidualne, grupowe, językowe)	905	809
w tym kobiet	199	172
w tym mężczyzn	706	637
Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika (całkowita liczba godzin szkoleniowych/całkowita liczba pracowników)	12,10	12,47
Średnia liczba godzin szkoleniowych na kobietę (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez kobiety/całkowita liczba kobiet)	15,96	16,50
Średnia liczba godzin szkoleniowych na mężczyzn (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez mężczyzn/całkowita liczba mężczyzn)	11,51	11,87
Średnia liczba godzin szkoleniowych na kategorię pracowników (całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez pracowników w danej kategorii/całkowita liczba pracowników w danej kategorii)		
stanowiska fizyczne	3,78	3,83
stanowiska asystenckie	14,05	14,89
stanowiska specjalistyczne	15,14	16,87
stanowiska kierownicze	32,71	33,91
stanowiska dyrektorskie	27,60	30,75
Wskaźnik inwestycji w szkolenia w zł (koszty szkoleń/przeciętna liczba zatrudnionych)	994,75	1 010,30
Wskaźnik kosztów szkoleń w % (koszty szkoleń/koszty uzyskania przychodów)	0,20%	0,20%
Wskaźnik udziału kosztów szkoleń w wynagrodzeniach w % (koszty szkoleń/suma: wynagrodzeń bez odpraw, ubezpieczeń społecznych (bez FSS), odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia, pozostałe świadczenia na rzecz pracowników)	1,08%	1,10%

Tab. 21 Wskaźniki dotyczące szkoleń (dotyczy szkoleń językowych, indywidualnych i grupowych bez szkoleń zawodowych i szkoleń BHP).⁷⁴

11.5.4 Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się

ELEKTROBUDOWA SA jak i ENERGOTEST sp. z o.o. otwarte są na dialog i potrzeby pracowników, analizując zgłaszane uwagi. Spółki podejmują działania ukierunkowane na to, by pracownicy mieli dostęp do najistotniejszych informacji dotyczących prowadzonych działań, mających wpływ na pracowników w drodze ogłoszeń lub zarządzeń umieszczanych w ogólnodostępnym systemie LotusNotes lub z wykorzystaniem poczty elektronicznej (w ELEKTROBUDOWA SA przyjmuje to dodatkowo formę *Newslettera* firmowego).

Obie spółki przestrzegają standardów pracowniczych w zakresie prawa do zrzeszania się i rokowań zbiorowych, i funkcjonują w oparciu o przepisy wewnętrzne dostosowane do uregulowań prawnych. Respektują prawo do tworzenia własnych organizacji pracowniczych i przystępowania do nich, celem propagowania własnych interesów. ELEKTROBUDOWA SA jako członek UN Global Compact deklaruje publicznie poparcie dla trzeciej zasady tej inicjatywy, tj. *Poszanowanie wolności zrzeszania się*.

W ENERGOTEST sp. z o. o. nie funkcjonował na dzień 31 grudnia 2017 żaden związek zawodowy. We wszystkich kwestiach wymaganych prawem Spółka prowadziła dialog bezpośrednio z grupą zainteresowanych pracowników lub z Przedstawicielem pracowników⁷⁵ wybieranym na *podstawie Regulaminu Wyborów Przedstawiciela Pracowników*. Wybory te są powszechne i bezpośrednie, i może w nich wziąć udział każdy zatrudniony/a, zgłaszając swoją kandydaturę osobiście lub poprzez innych zatrudnionych. Zgodnie z przyjętymi założeniami wynikającymi z przepisów prawa konsultacje z Przedstawicielem Pracowników odbywały się w przeszłości i będą odbywać w przypadkach określonych w obowiązującym prawie.

⁷⁴ G4-LA9; S.5.1.

⁷⁵ S.3.5.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Z kolei sprawy pracowników rozpatrywane są w ELEKTROBUDOWA SA między innymi za pośrednictwem trzech związków zawodowych, które na koniec 2017 roku zrzeszały 29,5% wszystkich pracowników⁷⁶. Wszyscy pracownicy ELEKTROBUDOWA SA zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w 2017 (z wyłączeniem Zarządu Spółki oraz pracowników oddelegowanych do pracy poza granice Polski) objęci byli do 30 września 2017 roku Zakładowym Układem Zbiorowym zawartym 20 stycznia 2004 roku pomiędzy pracodawcą a zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Spółce, a od 1 października 2017 - nowym Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy⁷⁷.

	Liczba członków na koniec 2017 roku
Związek Zawodowy Pracowników ELEKTROBUDOWA SA	314
Związek Zawodowy Pracowników Technicznych, Dozoru i Administracji „KADRA”	100
Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”	101
	515

Tab. 22 Związki Zawodowe w ELEKTROBUDOWA SA na koniec 2017 roku.⁷⁸

ELEKTROBUDOWA SA ma świadomość ryzyk związanych z nieprzewidzianymi roszczeniami czy przestojami związanymi ze strajkami pracowniczymi, które mogłyby zachwiać stabilnością prowadzonej działalności, jak również spowodować złą atmosferę w miejscu pracy i przyczynić się do pogorszenia jej wizerunku na rynku pracy i w środowisku biznesowym, stąd duży nacisk kładziony jest na konstruktywny dialog pomiędzy pracodawcą a organizacjami związkowymi. Od lat ma miejsce kooperacja, zarówno w kwestiach związanych z bieżącą działalnością operacyjną, jak i rozwojową, jak również wynikami ekonomiczno - finansowymi, polityką zatrudnienia oraz wynagrodzeń. Związki zawodowe aktywnie uczestniczą w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz kształtowaniu polityki personalnej. Współdziałanie to odbywa się według zasad określonych w zawartym w tej sprawie *Porozumieniu o współpracy* z 2004 roku, w którym podkreślono, że utworzony przez organizacje związkowe w celu zapewnienia warunków informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji Komitet ds. informacji i konsultacji oraz pracodawca, prowadzi konsultacje w dobrej wierze i z poszanowaniem interesów obu stron.

Reprezentanci wszystkich związków odbywają regularne spotkania⁷⁹ z przedstawicielami Zarządu Spółki. Co miesiąc realizowane są robocze spotkania stron, mające na celu omówienie bieżącej sytuacji Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zatrudnienia i wynagrodzeń oraz polityki socjalnej. Co roku odbywa się spotkanie mające na celu między innymi ocenę funkcjonowania wewnątrzzakładowych aktów normatywnych, ustalenie preliminarza wydatków socjalnych oraz harmonogramu i rozkładu czasu pracy na kolejny rok. W roku 2017 odbyło w sumie kilkanaście spotkań. Wśród głównych tematów, jakie poruszane były przez związki w ubiegłym roku, znalazły się: zagadnienia socjalne, zasady wynagradzania, warunki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opieka medyczna i profilaktyka zdrowotna.

W roku 2017 ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano działań mogących stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do prowadzenia sporów zbiorowych ani działań naruszających te prawa. Nie stwierdzono również przypadków ingerowania w funkcjonowanie organizacji związkowych oraz podejmowania działań na niekorzyść pracowników zrzeszonych w ramach związków zawodowych. Nie odnotowano żadnych protestów pracowniczych, ELEKTROBUDOWA SA nie pozostawała również w sporze zbiorowym⁸⁰ z zakładowymi organizacjami związkowymi⁸¹.

⁷⁶ S.3.1.; S.3.2.

⁷⁷ G4-11

⁷⁸ S.3.1.; S.3.2.

⁷⁹ S.3.6

⁸⁰ S.3.3.

⁸¹ ELEKTROBUDOWA SA na dzień 31 grudnia 2017 roku była stroną pozwaną przez Fiński Związek Zawodowy Pracowników Branży Elektrycznej. Przedmiotem pozwów jest żądanie zasądzenia od ELEKTROBUDOWA SA dopłat do wypłaconych 186 pracownikom wynagrodzeń za świadczoną pracę w okresie zatrudnienia przy budowie Elektrowni Atomowej w Finlandii. ELEKTROBUDOWA SA od początku kwestionuje wysokość tych roszczeń. Zdaniem Zarządu ELEKTROBUDOWA SA układ zbiorowy, na który powołują się fińskie związki zawodowe, nie ma zastosowania w pracach realizowanych przez ELEKTROBUDOWA SA podczas projektu w Finlandii, co potwierdzają odpowiednie analizy prawne. Zarząd stoi na stanowisku, że ELEKTROBUDOWA SA bezwzględnie przestrzega zapisów Dyrektywy 96/71WE w sprawie pracowników delegowanych w ramach świadczenia usług, w szczególności art. 3 „Warunki zatrudnienia”. Szersze informacje na temat toczącego się sporu znajdują się w sprawozdaniu finansowym.

11.5.5 Bezpieczeństwo i higiena pracy

W Grupie Kapitałowej nie obowiązuje jedna polityka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, co wynika przede wszystkim z różnego zakresu i charakteru prowadzonej działalności spółek. W przypadku ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o., funkcjonująca w nich polityka BHP wynika z polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, będąc jej integralną częścią. Stanowi ona deklarację spółek w zakresie utrzymania właściwego poziomu BHP, dzięki podnoszeniu świadomości i odpowiedzialności pracowników, poprzez kreowanie kultury bezpieczeństwa i współdziałanie wszystkich pracowników oraz respektowaniu obowiązujących wymagań prawnych i norm (PN-N 18001 i OHSAS 18001), z uwzględnieniem utrzymania właściwego standardu bezpieczeństwa i higieny pracy, tzn. niezbędnego do sukcesywnego wykonywania zadań spółek, bez narażenia pracowników na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe

ELEKTROBUDOWA SA - biorąc pod uwagę profil jej działalności - ma świadomość, jak istotny wpływ na jej funkcjonowanie ma zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy, i jak wiele ryzyk związanych jest z tym obszarem. W ELEKTROBUDOWA SA za szczególnie istotne ryzyka w obszarze BHP uznaje się ryzyko: prowadzenia prac kontrolno-pomiarowych i rozruchowych, wykonywania prac pod napięciem, prowadzenia prac na wysokości, prowadzenia robót kablowych, eksploatacji instalacji i urządzeń elektroenergetycznych na placach budów, pracy z elektronarzędziami oraz eksploatacji zawiesi. Dla minimalizowania wystąpienia tych ryzyk stosuje się szereg formalnych instrukcji określających zasady wykonywania i sposobu nadzorowania prac, podczas których występują znaczące zagrożenie związane z technologią, organizacją, maszynami, urządzeniami, sprzętem technicznym, narzędziami oraz otoczeniem, w którym ta praca jest wykonywana.

Zarządzanie bezpieczeństwem pracy w ELEKTROBUDOWA SA odbywa się dwupłaszczyznowo, co wynika ze sposobu organizacji służby BHP - poprzez opracowywanie i wdrażanie procedur oraz instrukcji na poziomie centralnym (z możliwością konsultacji na forum całego zespołu BHP) oraz monitorowanie ich wykorzystania na poziomie operacyjnym. Z realizowanej polityki wynika szereg procedur. W ELEKTROBUDOWA SA są to: *Monitorowanie stanu BHP, Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego, Reagowanie na zdarzenia potencjalnie wypadkowe, Identyfikowanie zagrożeń oraz reagowania na sytuacje niebezpieczne i awaryjne, Sterowanie operacyjne*. Na podstawie przyjętych procedur, wszystkie kontrakty realizowane przez ELEKTROBUDOWA SA podlegają planowym i doraźnym kontrolom Specjalistów BHP sprawujących nadzór BHP nad oddziałami. Ponadto procedura monitorowania wprowadza obowiązek regularnych przeglądów stanu BHP na kontraktach, realizowanych z udziałem Kierownictwa. Tego typu działania mają za zadanie stale uświadamiać kadrę kierowniczą w zakresie potencjalnych i realnych zagrożeń występujących na podległych im obszarach. W ten sposób realizuje się również istotną część doradczo - kontrolnej funkcji, jaką pełni służba BHP na kontraktach. Wyniki wspomnianych wyżej kontroli są notowane w dokumentacji systemowej i podlegają okresowej analizie na poziomie kontraktów oraz oddziałów. Na podstawie wniosków z przeprowadzonych analiz formułuje się działania korygujące i zapobiegawcze. Postępy w ich wdrażaniu, realizowanym na poziomie operacyjnym przez pracowników działu BHP i osoby wyznaczone, weryfikowane są w formie okresowych kontroli dokonywanych przez pracowników służby BHP odpowiedzialnych za właściwe jednostki organizacyjne. Regularne kontrole uzupełniane są rokrocznie planowanymi audytami wewnętrznymi i zewnętrznymi, których pozytywne wyniki stanowią podstawę dla przedłużenia certyfikacji ZSZ Spółki. W związku z okresowo realizowanymi przeglądami systemu zarządzania BHP weryfikuje się także obecność i aktualność procedur i dokumentacji odnoszącej do BHP i w razie konieczności wydaje się ich nowe wersje. Corocznie, przy okazji redagowania raportu rocznego o stanie BHP, dokonuje się ponownej analizy zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków, co znajduje następnie swój wyraz w formułowaniu celów na kolejny rok i doskonaleniu rozwiązań z obszaru BHP.

Aby minimalizować ryzyko występujące w środowisku pracy, w obu spółkach, kładziony jest nacisk na jego regularną, ciągłą identyfikację; w ELEKTROBUDOWA SA dodatkowo zwraca się uwagę na odpowiedni przepływ informacji między rozproszonymi jednostkami organizacyjnymi Spółki. Ryzyka obszaru BHP szacowane są operacyjnie, przez właściwą kadrę BHP, w formie kontroli i raportów oraz na poziomie strategicznym poprzez audyty, kontrole i raporty roczne. W obu spółkach funkcjonuje procedura dotycząca *identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego, a także reagowania na zdarzenia potencjalnie wypadkowe*. W przypadku wystąpienia w ELEKTROBUDOWA SA wypadków przy pracy, aby wprowadzić adekwatne działania profilaktyczne, opracowuje się zarządzenia powypadkowe.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Za istotny element zarządzania bezpieczeństwem uznaje się w obu spółkach właściwą edukację pracowników. Podstawowym elementem działań propagujących wiedzę BHP są szkolenia, wstępne ogólne i stanowiskowe, a także okresowe. W ELEKTROBUDOWA SA szkolenia te realizowane są zwykle przez kadrę BHP Spółki. Podczas tych szkoleń omawiane są zagadnienia powiązane z aspektem BHP istotne z perspektywy Spółki. Dodatkowo, dla najwyższego kierownictwa organizowane są szkolenia tematyczne, uzupełnione o wykłady opisujące charakterystyki wypadków, prelekcje przedstawicieli firm specjalistycznych, z którymi Spółka współpracuje, wystąpienia przedstawicieli organów nadzoru pracy (np. Inspektorów PIP), a także zajęcia z wykwalifikowanymi ratownikami medycznymi. Istotne zagadnienia przedstawiane są także na łamach biuletynu BHP, kierowanego do wszystkich pracowników, których dane zagadnienie może dotyczyć. Na zagadnienia pierwszej pomocy przedmedycznej zwraca się także uwagę w ENERGOTEST sp. z o.o., które stanowi, obok tematu zwalczania pożarów i ewakuacji, przedmiot szkoleń w Spółce realizowanych w ramach celów szczegółowych BHP.

W ELEKTROBUDOWA SA działa komisja BHP, która jest organem doradczym pracodawcy. W jej skład wchodzi w równej mierze przedstawiciele pracodawcy oraz pracowników. Działalność w zakresie BHP prowadzi również Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy, który w ramach swoich obowiązków przeprowadza kontrole warunków pracy⁸².

Polityka i informacje o systemie zarządzania firmy odnośnie BHP w przypadku obu spółek prezentowane są na ich stronach internetowych. Wewnętrznie uregulowania zamieszczone są w bazie Lotus Notes, do której dostęp ma każdy pracownik firmy. Podstawowe informacje dotyczące BHP są corocznie ujmowane w ramach analizy stanu BHP oraz przedstawiane na corocznych Przeglądach Zarządzania. Dodatkowo ELEKTROBUDOWA SA wybrane informacje z *Raportu o stanie BHP* przekazuje do wiadomości wszystkich pracowników w formie wydawanego *Biuletynu BHP*.

W roku 2017 ELEKTROBUDOWA SA zrealizowała między innymi następujące cele w obszarze BHP:

- wyposażenie pracowników zatrudnionych na montażach w odzież trudnopalną (łukochronną),
- zakup trzech zestawów do bezpiecznego cięcia kabli pod napięciem (do 60 kV),
- zakup kompletu aparatury pomiarowej służącej do identyfikacji kabli oraz przeszkolenie wytypowanych pracowników grupy pomiarowej w zakresie obsługi wyżej wymienionej aparatury,
- organizacja szkoleń dla kadry kierowniczej z zakresu prowadzenia robót budowlanych na podstawie prawa budowlanego i energetycznego.

Podstawowym wyzwaniem w obszarze BHP w przypadku obu spółek, jest kontrolowanie i egzekwowanie przestrzegania przepisów i zasad BHP w rozproszonych oddziałach firm oraz dostosowywanie rozwiązań w dziedzinie BHP do rozwoju nowych technologii oraz przemian w procesach produkcji. ELEKTROBUDOWA SA staje także przed koniecznością dostosowania do wymagań oraz certyfikacji z zakresu normy ISO 45001, co wiąże się z koniecznością podjęcia szeregu działań dotyczących zarówno kierownictwa Spółki, jak i pracowników na poziomie operacyjnym.

ELEKTROBUDOWA SA stosuje wskaźniki częstości i ciężkości wypadków, zgodnie z wzorem stosowanym przez ZUS. W raportach rocznych agregowane są również informacje dotyczące obszarów występowania sytuacji niebezpiecznych (zdarzenia potencjalnie wypadkowe).

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
Liczba wszystkich raportowanych wypadków	0	0	9	9	9	9
Liczba wypadków śmiertelnych	0	0	0	0	0	0
Liczba wypadków ciężkich	0	0	0	0	0	0
Liczba wypadków powodujących czasową niezdolność do pracy	0	0	9	9	9	9
Liczba chorób zawodowych	0	0	0	0	0	0
Liczba dni absencji chorobowej na skutek wypadków przy pracy	0	0	505	505	505	505
RAZEM	0	0	523	523	523	523

⁸² S.4.10.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

	GRUPA KAPITAŁOWA	ELEKTROBUDOWA SA
Współczynnik częstości wypadków (liczba wypadków na 1000 zatrudnionych)	4,77	5,26
Współczynnik ciężkości wypadków (stosunek liczby dni absencji chorobowej do liczby wypadków)	56,11%	56,11%

Tab. 23 Wskaźniki dotyczące wypadków przy pracy w okresie 1 stycznia - 31 grudnia 2017 roku.⁸³

Wypadki przy pracy w ELEKTROBUDOWA SA miały miejsce w województwach: śląskim (2), mazowieckim (1), pomorskim (2), wielkopolskim (3), dolnośląskim (1), zachodniopomorskim (1). Do najczęstszych przyczyn wypadków należały: nieuwaga, nieostrożność pracownika, niewłaściwa metoda wykonywania pracy czy niewłaściwa organizacja pracy⁸⁴. Spółka podejmuje działania ukierunkowane na ograniczanie tego typu nieprawidłowości poprzez regularne szkolenia i instruktaże budujące świadomość i kulturę bezpiecznej pracy. Analizując przyczyny wypadków w 2017 roku zdecydowano o jeszcze większym kładzeniu nacisku w ramach szkoleń w 2018 roku na kwestię regularnego korzystania ze środków ochrony osobistej, koncentracji na wykonywanych czynnościach oraz zwiększeniu nadzoru nad prowadzonymi pracami.

Obie spółki przywiązują wagę do zapewnienia przestrzegania przepisów BHP u swoich dostawców/podwykonawców. Wyboru i oceny dostawców/podwykonawców dokonuje się na podstawie zdolności do spełnienia przez nich specyfikacji zawartych w zamówieniach i umowach, z uwzględnieniem wymagań dotyczących ZSZ, w tym poziomu stosowanych zasad BHP. ELEKTROBUDOWA SA wymaga od swoich dostawców przestrzegania zasad obowiązujących w Spółce, w tym wynikających z normy OHSAS 18001, czego wyrazem są między innymi zapisy w umowach dotyczące BHP, a opiniowane przez dział BHP⁸⁵. Obie spółki weryfikują swoich dostawców pod kątem spełnienia wymogów BHP poprzez wypełnianie ankiety kwalifikacyjnej, zastrzegają sobie również prawo do ich okresowej oceny / audytu weryfikującego w obszarze BHP. Informacje o polityce i systemie zarządzania BHP stanowią załącznik do każdej z umów podpisywanych przez spółki z jej dostawcami, w ELEKTROBUDOWA SA ponadto elementy Polityki BHP przekazywane są pracownikom dostawców na szkoleniach wprowadzających (instrukcja dla dostawców / podwykonawców). Zarówno w ENERGETEST sp. z o.o., jak i w ELEKTROBUDOWA SA stosuje się *Oświadczenie podwykonawcy* o zapoznaniu się z *Instrukcją dla podwykonawców*, która to instrukcja opisuje zasady postępowania w zakresie BHP podczas realizacji zadań na rzecz spółek, zgodnie z wymaganiami określonymi w ZSZ, jak również z dodatkowymi unormowaniami i zasadami szczególnymi. Dla wykonywania robót szczególnie niebezpiecznych, częstych dla działalności ELEKTROBUDOWA SA (np. dotyczących robót kablowych), mają zastosowanie specjalne instrukcje.

W roku 2017 zaistniały stwierdzone przypadki nieprzestrzegania przepisów BHP u podwykonawców ELEKTROBUDOWA SA. Aby korygować tego typu nieprawidłowości, Spółka stosuje odpowiednie zapisy w umowach z podwykonawcami, przeprowadza intensywne kontrole i audyty oraz egzekwuje kary umowne, mające na celu niwelowanie niepożądanych zachowań; zastrzega sobie również prawo do zaniechania dalszej współpracy.

11.6 Poszanowanie praw człowieka

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje jedna polityka regulująca kwestie przestrzegania praw człowieka, co wynika z różnej skali prowadzonej działalności, wielkości organizacji i różnej kultury organizacyjnej. ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. traktują odpowiedzialnie zobowiązania w tym obszarze, w tym zobowiązania wobec swoich pracowników, uznając fakt pełnienia szczególnej funkcji jako *wyspecjalizowanego organu społecznego, od którego wymaga się przestrzegania obowiązującego prawa i poszanowania praw człowieka*⁸⁶. Przestrzegają przepisów prawa dotyczących poszanowania praw człowieka i odnoszących się do relacji z pracownikami, międzynarodowych i ustanowionych przez ustawodawstwa krajów, na terenie których prowadzą działalność, uznając to za podstawowy i niezbędny warunek funkcjonowania każdej firmy.

⁸³ G4-LA6 ; S.4.1.; S.4.2.; S.4.3.; S.4.4.; S.4.5.; S.4.6.

⁸⁴ S.4.1.

⁸⁵ S.4.11 – Spółka stosuje w umowach z dostawcami zapisy dot. BHP nie jest jednak w stanie podać liczby i odsetka umów, w których takie zapisy się znalazły

⁸⁶ Za: *Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka. Wdrażanie dokumentu ramowego ONZ „Chronić, szanować i naprawiać”*, Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu.

Wychodząc poza podstawowe, ogólnie realizowane prawa człowieka, spółki kierują się w swoich działaniach zasadami przyjętych *Kodeksów Etycznych*, które stanowią podstawową przesłankę do eliminacji wszelkich przypadków łamania prawa człowieka przez Spółki. ELEKTROBUDOWA SA jako członek inicjatywy UN Global Compact, corocznie składa publiczną, podpisaną przez Prezesa Spółki, deklarację swojego poparcia dla zasad tej inicjatywy, w tym zasad odnoszących się do praw człowieka tj. *popieranie i przestrzeganie praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową oraz eliminacja wszelkich przypadków łamania praw człowieka przez firmę*, a także zasad dotyczących standardów pracy, tj. *poszanowanie wolności stowarzyszania się, eliminacja wszelkich form pracy przymusowej, zniesienie pracy dzieci oraz efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia*.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. przestrzegają norm prawnych zawartych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, przede wszystkim Kodeksie pracy oraz wypełniają podstawowe postanowienia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 roku w zakresie prawa do wolności myśli, sumienia, wyznania, opinii i swobody jej wyrażania, prawa do odpowiednich i zadowalających warunków pracy, w tym do zakazu traktowania innych w sposób poniżający, niehumanitarny. Respektują prawa pracownicze obejmujące eliminację jakichkolwiek form pracy przymusowej i czerpania z nich korzyści, nie zatrudniają więźniów oraz przestrzegają norm prawnych wyraźnie wskazujących, iż dla nawiązania stosunku pracy wymagana jest zgoda pracownika oraz pracodawcy, a dokumenty podpisywane przy tej okazji przez obie strony są przejrzyste i nie zawierają żadnych niezrozumiałych postanowień. Charakter „dobrowolności” przejawia się również w możliwości rozwiązania przez pracownika umowy w każdej chwili, w ramach obowiązujących przepisów Kodeksu pracy.

Obie Spółki wypełniają zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy we wskazanych przez nią aspektach. Respektują prawo do godziwych warunków pracy, w tym płac oraz innych form wynagradzania zgodnie z przepisami i prawem krajowym lub postanowieniami umów zbiorowych, praktykują równe wynagrodzenie za pracę o tej samej wartości. Wypłacają należne wynagrodzenia bezpośrednio zainteresowanym pracującym, z uwzględnieniem tylko tych ograniczeń lub potrąceń, na jakie zezwala prawo, przepisy lub umowy zbiorowe. Respektują prawo do ochrony socjalnej, do organizowania się i do strajku⁸⁷, do odpoczynku po tygodniu pracy, świąt, spraw z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i macierzyństwa oraz możliwość łączenia pracy z obowiązkami rodzinnymi. W miarę sposobności umożliwiają praktykowanie tradycji religijnych. Stosowane przez Spółki procedury zatrudnienia są wolne od dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, wyznanie, pochodzenie narodowe, pochodzenie społeczne, poglądy polityczne, wiek czy niepełnosprawność, stan cywilny lub status rodzinny, relacje osobiste itp., czego formalnym potwierdzeniem są przyjęte procedury rekrutacji, a także *zasady równego traktowania w zatrudnieniu* (funkcjonujące w ELEKTROBUDOWA SA).

Spółki nie zatrudniają dzieci ani nie czerpią z tego korzyści. Jednocześnie, mając na uwadze to, że polskie ustawodawstwo umożliwia zatrudnianie młodocianych, ELEKTROBUDOWA SA objęła patronatem dwie klasy szkoły zawodowej w Koninie, gdzie mieści się jeden z jej zakładów produkcyjnych. Uczniowie tej klasy mają możliwość pozyskania wiedzy opartej na praktyce. Zatrudniając uczniów konińskiej szkoły, Spółka bezwzględnie przestrzega przy tym ściśle określonych warunków Kodeksu pracy, które regulują kwestię świadczenia pracy przez młodocianych.

W roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków naruszania praw człowieka, w tym przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej. Nie powzięto także informacji o takich sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o. oraz w odniesieniu do dostawców spółek⁸⁸.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. co do zasady są zainteresowane nawiązaniem współpracy jedynie z organizacjami, które przestrzegają praw człowieka, jednak jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem oceny podwyższonego ryzyka naruszania praw człowieka, w tym w zakresie przeciwdziałania pracy dzieci i pracy przymusowej; nie nakładały na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań w tym obszarze (w tym w postaci zapisów w umowach) i nie weryfikowały formalnie ich spełnienia, w tym nie prowadziły audytów weryfikujących przestrzeganie tych praw⁸⁹.

⁸⁷ Więcej w rozdziale 5.4 - *Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się*.

⁸⁸ S.7.1.; S.7.2.; S.8.1.; S.8.2.

⁸⁹ S.7.3.; S.8.3; S.7.4.; S.8.4

Mając jednocześnie na uwadze istotność danego zagadnienia tj. uwzględniając to, że w łańcuchu dostaw mogą wystąpić obszary ryzyk, w których brak poszanowania praw człowieka może wpłynąć zarówno na reputację spółki, jak i na jej zdolność do wywiązywania się ze swoich zobowiązań, ELEKTROBUDOWA SA podejmie prace zmierzające do ustanowienia Kodeksu Dostawców, który regulować będzie obszar współpracy z dostawcami i podwykonawcami, stanowiąc uzupełnienie funkcjonujących procedur zakupowej i ofertowej, i który wskazywać będzie na oczekiwany zakres odpowiedzialności dostawców i podwykonawców w zakresie przestrzegania praw człowieka.

11.7 Kwestie społeczne

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonuje odrębna polityka w zakresie kwestii społecznych, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności, wielkości organizacji, różnic technologicznych i różnej kultury organizacyjnej. ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. realizują zadania w tym obszarze na podstawie przyjętych wewnętrznie dobrych praktyk.

11.7.1 Zaangażowanie społeczne i wpływ na społeczności lokalne

Wsparcie społeczności⁹⁰

Zaangażowanie społeczne to jeden z elementów aspektów społecznej odpowiedzialności biznesu ELEKTROBUDOWA SA. Spółka prowadzi politykę wspierania działalności społecznej w zakresie akcji charytatywnych, polityki społecznej, ochrony i promocji zdrowia, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Odbywa się to głównie poprzez przekazywanie darowizn w formie finansowej lub rzeczowej, w szczególności na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub innych podmiotów prowadzących działalność w sferze zadań publicznych (Spółka nie udziela darowizn na rzecz osób fizycznych). W roku 2017 Spółka podjęła pracę nad *opracowaniem Polityki działalności charytatywnej*.

Przekazywane przez Spółkę środki finansowe wykorzystywane są głównie do realizacji celów statutowych podmiotów, a także jako dofinansowanie olimpiad szkolnych, wsparcie kół naukowych czy pomoc finansowa np. przy organizacji wigilii dla samotnych. Od kilku lat pracownicy ELEKTROBUDOWA SA biorą także udział w charytatywnym biegu w formie sztafety - Katowice Poland Business Run, by wspomóc podopiecznych Fundacji Jaśka Meli Poza Horyzonty.

ENERGOTEST sp. z o.o. nie zdefiniował kierunków swojego zaangażowania w działalność prospołeczną, ani zasad współpracy z organizacjami i instytucjami. Działania firmy w tym zakresie mają charakter doraźny i polegają głównie na udzieleniu wsparcia finansowego jednostkom lub organizacjom kulturalnym, oświatowym, stowarzyszeniom i towarzystwom branżowym. Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do grup dzieci i młodzieży (dofinansowanie obozu wędrownego, pomoc choremu dziecku), artystów (dofinansowanie Blues Festiwal) oraz na finansowanie projektów branżowych, np. związanych z kompletacją i archiwizacją dokumentów historycznych SEP (od powstania SEP, tj. 1919 roku do 1945 roku). Decyzję o udzieleniu wsparcia każdorazowo podejmuje Prezes Zarządu, po wnikliwej analizie każdego wniosku i potrzeb stron zainteresowanych uzyskaniem wsparcia.

W 2017 roku na działalność prospołeczną, w tym charytatywną, ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. wydatkowały łącznie kwotę 66 863 zł, w tym ELEKTROBUDOWA SA - 61 363 zł. Największy udział w tej kwocie miały darowizny przekazywane na rzecz ochrony i promocji zdrowia⁹¹.

Komunikacja ze społecznościami lokalnymi

Biorąc pod uwagę charakter działań, ELEKTROBUDOWA SA stara się prowadzić politykę otwartej komunikacji za społecznościami lokalnymi w zakresie prowadzenia konsultacji przed rozpoczęciem działalności oraz powiadamiania lokalnych społeczności o potencjalnych zagrożeniach.

⁹⁰ S.9.3.

⁹¹ S.9.4.

Prowadzone działania komunikacyjne mają na celu utrzymanie jak najszerszego kontaktu z osobami zainteresowanymi inwestycją, przekazywanie bieżących informacji na temat postępów prac, uwarunkowań inwestycji i jej znaczenia. Kampanie informacyjne mają również na względzie zachowanie zasady transparentności działań.

Na spotkania dotyczące realizacji dużych kontraktów, mogących mieć wpływ na środowisko naturalne⁹², Spółka zaprasza zainteresowanych interesariuszy: towarzystwa, fundacje, stowarzyszenia zajmujące się ochroną środowiska i szeroko pojętą ekologią, organizacje pozarządowe, urzędy miast, uczelnie, mieszkańców terenów, gdzie są realizowane projekty. Konsultacje takie pozwalają na włączenie wyżej wymienionych grup w działania minimalizujące negatywne oddziaływanie Spółki na środowisko, pełnią także rolę edukacyjną w zakresie tematyki zrównoważonego rozwoju. Spółka podejmuje starania, aby realizowane przez nią przedsięwzięcia były rozumiane i akceptowane przez społeczność lokalną oraz stwarzały szansę dla regionu będącego beneficjentem wdrażanych projektów.

W roku 2017 kontynuowany był zatwierdzony w 2015 roku Program Komunikacji Społecznej w związku z inwestycją *Modernizacja stacji elektroenergetycznej 220/110 kV Konin*. Pierwsze konsultacje społeczne⁹³ w Koninie odbyły się w lutym 2016 roku, jednak, mimo prowadzonych akcji informacyjnych, nie spotkały się z zainteresowaniem zaproszonych osób, co może wynikać z zakorzenienia w świadomości lokalnej społeczności faktu istnienia stacji elektroenergetycznej i tego, że inwestycja rozmieszczona jest na wyizolowanych terenach przemysłowych Konina, nie stanowiąc tym samym powodów do niepokoju i nie kolidując z interesami społeczności lokalnych. Obok zaplanowanego spotkania miały również miejsce rozmowy z przedstawicielami kluczowych interesariuszy w ramach tzw. wywiadu swobodnego (miedzy innymi z Urzędem Miasta w Koninie, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim Delegatura w Koninie, ZE PAK SA, Federacja Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych NOT w Koninie). Ich celem było sondowanie wiedzy, opinii o inwestycji oraz postawy wobec niej, jak również przekazanie informacji na jej temat. W kwietniu 2017 roku miały miejsce kolejne konsultacje społeczne, które zakładały przekazanie informacji miedzy innymi na temat inwestycji i harmonogramu prac, skali oddziaływania inwestycji na środowisko i podjętych zabezpieczeń. Zainteresowanie od strony społecznej, podobnie jak miało to miejsce przy poprzednich konsultacjach, było niewielkie, mimo szeroko prowadzonej akcji informacyjnej.

W tym samym miesiącu przeprowadzono *lekcję energetyczną* dla uczniów Zespołu Szkół Górniczo - Energetycznych, przybliżającą cele i funkcje modernizacji stacji elektroenergetycznej 220/110 kV Konin, w tym znaczenie inwestycji dla Konina i Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Lekcja, podczas której młodzież miała sposobność zapoznania się z działaniem KSE i jego częściami składowymi, oddziaływaniem systemu na środowisko i jego ochroną, spotkała się z zainteresowaniem uczniów, którzy zadawali pytania nie tylko dotyczące modernizacji samej stacji, jak i KSE, lecz również odnoszące się PSE S.A. (Inwestora) i ELEKTROBUDOWA SA (wykonawcy zadania) w kontekście praktyk i przyszłych miejsc pracy.

W ramach realizowanego w Koninie Programu Komunikacji Społecznej cały czas prowadzona jest strona internetowa (<http://stacjakonin.pl>), monitoring otoczenia inwestycji i monitoring mediów. Podobne działania prowadzone były w 2017 roku i są kontynuowane w związku z realizacją *projektu Rozbudowa i modernizacja Stacji Byczyn* (<http://stacjabyczyna.pl>) oraz *Rozbudowa i modernizacja Stacji Skawina* (<http://www.stacjaskawina.pl>). W przypadku wszystkich wymienionych projektów, na dedykowanych im stronach internetowych znaleźć można informacje istotne z punktu widzenia realizowanej inwestycji, odpowiedzi na możliwe pytania oraz aktualności dotyczące postępu prowadzonych prac. Na potrzeby każdej inwestycji opracowywany był także specjalny folder informacyjny zawierający informacje nt. Inwestora, Inżyniera Kontraktu i Wykonawcy, znaczenia danej stacji dla regionu, sposobach działania stacji elektroenergetycznej i jej wpływie na środowisko itp.⁹⁴

⁹² S.9.1; S.9.2. – skargi społeczności lokalnej mogą się wiązać z oddziaływaniem na środowisko, w związku z realizacją przez ELEKTROBUDOWA SA inwestycji. Spółka stara się przy tego typu inwestycjach prowadzić konsultacje społeczne.

⁹³ S.9.2.

⁹⁴ S.9.2.

Współpraca ze szkołami i uczelniami wyższymi

ELEKTROBUDOWA SA od wielu lat współdziała z ośrodkami akademickimi w Polsce. Dotychczas zawarła porozumienia o współpracy z Politechniką Śląską w Gliwicach, Górnośląską Wyższą Szkołą Handlową w Katowicach, Wydziałem Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, a także z Zespołem Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie i Technikum Energetycznym w Jaworznie.

Celem tej współpracy jest przede wszystkim wspieranie procesu kształtowania kariery zawodowej studentów oraz absolwentów, w tym uzgadnianie programów praktyk i staży studenckich, działania na rzecz zatrudniania studentów i absolwentów, wzajemne prezentowanie i propagowanie osiągnięć oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć naukowo - badawczych. ELEKTROBUDOWA SA i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie podpisały porozumienie, którego celem jest podjęcie współdziałania zmierzającego do uruchomienia studiów dualnych (łączyjących możliwość zdobywania wiedzy akademickiej z doświadczeniem praktycznym) na kierunkach: mechanika i budowa maszyn oraz energetyka. Obie strony zadeklarowały wolę współpracy naukowej, dydaktycznej i promocyjnej w zakresie realizacji innowacji dotyczących w szczególności powyższych studiów. ELEKTROBUDOWA SA zobowiązała się także do zatrudnienia studentów PWSZ w Koninie, co umożliwi im zdobycie zarówno potrzebnej wiedzy, jak i cennego doświadczenia. W roku 2017 ELEKTROBUDOWA SA podpisała porozumienie z Powiatowym Zespołem Szkół w Bieruniu, którego celem jest wykorzystanie doświadczeń i dorobku naukowego PZS oraz potencjału i pozycji ELEKTROBUDOWA SA dla dalszych działań służących dobru stron i rozwojowi regionu.

Spółka bierze udział w spotkaniach ze studentami i uczniami na terenie całego kraju. Reprezentanci firmy w krótkiej prezentacji przybliżają działalność Spółki w tym wybrane, zrealizowane projekty. W trakcie takich spotkań zainteresowani mogą uzyskać odpowiedź na pytania o specyfikę i zagrożenia pracy na budowie, realizowane i planowane inwestycje, wymagane kwalifikacje, ścieżki kariery w firmie i wynagrodzenie.

W roku 2017 Spółka kontynuowała realizację programu *Praktyki pod napięciem*, kierowanego do studentów ostatnich lat kierunków takich jak: Elektrotechnika, Automatyka i Robotyka, Energetyka oraz Elektronika. Studenci, którzy przejdą pomyślnie proces rekrutacji, mogą odbyć praktykę w Sekcji Pomiarów i Rozruchu, Biurze Projektowym lub na montażu. Udział w 2 - 3 miesięcznym programie praktyk umożliwia zapoznanie się ze specyfiką pracy w ELEKTROBUDOWA SA i stwarza szansę zdobycia doświadczenia zawodowego między innymi w pracach kontrolno - pomiarowych, poszerzenia swojej wiedzy akademickiej oraz stanowi okazję do napisania pracy dyplomowej we współpracy z firmą. W 2017 roku w programie wzięło udział 5 praktykantów. Najlepszym studentom - praktykantom, jeśli istnieje taka możliwość, Spółka oferuje stałe zatrudnienie w swoich strukturach. Również ENERGETEST sp. z o.o. oferuje możliwość odbywania praktyk studentom Politechniki Śląskiej - Spółka ma w tym zakresie podpisaną stosowną umowę o współpracy z Politechniką, w roku 2017 praktyki w ramach jej struktur zrealizowały 3 osoby.

Sposobność zdobywania doświadczenia podczas odbywanych w ELEKTROBUDOWA praktyk mają również uczniowie szkół średnich – w Zakładzie Produkcyjnym w Koninie, w trakcie roku szkolnego swoje miesięczne praktyki zawodowe realizują uczniowie Technikum z Zespołu Szkół Górniczo - Energetycznych (w roku 2017 były to ok. 30 osób). Późniejsi absolwenci mogą liczyć na zatrudnienie w Spółce. Praktyczną naukę zawodu zdobywają tu także uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w zawodzie elektryk (w roku szkolnym 2017/2018 Spółka zatrudniała 10 pracowników młodocianych).

11.7.2 Bezpieczeństwo produktów, w tym właściwe oznakowanie produktów

Kwestia bezpieczeństwa produktów, w tym właściwe ich oznaczenie istotnie wpływa na funkcjonowanie ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. nie tylko z uwagi na konieczność dopasowania wyrobów do oczekiwań klientów, wdrożenia do produkcji nowych wyrobów, wzrostu konkurencyjności na rynku nowych wyrobów spełniających normy bezpieczeństwa. Spółki mając świadomość potencjalnych problemów dotyczących bezpieczeństwa, jako głównego źródła ryzyka utraty reputacji, wycofywania produktów z rynku i kar, mogących mieć istotny wpływ na ich działalność, uznają, że produkcja wyrobów musi być bezpieczna w odniesieniu do procesu wytworzenia jak i użytkownika końcowego, traktując to jako kwestię priorytetową.

W celu ograniczenia wyżej wymienionych ryzyk Spółki podejmują ukierunkowane działania.

W ENERGETEST sp. z o.o. zagadnienia projektowania i rozwoju, produkcji i serwisowania urządzeń automatyki elektroenergetycznej objęte są Zintegrowanym Systemem Zarządzania (ZSZ). Zapewnienie bezpieczeństwa produkcji regulują *Instrukcje produkcji wyrobu* składające się na Dokumentację konstrukcyjno-produkcyjną oraz *procedura konstruowania nowych wyrobów*. Podwykonawcy płytek z elektroniką muszą każde odstępstwo od zestawienia materiałowego (producent, zamiennik) uzgadniać z konstruktorem wyrobu, a kontrole dostaw są prowadzone zgodnie z procedurą zakupów.

Spółka przeprowadza analizę ryzyka w celu identyfikacji poszczególnych zagrożeń w fazie użytkowania produktu dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia konsumentów, w tym prawidłowego oznakowania produktu. Wyroby ENERGETEST sp. z o.o., zgodnie z funkcjonującymi procedurami (*Konstruowanie nowych wyrobów*, *Produkcja urządzeń standardowych* oraz *Produkcja urządzeń niestandardowych*), podlegają badaniom typu oraz badaniom wyrobu. Zgodnie z procedurą *Wymagania prawne i inne oraz ocena zgodności*, Spółka prowadzi dokumentację konstrukcyjno - produkcyjną wyrobu.

Wyroby przechodzą badania atestacyjne na zgodność z PN. Spółka współpracuje z instytutem naukowym w zakresie badań kompatybilności EMC oraz drgań i wstrząsów oraz środowiskowych (temperatur). Pozostałe badania Spółka wykonuje samodzielnie. Z przeprowadzonych badań atestacyjnych sporządzane są protokoły z badań.

Również ELEKTROBUDOWA SA prowadzi kompleksowe badania typu w akredytowanych, niezależnych laboratoriach badawczych zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami oraz przeprowadza konsekwentne, rutynowe kontrole i badania podczas wszystkich etapów produkcji. Kontrole i badania wyrobów w trakcie realizacji produktu przeprowadzane są w zakresie i w punktach procesu określonych dokumentami, które opracowywane są przez technologów. Są to: plany kontroli jakości (PKJ), instrukcje kontroli lub inne dokumenty techno- logiczne. Kontrole i badania wykonywane są przez kontrolerów jakości lub jako samokontrola pracownicza - decyduje o tym zapis w wyżej wymienionych dokumentach.

Dla wyeliminowania potencjalnych zagrożeń i zapobiegania wypadkom przy pracy z udziałem swoich wyrobów ELEKTROBUDOWA SA podejmuje następujące działania:

- wszystkie wyroby niskonapięciowe (rozdzielnice i szynoprzewody PONTIS) podlegają ocenie zgodności według dyrektyw unijnych mających odpowiedniki w krajowych aktach prawnych. Wyroby ELEKTROBUDOWA SA spełniają wymagania dyrektywy niskonapięciowej dotyczącej bezpieczeństwa i są produkowane zgodnie z normami zharmonizowanymi,
- wyroby są regularnie badane na zgodność z postanowieniami dyrektywy EMC (kompatybilność elektromagnetyczna) - pozytywne wyniki badań i niski poziom emisji promieniowania elektromagnetycznego nie wpływa niekorzystnie na organizmy żywe,
- wszystkie oferowane przez ELEKTROBUDOWA SA typy rozdzielnic przechodzą przed wdrożeniem do produkcji badania typu, przeprowadzane przez zewnętrzne akredytowane laboratoria badawcze. Jednym z badań jest próba w warunkach łukowego zwarcia wewnętrznego, przeprowadzana między innymi w celu sprawdzenia wytrzymałości konstrukcji rozdzielnicy, która ma chronić ludzi przed obrażeniami w przypadku wystąpienia łuku wewnętrznego. Pomimo uzyskanych wyników badań potwierdzających cechy konstrukcji rozdzielnic w zakresie ochrony osób w przypadku powstania łuku wewnętrznego, ELEKTROBUDOWA SA zawsze dodatkowo stosuje w swoich wyrobach środki skracające czas trwania ewentualnego zwarcia łukowego w postaci specjalnych układów optoelektronicznych lub w postaci łączników krańcowych. Działania te mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób jak również ograniczenie skutków oddziaływania ewentualnego zwarcia na środowisko - skracanie czasu trwania zwarcia znacznie ogranicza ilości toksycznych i szkodliwych dla środowiska produktów powstających w jego wyniku,
- rozdzielnice ELEKTROBUDOWA SA, zgodnie z postanowieniami norm, przechodzą także badania producenta wykonywane przez pracowników kontroli jakości - wszystkie wyroby gotowe produkowane w Spółce podlegają badaniu wyrobu zgodnemu z wymaganiami normy: rozdzielnice SN-PN-EN 62271-200, rozdzielnice NN-PN-EN 61439. Zakres weryfikacji oraz kryteria oceny zgodności wykonania wyrobów gotowych produkowanych w Oddziale Produkcji określa instrukcja Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Celem badań wyrobu jest wykrycie wad materiałowych lub wykonawczych i potwierdzenie, że jest on zgodny z wyrobem, który przeszedł badanie typu i zgodny z dokumentacją,
- ochrona podstawowa zapewniona jest poprzez zastosowanie izolacji części czynnych, obudów, przegród oraz przez umieszczenie wszystkich części czynnych poza zasięgiem. Dotyczy to zarówno rozdzielnic, jak i szynoprzewodów NN oraz SN, dla których wykonuje się badania typu oraz badania fabryczne zgodnie z IEEE C37.23 oraz PN-EN 62271-1 dla szynoprzewodów SN oraz PN-EN 61439-1 i PN-EN 61439-6 dla szynoprzewodów NN,

- produkowane w najpopularniejszych wariantach typu ELPE, ELPO oraz odmianie PELPO szynoprzewody w izolacji powietrznej naturalnie chłodzone, wykonywane są jako szyny prądowe w postaci aluminiowych rur lub profili umieszczonych w osłonie, również wykonanej z aluminium. Podczas normalnej pracy szynoprzewodu zewnętrzna osłona jest uziemiona, zapewniając obsługę możliwość bezpiecznej pracy w bezpośrednim otoczeniu szynoprzewodów (urządzenie pod napięciem). Obudowa ta stanowi również ekran zatrzymujący szacunkowo ponad 95% promieniowania elektromagnetycznego, które jest generowane podczas przepływu prądu przez szyny prądowe.

Podczas badań typu szynoprzewodów określa się i mierzy natężenie pola magnetycznego wokół szynoprzewodu. Pomiarów te zazwyczaj wykonuje również sam użytkownik szynoprzewodu, wyznaczając strefy występowania pola magnetycznego, jednakże konieczność wykonania takich badań określają odrębne przepisy odpowiednie dla danego obiektu. Na życzenie klientów Spółka wykonuje także analizę/ocenę ryzyka metodą HAZOP lub RISC SCORE.

Identyfikację wyrobów gotowych w ELEKTROBUDOWA SA i w ENERGOTEST sp. z o.o. zapewnia się poprzez właściwe oznaczenie wyrobu gotowego tabliczką znamionową z niepowtarzalnym numerem fabrycznym (dotyczy wyrobów, dla których obowiązuje założenie tabliczek znamionowych) lub oznaczenie według uzgodnionej z klientem specyfikacji. ENERGOTEST sp. z o.o. kieruje się w zakresie znakowania produktów wytycznymi normy PN-EN-60100-27 *Przełączniki pomiarowe i urządzenia zabezpieczeniowe. Część 27 Wymagania bezpieczeństwa wyrobu oraz zapisami instrukcji produkcji wyrobu* zawartej w Dokumentacji konstrukcyjno - produkcyjnej. Znakowaniu podlegają wszystkie produkty ENERGOTEST sp. z o.o., zgodnie z zasadami identyfikowania, badania końcowego i odbioru gotowego urządzenia opisanego wyżej wymienionych procedurach ZSZ. Dla wyrobów tych stosuje się tabliczki znamionowe, które zawierają co najmniej następujące dane: nazwa i typ urządzenia, wytwórca, numer seryjny/rok produkcji, inne specyficzne parametry techniczne (takie jak napięcie znamionowe zasilania, napięcie pomocnicze zasilania). Weryfikacji tego, czy produkty są odpowiednio oznakowane zgodnie z polityką i szczegółowymi wytycznymi dokonuje pracownik odpowiedzialny za produkt, na podstawie Instrukcji badania wyrobu.

Z kolei w ELEKTROBUDOWA SA zakres informacji umieszczonych na tabliczkach znamionowych dla rozdzielnic jest zgodny z normą: PN-EN 62271-200 dla rozdzielnic SN, PN-EN 61439-1 dla rozdzielnic NN. Szynoprzewody wykonywane są według polskich i europejskich standardów PN-EN, IEC oraz zgodnie z amerykańską normą IEEE, które określają wymogi odnośnie projektowania, produkcji oraz badań.

Normy te oraz żadne inne przepisy nie wymagają od producenta specjalnego sposobu znakowania szynoprzewodów - poza tabliczkami znamionowymi zawierającymi parametry znamionowe szynoprzewodu - oraz nie wymagają określenia, pomiaru czy monitorowania innych wskaźników. Szynoprzewody niskiego napięcia (do 1 kV napięcia zmiennego oraz 1,5 kV napięcia stałego), które podlegają ocenie zgodności według dyrektyw unijnych, znakuje się znakiem CE⁹⁵.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

	ROZDZIELNICE	STACJE KONTENEROWE	SZYNOPRZEWODY
Pochodzenie surowców wykorzystywanych do produktu	niewymagane, na życzenie klienta firma dostarcza stosowne certyfikaty materiałowe		niewymagane, chyba że przepisy kontraktowe stanowią inaczej (ograniczające pochodzenie surowców użytych do produkcji tylko do krajów Unii Europejskiej)
Skład, w szczególności dotyczący substancji charakteryzujących się potencjalnym oddziaływaniem społecznym lub środowiskowym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewymagane dla rozdzielnic NN i SN, ▪ dla rozdzielnic typu GIS wykorzystujących gaz SF₆ podawane są wszystkie informacje wymagane przez dyrektywy UE i stosowne regulacje prawne		Niewymagane
Bezpieczeństwo stosowania produktu lub usługi	wraz z wyrobami ELEKTROBUDOWA SA dostarczana jest do klienta dokumentacja techniczno-ruchowa (DTR). W niej szczegółowo opisane są kwestie bezpiecznego użytkowania, instalowania, serwisowania, transportu, postępowania z odpadami itp.		
Odpady, wykorzystanie produktu oraz oddziaływania środowiskowe i społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewymagane dla rozdzielnic NN i SN ▪ dla rozdzielnic typu GIS wykorzystujących gaz SF₆ podawane są wszystkie informacje wymagane przez dyrektywy UE i stosowne regulacje prawne w przynależnych do nich DTR	niewymagane	Niewymagane

Tab. 24 Informacje o produkcie i usłudze wymagane przez procedury organizacji związane z oznakowaniem produktu.⁹⁶

W celu edukacji klientów w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z produktów i usług oferowanych, obie Spółki prowadzą stosowne prezentacje i szkolenia. Niezbędne informacje zawarte są także w Instrukcjach użytkownika (dokumentacji techniczno-ruchowej w ELEKTROBUDOWA SA).

W roku 2017 ani ELEKTROBUDOWA SA, ani ENERGOTEST sp. z o.o. nie powzięły informacji o naruszeniu procedur/regulacji dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług, ani o incydentach związanych z bezpieczeństwem produktów oferowanym klientom. Nie stwierdzono także przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktów i usług. Przeciwno spółkom nie były prowadzone postępowania administracyjne, w tym związane z niewłaściwym oznakowaniem produktów i Spółki nie poniosły kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi użytkowania produktów i usług oraz z tytułu niewłaściwego oznakowania produktów⁹⁷. Nie powzięto także informacji o wyżej wymienionych sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o.

11.7.3 Relacje z klientami

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. mają pełną świadomość, że satysfakcja i zadowolenie klientów pozwala im na umocnienie pozycji rynkowej poprzez stworzenie grupy stałych odbiorców produktów i usług Spółki i że brak ukierunkowania na kształtowanie trwałych relacji, opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu, pozwalających czerpać obustronne korzyści, stanowi istotne ryzyko reputacyjne i ryzyko kontynuowania efektywnej działalności biznesowej.

Swoje podejście do relacji z klientami prezentują w przyjętych *Kodeksach Etycznych*, zwracając uwagę na poważne traktowanie podjętych zobowiązań, przyjmowanie odpowiedzialności za oferowane produkty i usługi oraz za kompletne i rzetelne przedstawianie informacji o swojej ofercie, kierowanie się życzliwością i uczciwymi, jasnymi zasadami współpracy. Aspekt zadowolenia klientów monitorowany jest w ramach systemu zarządzania jakością, z orientacją na kształtowanie jak najlepszych relacji z klientami na rzecz rozwoju firmy i Grupy na rynku krajowym i międzynarodowym oraz na budowanie przekonania wśród pracowników o ważności relacji z rynkiem; znajduje on również swoje odzwierciedlenie w stosowanych *procedurach dotyczących ofertowania i zawierania umów z klientami, badania i analizy zadowolenia klientów czy instrukcji postępowania z reklamacjami*.

⁹⁶ G4-PR3

⁹⁷ S.11.1.; S.11.2.; S.11.3; G4-PR9; S.14.1; S.14.2; G4-PR2; S.14.3.;

11.7.4 Komunikacja marketingowa

W Grupie Kapitałowej nie funkcjonowała jak dotąd sformalizowana polityka w zakresie komunikacji marketingowej, co wynika z różnej skali i charakteru prowadzonej działalności.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. nie mają opracowanego osobnego kodeksu czy zbioru innych zasad dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia takiej komunikacji. Pewne aspekty ujęte są w *Kodeksach etycznych* obu spółek. Wyrazem podejścia ELEKTROBUDOWA SA do kształtowania swoich relacji z klientami jest między innymi wyrażona w *Kodeksie Postępowania Etycznego* deklaracja *przywiązywania wagi do uczciwości, kompletnego i rzetelnego przedstawiania informacji o swojej ofercie, niedopuszczania do świadomego zniekształcania faktów, zamiarów i opinii, a tym samym do zamierzonego wprowadzania w błąd*. W 2017 roku utworzono *Plan Komunikacji Marketingowej* na kolejny rok, który uwzględnia udział Spółki w wydarzeniach takich, jak: targi krajowe i zagraniczne, sympozja, seminaria, konferencje, reklamy i inne. ELEKTROBUDOWA SA uznając zagadnienie komunikacji marketingowej za istotne, zważywszy na jej znaczenie dla wspierania głównych działań spółki i postrzegając ją jako istotny element wpływu na wzrost, utrwalenie znajomości oraz zasięg oddziaływania marki, a tym samym wzrost jej wartości, jak również budowanie pozytywnego wizerunku wśród interesariuszy spółki, a także uwzględniając możliwe ryzyka związane z tym obszarem, w szczególności ryzyko niezamierzonego wprowadzenia w błąd klientów i utraty reputacji, rozpoczęła prace nad wprowadzeniem *zasad prowadzenia komunikacji marketingowej* w ELEKTROBUDOWA SA. ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. nie prowadzą działalności sponsoringowej⁹⁸, rozumianej jako działalność promocyjna/marketingowa, nastawiona na osiąganie korzyści, której efekty są mierzalne poprzez wskaźniki efektywnościowe, jak np. ekwiwalent reklamowy, wskaźnik wzrostu sprzedaży towarów i usług, czy wartość akcji Spółki. Spółka ogranicza się do udziału w drobnych, lokalnych inicjatywach, mających głównie charakter prospołeczny.

W roku 2017 ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGOTEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu). Nie były prowadzone postępowania administracyjne przeciwko spółce (np. przez UOKiK) i nie nałożono na nią kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej⁹⁹. Nie powzięto także informacji o wyżej wymienionych sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o.

11.7.5 Ochrona prywatności

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGOTEST sp. z o.o. mają świadomość istotności obszaru, jakim jest właściwe zarządzanie ochroną danych. Spółki przestrzegają powszechnie obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony danych osobowych, stosując regulacje ustawowe, mając na uwadze ryzyko wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych pociągające za sobą ewentualne roszczenia odszkodowawcze osób, które zostałyby narażone na szkodę z tytułu nieprzestrzegania przepisów dotyczących danych osobowych, postępowania administracyjne przeciwko spółce oraz wpływ takich sytuacji na reputację firmy.

Spółki wyznaczyły w ramach swoich struktur Administratorów Bezpieczeństwa Informacji (ABI) i ustanowiły *Politykę bezpieczeństwa ochrony danych*, której celem jest zapewnienie prawidłowej ochrony danych osobowych przetwarzanych przez każdą ze spółek rozumianej, jako ochrona danych przed ich świadomym lub nieświadomym udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zmianą lub zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem obowiązujących przepisów oraz utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Integralną część każdej z tych Polityk stanowi *Instrukcja zarządzania systemem informatycznym ochrony danych osobowych* (w ELEKTROBUDOWA SA) oraz *Instrukcja nadzoru nad bezpieczeństwem informacji i infrastrukturą IT* (w ENERGOTEST sp. z o.o.) Ochrona danych osobowych jest realizowana poprzez: zabezpieczenia fizyczne i techniczne (IT), w tym systemowe, ustanowione w procedurach organizacyjnych. Od 2017 roku Spółki przygotowują się do efektywnego wdrożenia regulacji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego dotyczącej Ochrony danych osobowych (RODO).

⁹⁸ S.9.5;

⁹⁹ S.12.1.; G4-PR7; S.12.2.; S.12.3.

Spółki przeprowadziły analizę ryzyka w celu identyfikacji poszczególnych zagrożeń i incydentów dotyczących ochrony danych osobowych oraz przeszkoliły w zakresie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych i w zakresie zabezpieczeń systemu informatycznego upoważnione do przetwarzania takich danych osoby, których ewidencję prowadzą. Osoby mające upoważnienie nadane przez ABI do przetwarzania danych osobowych, zobowiązane są do działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przyjętymi w tym zakresie regulacjami wewnętrznymi spółek, zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz informacji o sposobach ich zabezpieczania, ochrony danych osobowych oraz środków przetwarzających dane przed nieuprawnionym dostępem, ujawnieniem, modyfikacją, zniszczeniem lub zniekształceniem, jak również do informowania o wszelkich zdefiniowanych w Polityce Bezpieczeństwa incydentach, zagrożeniach oraz słabościach systemu przetwarzającego dane osobowe. W przypadku stwierdzenia wystąpienia zagrożenia i/lub incydentu, ABI prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz rekomenduje działania korygujące, zmierzające do eliminacji podobnych zdarzeń w przyszłości.

W roku 2017 ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano przypadków naruszeń procedur dotyczących ochrony danych ani zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych. Nie były prowadzone postępowania administracyjne przeciwko spółkom w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych i Spółki nie poniosły kar z tym związanych¹⁰⁰. Nie powzięto także informacji o wyżej wymienionych sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o.o.

11.8 Przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu

Zarówno ENERGETEST sp. z o.o. jak i ELEKTROBUDOWA SA przywiązują wagę do prewencji zachowań nieetycznych, przeciwdziałania jakiegokolwiek aktywności pracowniczej w obszarze korupcji zarówno czynnej (wręczanie korzyści majątkowych) jak i biernej (przyjmowanie korzyści). Potencjalne problemy związane z korupcją i łapownictwem identyfikowane są jako ważne źródło ryzyka utraty reputacji dla spółek i ryzyka utrudnień w prowadzeniu działalności. Spółki bezwzględnie zobowiązują swoich pracowników do przestrzegania zakazu czerpania od współpracowników, nabywców produktów i usług, dostawców, klientów, konkurentów i innych partnerów biznesowych nieuzasadnionych korzyści osobistych oraz majątkowych, jak również do zakazu oferowania takich korzyści swoim partnerom biznesowym. Oczekiwania obu spółek w tym zakresie przedstawione są w obowiązującym każdego pracownika danej spółki *Kodeksie etycznym ENERGETEST sp. z o.o.* oraz *Kodeksie Postępowania Etycznego ELEKTROBUDOWA SA*¹⁰¹, którego druga wersja została przyjęta z końcem maja 2017 roku. Na system regulacji zachowań etycznych i zgodnych z prawem składa się również, obok wyżej wymienionych *Kodeksów*, szereg regulaminów, w których wskazane są konkretne obszary i oczekiwane wzorce zachowań, a także, obowiązująca zarówno w ELEKTROBUDOWA SA, jak i w ENERGETEST sp. z o.o. procedura *identyfikacji i zarządzania ryzykiem nieprawidłowości i nadużyć oraz przeciwdziałania korupcji*.

Procedura ta ma zastosowanie do wszystkich przypadków nieprawidłowości i nadużyć oraz zdarzeń o charakterze korupcyjnym, jak również sytuacji, w których istnieje podejrzenie ich zaistnienia, i obowiązuje wszystkich pracowników spółek oraz osób działających w ich imieniu, niezależnie od miejsca ich pracy, stażu pracy czy pełnionych obowiązków. Określa ona jednolite zasady dotyczące postępowania w razie stwierdzenia wyżej wymienionych przypadków, a także definiuje zakres badania ich przyczyn oraz ustalenia osób odpowiedzialnych i zakresu odpowiedzialności za poszczególne obszary takiego działania. Określonych zostało sześć obszarów prowadzonej działalności, w których ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, korupcji lub nadużyć jest najbardziej istotne, wskazując w odniesieniu do każdego z nich typologię niepożądanych działań. Za szczególnie wrażliwe uznano: proces wyboru dostawców i poddostawców, zakupów wyrobów i usług, wynajmu obiektów lub sprzętu, realizacji projektu, kontraktu, zamówienia, umów, zleceń, zatrudniania pracowników i ustalania ich wynagrodzeń oraz prowadzenie ksiąg finansowych i rejestrów¹⁰². Pracownicy obu spółek mają obowiązek identyfikowania ryzyka nieprawidłowości i nadużyć oraz działań o charakterze korupcyjnym wpisanych w obszar ich zadań, są także bezwzględnie zobowiązani im przeciwdziałać. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych są dodatkowo zobligowani do zwracania uwagi na wszelkie potencjalne możliwości powstania i realne przejawy nieprawidłowości, nadużyć lub działań o charakterze korupcyjnym, odnośnie procesów, za które są odpowiedzialni.

¹⁰⁰ S.13.1; S.13.2; S.13.3;

¹⁰¹ G4-SO4

¹⁰² S.10.1.

W przypadku podejrzeń wystąpienia nieprawidłowości lub/i nadużyć, czy też działań o charakterze korupcyjnym zarówno przez kierownictwo, jak i pracowników, kontrahentów lub inne podmioty powiązane biznesowo ze spółkami, każdy pracownik, a także inne osoby posiadające przedmiotową wiedzę, mają obowiązek bezzwłocznego zgłaszania podejrzeń do Głównego Specjalisty Rewizji Gospodarczej / Głównego Specjalisty Zarządzania Ryzykiem Nadużyć, który przeprowadza postępowanie wyjaśniające z uwzględnieniem wyżej wymienionych obszarów o największym poziomie ryzyka nieprawidłowości i / lub nadużyć. Wyniki takich postępowań wyjaśniających wraz z rekomendacjami działań, raportowane są bezpośrednio do Zarządu. Wprowadzona procedura i realizowane kontrole mają na celu eliminację ewentualnych działań nieetycznych, przewidują także możliwość działań naprawczych np. ujętych w rekomendacjach w raportach pokontrolnych. ELEKTROBUDOWA SA dobrowolnie poddaje się również audytom przeprowadzanym przez niezależne, zewnętrzne instytucje, które mają na celu wykazanie wszelkich nieprawidłowości oraz pomoc przy usprawnieniu obowiązujących procedur i praktyk.

Kodeksy Etyczne obu firm dostępne są na ich stronach internetowych, z kolei wspomniana procedura dostępna jest wewnętrznie w ramach dokumentacji systemowej. Pracownicy ELEKTROBUDOWA SA zostali dodatkowo zapoznani z polityką przeciwdziałania korupcji i łapownictwu w ramach wydawanego wewnętrznie Newslettera firmowego, jak również wewnętrznych szkoleń¹⁰³ realizowanych przez Głównego Specjalistę Zarządzania Ryzykiem Nadużyć.

Od roku 2017 w ELEKTROBUDOWA SA funkcjonuje również *Regulamin zapobiegania konfliktom interesów i zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi*. Regulamin ten został opracowany z uwzględnieniem treści Rozdziału V *Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016* i określa kryteria oraz okoliczności, w których może dojść w Spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia; ponadto reguluje również kwestie związane z zawieraniem transakcji z podmiotami powiązanymi w warunkach wystąpienia konfliktu interesów. Wprowadzenie Regulaminu ma na celu zapobieganie powstawaniu konfliktów interesów w Spółce, a w przypadku powstania takiego konfliktu - skuteczne nim zarządzanie oraz jego monitorowanie, a także zapewnienie ochrony interesu Spółki przed jego niekorzystnym wpływem.

W roku 2017 ani w ELEKTROBUDOWA SA, ani w ENERGETEST sp. z o.o. nie odnotowano zgłoszeń przypadków noszących znamiona korupcji¹⁰⁴. Nie zostały nałożone na pracowników kary dyscyplinarne w związku z nieprawidłowościami w omawianym obszarze. Nie powzięto także informacji o wyżej wymienionych sytuacjach w odniesieniu do spółki ELEKTROBUDOWA UKRAINA sp. z o. o.

W odniesieniu do stwierdzonych w ELEKTROBUDOWA SA w toku kontroli wewnętrznych przypadków sklasyfikowanych jako nieprawidłowości (rozumiane jako naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji, norm i standardów obowiązujących w Spółce, wynikające z działania lub zaniechania, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę), ustalono, że ich przyczyną były błędy ludzkie i zaniedbania. Spółka podjęła stosowne działania korygujące i naprawcze polegające na odsunięciu pracowników od realizowanych zadań oraz gruntownej weryfikacji obszarów, w których nieprawidłowości wystąpiły np. postępowania przetargowe i zmiana dostawców usług, uszczelnienie procedur operacyjnych, rozmowy z pracownikami.

ELEKTROBUDOWA SA i ENERGETEST sp. z o.o. jak dotąd nie prowadziły analizy łańcucha dostaw pod kątem oceny podwyższonego ryzyka wystąpienia zjawisk korupcyjnych, a przyjęte przez nią rozwiązania w obszarze etyki i przeciwdziałania korupcji i łapownictwu nie nakładają na dostawców, w tym podwykonawców, określonych zobowiązań. Mając na uwadze istotność danego zagadnienia ELEKTROBUDOWA SA podejmuje prace zmierzające do ustanowienia Kodeksu Dostawców, który regulować będzie obszar współpracy z dostawcami i podwykonawcami, i który stanowić będzie uzupełnienie funkcjonujących procedur zakupowej i ofertowej, zapewniając zarządzanie relacjami z dostawcami w sposób możliwie najbardziej transparentny, z poszanowaniem przepisów prawa i wewnętrznych postanowień, wskazując na oczekiwany zakres odpowiedzialności dostawców i podwykonawców w zakresie przeciwdziałania korupcji i łapownictwu.

¹⁰³ G4-SO4

¹⁰⁴ S 10.2.; S.10.3.; G4-SO5

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

11.9 Specyfikacja wskaźników

Wskaźnik		Opis wskaźnika	Strona/y
GRI G4	G4-3	Nazwa organizacji	51, 54, 57
GRI G4	G4-5	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	60
GRI G4	G4-7	Charakter własności i forma prawna	54, 60
GRI G4	G4 15	Zewnętrzne inicjatywy, karty lub zasady dotyczące kwestii ekonomicznych, środowiskowych lub społecznych	59
GRI G4	G4-16	Członkostwo w stowarzyszeniach oraz organizacjach	59
GRI G4	G4-19	Istotne aspekty raportowania	53
GRI G4	G4-24	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację	51,52
GRI G4	G4-25	Podstawy identyfikacji i selekcji angażowanych grup interesariuszy	52
GRI G4	G4-28	Okres raportowania	51
GRI G4	G4-33	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu	51
SIN	G.1.1.	Opis przyjętej strategii rozwoju z uwzględnieniem aspektów społecznych i środowiskowych	55,56,58
SIN	G.1.2.	Charakterystyka przyjętego modelu biznesowego, włączając w to opis łańcucha dostaw	54,55,57,58
GRI G4	G4-12	Łańcuch dostaw w organizacji	
GRI G4	G4-4	Główne marki, produkty i/lub usługi	54,57
SIN	G4-8	Rynki obsługiwane przez organizację (uwzględniając podział geograficzny, obsługiwane sektory oraz typy klientów)	54, 57
SIN	G.2.1.	Opis struktury zarządczej, zawierający inf. o tym, czy i jak uwzględnione zostało podejście do zarządzania aspektami niefinansowymi (społecznymi, środowiskowymi), jak wygląda system zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego	59, 62
GRI G4	G4-34	Struktura nadzorcza organizacji	59, 61
SIN	G.2.2.	Wykaz certyfikowanych systemów zarządzania	61
SIN	G2.3.	Opis systemu kontroli wewnętrznej, ze wskazaniem monitorowania społecznych i środowiskowych aspektów działalności	63
SIN	G.3.1.	Opis podejścia do zarządzania ryzykiem i uwzględniania w nim aspektów społecznych i środowiskowych	62, 63
SIN	G.3.2.	Lista zidentyfikowanych ryzyk społecznych lub środowiskowych	63
SIN	G.4.1.	Wskazanie, czy organizacja posiada formalny kodeks etyki/równoważny dokument	64
GRI G4	G4-56	Wartości, zasady, standardy i normy zachowania ujęte w postaci kodeksów postępowania oraz kodeksów etyki	64, 65
SIN	G.4.2.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych u dostawców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości	66
SIN	G.4.3	Liczba audytów etycznych realizowanych w organizacji na żądanie jej odbiorców; liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości	65, 66
SIN	G.4.4.	Liczba oraz odsetek dostawców, którzy podpisali zobowiązanie do przestrzegania standardów etycznych organizacji	66
SIN	G.4.5.	Liczba zgłaszanych skarg potencjalnych naruszeń standardów etycznych	65
SIN	G.4.7.	Odsetek umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca do etyki (w ujęciu wartościowym)	66
SIN	E.1.1.	Rodzaj i ilość (waga/objętość) wykorzystywanego surowca/materiału	68
GRI G4	G4-EN1	Wykorzystywane materiały/surowce według masy lub objętości	
SIN	E.1.2.	Zużycie kluczowych surowców/materiałów na jednostkę produktu lub przychodu	wskaźnik nieobliczany ze względu na dużą niejednorodność produkcji
SIN	E.2.1.	Całkowite zużycie energii w GJ wg głównych źródeł pozyskania (energia elektryczna + pozyskiwana ze spalania wszelkich paliw).	69
GRI G4	G4-EN3	Zużycie energii wewnątrz organizacji	
SIN	E.2.3.	Zużycie energii na jednostkę produktu lub przychodu	wskaźnik nieobliczany ze względu na dużą niejednorodność produkcji

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Wskaźnik		Opis wskaźnika	Strona/ły
SIN	E.5.1.	Masa emitowanych do atmosfery gazów cieplarnianych (pośrednich i bezpośrednich emisji)	71
GRI G4	G4-EN15	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (Zakres 1)	
SIN	E.5.2.	Masa pozostałych substancji emitowanych do atmosfery według rodzaju	72
GRI G4	G4-EN21	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych znaczących emisji do atmosfery	
SIN	E.5.3.	Emisja gazów cieplarnianych na jednostkę produktu lub przychodu	wskaźnik nieobliczany ze względu na dużą niejednorodność produkcji
GRI G4	G4-EN19	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	71
SIN	E.4.1.	Lista i krótka charakterystyka terenów cennych przyrodniczo w sąsiedztwie / sferze oddziaływania przedsiębiorstwa	70
SIN	E.4.2.	Wskazanie typu i częstotliwości prowadzonego monitoringu przyrodniczego.	70
SIN	E.4.3.	Opis ewentualnych potwierdzonych strat środowiskowych będących skutkiem działania przedsiębiorstwa	
GRI G4	G4-EN12	Opis znaczącego wpływu działań, produktów i usług na bioróżnorodność na obszarach chronionych i obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności znajdujących się poza obszarami chronionymi	70
SIN	E.4.4.	Opis ewentualnych działań mających na celu monitorowanie stanu środowiska oraz zapobieganie/ograniczenie/rekompensowanie środowisku naturalnemu negatywnych skutków oddziaływania przedsiębiorstwa	70, 71
SIN	E.6.1.	Całkowita masa odpadów w podziale na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne, z wyszczególnieniem istotnych ich kategorii	73
GRI G4	G4-EN23	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu	
SIN	E.6.4.	Emisja odpadów na jednostkę produktu lub przychodu	wskaźnik nieobliczany ze względu na dużą niejednorodność produkcji
SIN	E.7.4.	Całkowita kwota prawomocnych kar nałożonych w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.	67
GRI G4	G4-EN29	Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochron środowiska	
SIN	S.6.1.	Informacja, czy u pracodawcy wdrożona została polityka antymobbingowa i antydyskryminacyjna	81
SIN	S.6.2	Liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	81
GRI G4	G4-HR3	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji (incydentów o charakterze dyskryminacyjnym) i podjętych środków naprawczych	
SIN	S.6.3	Liczba potwierdzonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	81
SIN	S.6.4	Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u dostawców / podwykonawców	81
GRI G4	G4-LA12	Skład ciał zarządzających i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości i innych wskaźników różnorodności	77
SIN	S.2.1.	Liczba pracowników według typu umowy o pracę (według wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego.	75
GRI G4	G4-10	Liczba pracowników według rodzaju umowy, regionu i płci	75
SIN	S.2.2.	Liczba pracowników nowo zatrudnionych w raportowanym okresie (według wieku i płci).	74, 76
GRI G4	G4-LA1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region	
SIN	S.2.3.	Liczba pracowników, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (według wieku i płci).	76
SIN	S.2.4.	Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych	74
SIN	S.2.6.	Liczba pracowników niepełnosprawnych oraz ich procentowy udział w ogóle zatrudnionych	78
SIN	S.2.7.	Przeciętne wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę	78

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Wskaźnik		Opis wskaźnika	Strona/y
SIN	S.2.9.	Stosunek przeciętnego wynagrodzenia brutto kobiet do przeciętnego wynagrodzenia brutto mężczyzn w poszczególnych kategoriach zaszerzegowania/grupach pracowniczych	78
GRI G4	G4-LA13	Stosunek pensji podstawowej i wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w podziale na kategorie pracowników	
SIN	S.2.13.	Łączna wysokość rocznych składek na PFRON	78
SIN	S.2.14.	Odsetek kobiet, które po urodzeniu dziecka i powrocie do pracy, zrezygnowały z pracy w ciągu 12 miesięcy od powrotu do pracy.	80
GRI G4	G4-LA3	Wskaźniki powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia po urlopie macierzyńskim/ojcowskim podziale na płeć	80
SIN	S.2.15.	Informacja na temat dodatkowych świadczeń pozapłacowych dostępnych dla pracowników	79
GRI G4	G4-11	Procent pracowników objętych zakładowym układem zbiorowym pracy	84
SIN	S.3.1.	Liczba działających w spółce związków zawodowych ogółem (reprezentatywnych i pozostałych)	84
SIN	S.3.2.	Liczba i odsetek (%) pracowników należących do związków zawodowych (tzw. współczynnik uzwiązkowienia).	84
SIN	S.3.3.	Liczba akcji strajkowych w ostatnim roku oraz szacunkowy wpływ na wyniki spółki z tym związane	84
SIN	S.3.5.	Informacja, czy w zakładzie pracy powołano radę pracowników - a w przypadku innych przedstawicieli niż rada pracowników i związki zawodowe	83
SIN	S.3.6.	Informacja o tym, czy, a jeśli tak, to w jaki sposób oraz z jakimi rezultatami, zakład pracy prowadzi udokumentowany dialog	84
SIN	S.4.1.	Liczba wypadków przy pracy i przyczyny najczęściej występujących wypadków przy pracy	86, 87
SIN	S.4.2.	Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1000 zatrudnionych)	86, 87
SIN	S.4.3.	Liczba wypadków śmiertelnych	86, 87
SIN	S.4.4.	Łączna liczba dni niezdolności do pracy wśród pracowników spowodowanej wypadkami	86, 87
SIN	S.4.5.	Wskaźnik ciężkości wypadków (liczba dni niezdolności/1 wypadek).	86, 87
SIN	S.4.6.	Liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych. Liczba pracowników narażonych na wystąpienie choroby zawodowej	86, 87
GRI G4	G4-LA6	Rodzaj urazów i wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych, nieobecności w pracy oraz wypadków śmiertelnych związanych z pracą z podziałem na regiony i płeć	86, 87
SIN	S.4.10.	Opis stopnia zaangażowania związków zawodowych w obszarze BHP	86
SIN	S.4.11.	Liczba i odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do BHP (w ujęciu wartościowym).	87
SIN	S.5.1.	Średnia liczba godzin szkoleniowych (lub dni szkoleniowych) na pracownika zatrudnionego na umowę o pracę (wg płci i kategorii pracowników)	83
GRI G4	G4-LA9	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według płci i struktury zatrudnienia	
SIN	S.6.1.	Informacja czy u pracodawcy została wdrożona polityka antymobbingowa i polityka antidyskryminacyjna	81
SIN	S.6.2.	Liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego	81
GRI G4	G4-HR3	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji (incydentów o charakterze dyskryminacyjnym) i podjętych środków naprawczych	
SIN	S.6.3	Liczba potwierdzonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.	81
SIN	S.6.4	Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u podwykonawców	81
SIN	S.7.1.	Liczba zgłoszonych przypadków naruszania praw człowieka, w tym u podwykonawców.	88
SIN	S.7.2.	Liczba potwierdzonych przypadków naruszania praw człowieka, w tym u podwykonawców.	88
SIN	S.7.3.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka (w ujęciu wartościowym).	88
SIN	S.7.4.	Liczba audytów przeprowadzonych u podwykonawców pod kątem poszanowania praw człowieka.	88

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK**

Wskaźnik		Opis wskaźnika	Strona/y
SIN	S.8.1.	Liczba zgłoszonych przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej (w tym u podwykonawców).	88
SIN	S.8.2.	Liczba potwierdzonych przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej (w tym u podwykonawców).	88
SIN	S.8.3.	Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci lub pracy przymusowej (w ujęciu wartościowym).	88
SIN	S.8.4.	Liczba audytów przeprowadzonych u podwykonawców pod kątem poszanowania praw człowieka w zakresie przeciwdziałania pracy dzieci i pracy przymusowej.	88
SIN	S.9.1.	Opis ewentualnych uciążliwości, jakie może odczuwać lokalna społeczność w związku z prowadzeniem przez spółkę działalności operacyjnej itp.	70, 90
SIN	S.9.2.	Liczba skarg zgłoszonych przez społeczność lokalną, ich tematyka oraz działania spółki w odpowiedzi na nie	90
SIN	S.9.3.	Opis polityki i kierunków zaangażowania społecznego spółki oraz zrealizowane działania prospołeczne, w tym te na rzecz lokalnej społeczności, w której prowadzona jest działalność	89
SIN	S.9.4.	Całkowita kwota darowizn na cele społeczne w okresie sprawozdawczym	89
SIN	S.9.5.	Całkowita kwota wydatkowana na sponsoring (ze wskazaniem największych sponsorowanych partnerów).	95
SIN	S.11.1.	Liczba przypadków naruszenia procedur dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług.	94
GRI G4	G4-PR2	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami oraz dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo na każdym etapie cyklu ich życia, w podziale na rodzaj skutków	
SIN	S.11.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce	94
SIN	S.11.3.	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów	94
GRI G4	G4-PR9	Kwota istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostarczania i użytkowania produktów i usług	
SIN	S.14.1.	Liczba przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu	94
GRI G4	G4-PR3	Rodzaj informacji o produktach i usługach wymaganych na mocy procedur organizacji dotyczących produktu, obsługi klienta i znakowania produktów, oraz procent istotnych kategorii produktów i usług podlegających takim wymogom	93
SIN	S.14.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce	94
SIN	S.14.3.	Wartość finansowa kar związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu. (w podziale na prawomocne i nieprawomocne)	94
SIN	S.12.1.	Liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej	95
GRI G4	G4-PR7	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej, w tym reklam, promocji i sponsoringu	
SIN	S.12.2.	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce	95
SIN	S.12.3.	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej (w podziale na prawomocne i nieprawomocne).	95
SIN	S.13.1	Liczba zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych (klientów, pracowników)	96
SIN	S.13.2	Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce (np. przez GIODO)	96
SIN	S.13.3	Wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych	96
SIN	S.10.1.	Obszary biznesowe potencjalnie narażone na zachowania korupcyjne	96
GRI	G4-SO4	Komunikacja i szkolenia poświęcone politykom i procedurom antykorupcyjnym	96, 97
SIN	S.10.2	Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji	97
SIN	S.10.3.	Liczba potwierdzonych przypadków korupcji	97
GRI G4	G4-SO5	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	

12 Pozostałe informacje

12.1 Postępowania sądowe

Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2017 roku, poza niżej wskazaną, nie była stroną w postępowaniach dotyczących zobowiązań albo wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Jednostka dominująca ELEKTROBUDOWA SA pozostaje stroną pozwaną w toczącym się w Finlandii sporze sądowym z Fińskim Związkiem Zawodowym Pracowników Branży Elektrycznej (szczegóły nota 42 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku).

12.2 Firma audytorska

Zarząd jednostki dominującej ELEKTROBUDOWA SA oświadcza, że firma ERNST & YOUNG Audyt Polska sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa, została wybrana do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ELEKTROBUDOWA za 2017 rok. Wymieniona spółka oraz biegli rewidenci dokonujący badania wyżej wymienionego sprawozdania spełnili warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Informację o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych ujęto w notcie 44 sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

12.3 Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej zostało opisane w notcie 43 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku.

12.4 Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego opisane zostały w notcie 11.4 niniejszego sprawozdania.

12.5 Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Realizacje w 2017 roku

Kontynuowano prace nad opracowywaniem kolejnych wariantów rozdzielnic izolowanej SF6 Optima-24.
Wykonano z pozytywnym wynikiem uzupełniające próby typu rozdzielnic D-17P
Przebadano z pozytywnym wynikiem wyłącznik.
Wykonano z pozytywnym wynikiem uzupełniające próby typu rozdzielnic niskiego napięcia NGWR.
Kontynuowano prace nad wdrożeniem nowego systemu rozdzielnic niskiego napięcia MSR.
Zakończono rozwój przekaźników elektromagnetycznych.
Kontynuowano prace nad sterownikiem ET-DCS i synchronizatorem.

Plany na I półrocze 2018 roku

Kontynuacja prac nad opracowywaniem kolejnych wariantów rozdzielnic izolowanej SF6 Optima-24.
Opracowanie nowoczesnej małogabarytowej rozdzielnic średniego napięcia w izolacji powietrznej Smart 12G przeznaczonej do pracy w górnictwie.
Kontynuacja pracy nad rozdzielnicą SN Smart 17.
Kontynuacja badań uzupełniających rozdzielnic niskiego napięcia NGWR.

Kontynuacja prac nad rozdzielnicą niskiego napięcia MSR.

Zakończenie badań eksploatacyjnych zespołu prostownikowego przeznaczonego do pracy w trakcji kolejowej.

Kontynuacja prac nad sterownikiem ET-DCS i synchronizatorem.

12.6 Działalność sponsoringowa

Grupa Kapitałowa nie prowadzi działalności sponsoringowej, rozumianej jako działalność promocyjna / marketingowa, nastawiona na osiąganie korzyści, której efekty są mierzalne poprzez wskaźniki efektywnościowe, jak np. ekwiwalent reklamowy, wskaźnik wzrostu sprzedaży towarów i usług, czy wartość akcji Spółki.

Grupa Kapitałowa ogranicza się do udziału w drobnych, lokalnych inicjatywach, mających głównie charakter prospołeczny.

Grupa Kapitałowa prowadzi politykę wspierania działalności społecznej w zakresie akcji charytatywnych, polityki społecznej, ochrony i promocji zdrowia, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Odbywa się to głównie poprzez przekazywanie darowizn w formie finansowej lub rzeczowej, w szczególności na rzecz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub innych podmiotów prowadzących działalność w sferze zadań publicznych (nie udziela darowizn na rzecz osób fizycznych).

Przekazywane przez Grupę Kapitałową środki finansowe wykorzystywane są głównie do realizacji celów statutowych podmiotów, a także jako dofinansowanie olimpiad szkolnych, wsparcie kół naukowych czy pomoc finansowa przy organizacji wigilii dla samotnych. W 2017 roku na działalność charytatywną Spółka wydatkowała kwotę 66 tys. zł. Największy udział w tej kwocie miały darowizny przekazywane na rzecz ochrony i promocji zdrowia.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ELEKTROBUDOWA SA I GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEKTROBUDOWA
ZA 2017 ROK

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Data	Podpis
Janusz Juszczyk	Prezes Zarządu	27.03.2017	
Paweł Skrzypczak	Wiceprezes Zarządu	27.03.2017	
Wojciech Paleczny	Wiceprezes Zarządu	27.03.2017	
Piotr Janczyk	Członek Zarządu	27.03.2017	